Trabzon'un takımı Trabzon'un derelerini kurutacak

Trabzon halkı yeni bir HES şirketiyle daha tanıştı. Bu sefer HES şirketi bölgeye dışardan gelmedi; şirket, bölge halkının 50 yıldır desteklediği Trabzonspor çıktı. *s. 7*

Meydan Gazetesi, İstanbul ulaşımsızlığının tam ortasındaydı yani FSM'de.

Meydan Gazetesi, ulaşımsızlık sorununun yaşandığı metrobüs durakları, otobüs durakları ve köprülerde dağıtıldı. *s.2*

Maltepe Belediyesi taşeron işçileri direniyor. ***s. 20***

meydan

1 TL

www.meydangazetesi.org

"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"

AYLIK ANARŞİST GAZETE
SAYI:3
EYLÜL 2012

DÖRT DÖRTLÜK SiSTEM

Eğitim sistemindeki değişikliklerle çocuklar artık daha da küçük yaştan itibaren adaletsizlikler sistemine entegre olacak. İktidarın "dört dörtlük" eğitimi sayesinde bedensel ve zihinsel yontulmalara maruz kalmış, birey olması engellenmiş bilgi hamalları yetişecektir. ***s. 14***

Tüm analog ve uydu antenler çöpe mi? Eski televizyonlarımızı yenisiyle mi değiştireceğiz? Dekoderlerin fiyatı ne kadar olacak?

NEDiR, NE DEĞiLDiR KARASAL SAYISAL YAYIN?

Ya da her şey bu kadar karışmışken tümden kurtulsak mı televizyondan. Özendirici reklamlardan, yanıltıcı haberlerden, kurmaca yarışmalardan, değersiz dizilerden. *s. 3*

Afrika'da Shell Ordusu

Shell bir yandan Nijerya'daki petrolü sömürürken "yatırım"larını yüzlerce köy boşaltıp binlerce yerliyi katlettiği kendi ordusuyla koruyor. ***s. 8***

Meydan Gazetesi, ulaşımsızlık sorununun yaşandığı metrobüs durakları, otobüs durakları ve FSM Köprüsü'nde dağıtıldı.

Yol bakım ve asfalt kaplama çalışmaları, trafik projeleri, toplu taşıma planları ve bütün bunların yarattığı görünen ve görünmeyen pazarlar… İstanbul'daki "ulaşımsızlık sorunu"nun merkezileşme, nüfus politikası ve kapitalizm arasındaki ilişkisini, ikinci sayısında manşetine taşıyan Meydan Gazetesi; kapitalizmin keşmekeşi haline gelmiş alanlarda halkla buluştu.

Mekânsal darlığın yanı sıra ekonomik darlığın da alanları haline gelmiş metrobüs durakları, otobüs durakları ve köprülerde yapılan dağıtımlarla, ulaşımsızlığa mahkûm İstanbullulara sorunun çözülemez olduğu dile getirildi. Özellikle metrobüs durakları ve FSM Köprüsü'nde yapılan dağıtımlarda halkın ilgisi, toplumsal ilişkilerin merkezileşmesinden rahatsızlığın önemli bir ifadesiydi.

Ulaşımsızlık sorunu gibi devletin ve sermayenin merkezi nizamının sonuçlarına ilişkin girişilmiş bu çabayla; uyumunu yerelliğinden alan, hiyerarşik ve tahakkümcü bir ilişki biçiminden arınmış bir toplumsallığın ümidiyle 2. sayımızın ulaştığı herkesi selamlıyoruz.

Fatih Sultan Mehmet Köprüsü

Karasal Sayısal Yayın (DVB-T, Digital Video Broadcasting-Terrestrial)

Günümüzde yaygın olarak kullanılan analog yayında, analog sinyalleri yükseltici yardımıyla güçlendirildikten sonra televizyon tarafından görüntü ve sese dönüştürülür. Tek bir frekansta, sadece bir televizyon kanalı yayını yapan analog sistemde görüntü ve ses kalitesi zayıftır. DVB-T yayınlarda tek bir frekanstan birçok televizyon kanalı yayın yapabilirken, ses ve görüntü kalitesi analog yayına göre çok daha iyidir. Analog yayının aksine, daha az sayıda verici antenle televizyonlara sinyal gönderebilecek DVB-T yayın, aynı zamanda internet erişimi, eş zamanlı farklı dil seçenekleri, elektronik ticaret imkanı, Pay TV gibi ücretli yayınları izleme gibi özelliklere de sahiptir.

? Nedir Ne Değildir Bu Karasal Sayısal Yayın

Tüm analog ve uydu antenler çöpe mi? Eski televizyonlarımızı yenisiyle mi değiştireceğiz? Dekoderlerin fiyatı ne kadar olacak? Ya da her şey bu kadar karışmışken tümden kurtulsak mı televizyondan? Özendirici reklamlardan, yanıltıcı haberlerden, kurmaca yarışmalardan, değersiz dizilerden...

2006 yılında, RTÜK başkanı ve Telekomünikasyon Kurumu başkanının da dahil olduğu Avrupa İletişim Komisyonu'nun öncülük ettiği Avrupa Yayıncılık Konferansıyla, TC 'nin Karasal Sayısal Yayın politikası başladı. Avrupa ülkelerinde karasal analog yayına son verme kararıyla biten bu konferanstan sonra, RTÜK başkanı Zahid Akman'ın aynı projeyi Türkiye'ye uygulama kararını ve bu karardan sonra 2015'e kadar işleyecek sürece tanıklık ediyoruz.

2015'te zorunlu olarak geçilecek Karasal Sayısal Yayın uygulamasının tartışmaları 2006 yılında şekillenmeye başlamıştı. Ancak takvim 2015 yılına yaklaştıkça, mesele daha çok gündemimize girecek gibi görünüyor. 2007 yılında bu projeyi işletecek şirket Anten A.Ş. (Anten İşletme ve Teknik Hizmetler A.Ş.) ilk tartışmaların odağındaydı.

Anten A.Ş.

2007 yılında, Devlet Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı ve RTÜK koordinatörlüğünde TRT ve Kanal D, Show TV, ATV, STAR, Kanal 7, NTV, Kanal 1 gibi özel televizyon kuruluşlarının ortaklığıyla Anten A.Ş. kuruldu. Anten A.Ş. sözleşme töreninde, bakanların ve RTÜK yetkililerinin yaptığı konuşmalar, Anten A.Ş. üstünden planlananların görünürlüğü açısından önemliydi. "Verici ormanına dönüştürülen" büyük şehirlerdeki verici antenlerin bulunduğu yerler yeni bir düzenlemeye tabi tutulacaktı; tek bir kule üstünden bütün kanalların yayımı yapılacaktı; "ucuz ve basit bir kutu" karşılığında artık herkes nitelikli görüntü ve ses kalitesinde televizyon izleyebilecekti. Tabi ki bu da telekomünikasyon ve tüketici elektroniği konusunda büyük bir iç pazar demekti. "İnteraktif yayın" kapsamında artık izleyiciler de yayınlara doğrudan müdahil olabilecek ve edilgen izleyicilikten, aktif izleyiciliğe geçecekti. Bütün bu niyet konuşmalarından sonra devlet yetkilileri ve televizyon şirket temsilcileri imzaladıkları protokolle büyük bir projeyi gerçekleştirecek ilk adımı attılar.

Karasal Sayısal Yayın'a geçişte atılan bu önemli kurumsal adımdan sonra Haber-Sen, Bakanlar Kurulu Kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay'da dava açmıştı. TRT'nin özerklik ve tarafsızlık ilkesiyle çelişmesinden dolayı Danıştay, Bakanlar Kurulu Kararının yürütmesini oybirliğiyle durdurmuştu. Bu kararda özellikle, verici altyapısının işletilmesine ilişkin şirkete devredilen ayrıcalıkların, kamu yayın kuruluşunun aleyhine bir durum yaratacağı gerçeği etkili olmuştu.

Temyize giden Danıştay'ın kararının haksız olduğu yargısının nasıl verildiği bilinmez ancak, 2012 Ağustos ayında 800 verici antenin kurulacağı yer tartışmasıyla Anten A.Ş. yeniden gündemimize girdi.

Sayısal Karasal Dönüşüm

Sayısal Karasal Yayın, devletin politikası haline gelip yoğun bir şekilde tartışılmasından bu yana, şehirlerdeki anten kaynaklı çevre/görüntü kirliliği bu yayına geçilmesinin en büyük nedeni olarak gösterildi. Özellikle devlet bakanlarının büyük şehirlerdeki anten kirliliğini işaret ettiği konuşmalar, büyük verici antenlerin bulunduğu (Çamlıca gibi) yerlerdeki dönüşümün içeriğini merak konusu haline getirdi. 2007'den bu yana büyük şehirlerde yapımı devam eden yayın kuleleri çalışmaları sadece İstanbul'da Çamlıca, Büyükçekmece, Sultanbeyli, Kavacık gibi yerleşim alanlarında gerçekleşecek. Ve bu kulelerin yapımı ihaleyle verilecek.

Yapılacak yeni yayın kulelerini GSM şirketleri de kullanabilecek. Böylelikle yeni kulelerin yeri belirlenirken baz istasyonlarıyla uyumlu yerler belirlenecek. (Baz istasyonlarının radyasyon etkisini kat ve kat arttıracak bu durumun görmezden gelinmesi bir yana, Anten A.Ş. GSM şirketlerinin DVB-T yayını kullanmasından elde edilecek gelire odaklanmış durumda.)

"Şehir dokusuyla uyumlu" tasarlanacak kulelerin, şehrin simgesi haline geleceği yetkililer tarafından öngörülenler arasında. Şehir dokusuyla uyumlu "kentsel dönüşümler" bu sefer de yayın kuleleri için gerçekleşeceğe benziyor.

Telekomünikasyon Pazarının Tekeli

Sayısal Karasal Dönüşüm sonrası, televizyonlara DVB-T yayını sağlayacak 800 büyük verici anteni Anten A.Ş. küresel teknoloji şirketlerinden ithal edecek. Anten A.Ş.'nin bu işe toplamda 400 milyon TL'yi aşan bir bütçe ayırmasının arkasındaki büyük neden frekans ihaleleri ve set üstü kutulardan sağlayacağı gelir. Şu an televizyon ve radyo yayını yapan 450'ye yakın televizyon ve 1100'e yakın radyo kanalı 2015'te **zorunlu** olarak değişecek karasal analog yayın sonrasında, yayınlarına dijital olarak devam edebilmeleri için Anten A.Ş.'nin açacağı frekans ihalesine girmek zorunda. Aksi takdirde yayınlarına devam edemeyecek olan birçok yerel ve ulusal televizyon/radyo kanalı, Anten A.Ş.'den frekans satın alacak.

Anten A.Ş.'nin bünyesinde bulunan 16 özel yayın kuruluşunun bu ihalelere girmesi gerekmeyecek. Bu yayıncı kuruluşların nasıl yayın yapacağı belli olduktan sonra, ihaleye giren diğer yayın kuruluşlarının durumu netlik kazanacak. Böylelikle Anten A.Ş., sayısal karasal yayının tekeli haline gelebilecek.

1.5 milyar TL olarak tahmin edilen Türkiye dijital TV pazarına yönelik bu hamleye, bir de DVB-T yayına uyumsuz televizyonlar için üretilmiş set üstü kutuların üretimi/üretim patenti vb. eklendiğinde Anten A.Ş.'nin bu pazarda tekel olacağı apaçık ortaya çıkıyor. DVB-T yayınlar için uyumlu olmayan birçok televizyonun işlevsiz kalacağından dolayı, devlet bakanlarının ve RTÜK yetkililerinin "yüksek ses ve görüntü kalitesine vatandaş ucuza sahip olacak" şiarıyla reklamını yaptığı set üstü kutuların piyasaya sürülmesine ilişkin yetki Anten A.Ş.'de bulunuyor.

Edilgen İzleyicilikten Aktif İzleyiciliğe

Yeni yayın sistemi sayesinde, yüksek kalitede ses ve görüntüden yararlanabilecek izleyicinin artık eski yayın sisteminde olduğu gibi sadece izleyici konumda olmadığını bildiren yetkililer, izleyicilerin izlediklerinden hoşnutlukları oranında yayınları etkileyebilme durumunun özellikle altını çiziyor. DVB-T yayın izleyicilerinin hangi saatte, ne izlediğinin bilgisine erişimi için artık reyting cihazına ihtiyaç duymadan erişmek mümkün. Yayın sistemi bu "reyting cihazı" durumunu hâlihazırda kendi içinde barındırıyor. Set üstü kutular ve DVB-T uyumlu televizyon aracılığıyla kimin hangi kanalı saat kaçta izlediği, hangi tür programları izlediği yayıncılar tarafından bilinebiliyor.

Bu özellik sayesinde, yoğun izlenme eğilimleri hesaplanabilecek. "Müşteri eğilimlerinin hesaplanabilir" durumu sayesinde, reklam saatlerinden içeriğine birçok şey izleyici için yeniden hesaplanıp programlanabilecek. Bölgelere göre farklı reklamlar gösterileceği konuşulanlar arasında.

Yeni zorunlu yayın sistemiyle, teknolojik telekomünikasyona geçmeyi kendine farz kılan devletin bu teknolojik hevesinin altında (Anten A.Ş. aracılığıyla) nasıl bir ekonomik gaye güttüğü; yapacağı kuleleriyle nasıl bir "dönüşüm" planladığı; izleyenleri aktif birer müşteri kılacak, tek yönlü yayınlarıyla tek tip vatandaşlar yaratacağı apaçık ortada.

2015'te zorunlu olarak herkesin maruz kalacağı yayın sistemi Karasal Sayısal Yayın, televizyonun aslında ne aracı olduğunun anlaşılması adına önemli bir örnek. Yaşamın kendini dayatan gerçekliğini hissetmek ve bunun için özgürce eylemekse, bizi "seyirci" kılan tüm dayatmalara verilebilecek en güzel cevap.

GAZETE MEYDAN Yerel Süreli Yayın Eylül 2012 **Sayı:** 3 **Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Mehmet Nur Denek **Adres:** Alaybey Mah. Gaziler C. No:4 Kat:2 Gaziantep **iletisim@meydangazetesi.org** www.meydangazetesi.org **Baskı:** Özdemir Matbaacılık Davutpaşa C. Güven San. Sit. C Blok No:242 Topkapı/İST **Tel:** *(212) 577 54 92*

Kürtaj Benim Kararım, Tecavüz Senin Şiddetin

8 Eylül Cumartesi günü, Taksim'de Kürtaj Haktır Karar Kadınların Platformu üyesi kadınlar bir oturma eylemi gerçekleştirdi. Tecavüz durumunda kürtajın yasal sınırı yoktur diyen kadınlar, "Zeynep doğurmak istemiyor", " Kürtaj benim kararım, tecavüz senin şiddetin", "Jin, jiyan azadi" yazılı dövizler taşıdı. Son dönemde tecavüz sonucu hamile kalan kadınların hukuksal süreçler içerisinde doğurmaya zorlanmasına tepki gösterdiler.

Son zamanlarda yaşanan bu olaylara ve verilen kararlara göz atıldığında olayların sıklığı dikkat çekiyor:

15 yaşındaki Zeynep'e tecavüz eden eniştesi 54 yaşındaki Hayrettin İzzet, tutuksuz yargılanıyor. Zeynep 14 haftalık hamile.

14 yaşında 5 kişinin cinsel saldırısına uğrayan Z.K davasında sanıklar, Nisan ayında serbest bırakıldı. Z.K. hamile.

Geçtiğimiz günlerde tecavüzcüsünü öldüren kadın olarak gündeme gelen N.Y. hamileliğinin 29. haftasında olduğu için kürtaj yaptıramıyor.

N.Y "Ölsem de doğurmam" dediği halde mahkeme, hamileliğin yasal sınır olan 20 haftayı geçtiğini gerekçe göstererek, N.Y'nin gebeliğinin sonlandıramayacağını iddia ediyor.

Tecavüz sonucu hamile kalan Z.K. ve Zeynep kendi durumlarını çeşitli raporlarla, savcılık ve mahkemede verdikleri ifadelerle kanıtlamak zorunda bırakılıyor. Bu sürecin sonunda ise mahkemenin, N.Y davasında olduğu gibi 20 haftalık yasal süreç dolduğu için kürtaj yapılamayacağına karar vermesi çok olası.

Devlet, geçtiğimiz aylarda kürtaj ve sezaryen gibi konularda yeni yasal düzenlemeler getireceğini açıklamış, bunu gündeme soktuktan sonra ise sanki oluşan tepkiler sonucunda bir geri adım atılıyormuş gibi bir hamle yaparak bu konuda henüz bir değişiklik yapılmayacağını söylemişti. Ardından bu tartışmaları kısmen sonlandırmıştı. Ancak görünen o ki bu süreçte verilen mesajlar ve Recep Akdağ'ın geçtiğimiz aylarda "başına kötü bir olay gelirse doğursun devlet bakar" şeklindeki açıklaması yerine ulaşmış, devletin gündemleştirdiği söylemler de pratikte karşılığını bulmaya başlamıştır.

Tunuslu Kadınlar Sokakta

Tunus'ta Bin Ali rejimi devrildikten sonra yapılan serbest seçimlerle iktidara gelen Ennahda Partisi tarafından hazırlanan yeni anayasa taslağında, **"Kadınlar erkeklerin tamamlayıcısıdır"** ifadesi ile kadınlar bir kez daha sokaklara döküldü. Aslında, Tunus'ta diktatörlük yıkıldığından beri kadınları İslami bir partinin iktidara gelmesiyle haklarının ellerinden alınacağını ifade ederek sık sık gösteriler düzenliyorlardı.

1956 yılında kabul edilen Kişisel Statü Yasası ile en modern Arap ülkelerinden biri olarak anılan Tunus'ta kadınlar geleceklerinden tedirginler. Geçen sene Kasım ayında Ennahda'nın yönetimi ele geçirmesinin hemen ardından Selefi öğrenciler, üniversitedeki 3 kadın öğretmene saldırmışlardı. Ardından kadınlar bir gösteri yaparak, aşırı muhafazakâr hareketin kendini göstermeye başladığını ve bunun en çok kadınları etkileyeceğini söylemişlerdi. Keza çok geçmeden Ennahda'nın çıkaracağı anayasa ile birlikte kadınlara yönelik baskı politikası kendisini göstermeye başladı.

Anayasa'da "kadın haklarının korunması adına kadın, aile içindeki erkeğe tamamlayıcılık unsuru gösterip, ülkenin gelişiminde erkeğin ortağı olur" ibaresini koyan iktidar partisine karşılık olarak, 13 Ağustos'ta binlerce kadın sokaklara çıktı. Kadınlar, "Ghannouchi defol, Tunus kadınları güçlüdür", "Haklarıma Dokunma" yazılı pankartlarla gösteri düzenledi.

Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerin ardından patlak veren çatışmalarda kadınlar yine savaşın ve militarizmin acımasızlığına maruz bırakılarak tecavüze uğramış, aşağılanmış, aileleri öldürülerek acılara boğulmuşlardır. Şimdi aynı senaryo Suriye'de oynanmakta iken, savaşın mağduriyetini en derin yaşayan kadınlar için iktidarlar tarafından reva görülen tecavüz, şiddet ve ölüm kendini Tunus topraklarında da göstermektedir.

24.7 Milyon Kadının Çilesi Bitmiyor:

Bizi Siz hasta ettiniz

Koltuğu çek, süpür, yerine koy, yatağı kaldır, azar işit. Masayı çek, yerleri sil, bulaşıkları yıka, ütü yap, tezgâhı sil, eşyaları yerleştir, azar işit. Yemek yap, halı yıka, bardakları indir, biblolari kaldır, azar işit. Tozları al, camları sil, kışlıkları indir, bavulları yerleştir, yıka, temizle, as, ütüle, azar işit.

Yaşadığımız ülkede bedeni iflas edene kadaryani yaşamı boyunca bu işi yapanların sayısı 2012 yılı itibariyle 24.7 milyon. **Kendi evinin dışında ek olarak temizlik işçiliği yapanların sayısı ise, 'kayıtsızlıktan' ötürü tahmin dahi edilemiyor.** Bütün gün en az 8, ama çoğunlukla 8 saati de aşan saatlere varan bu çalışma temposu, kadınların bütün bir yaşamının doğal bir rutini. Bugün kadınlar, işi bitse bile asla tükenmeyecek, gerekirse kendilerini tüketecek bir döngünün parçası halindeler. 'Kadınlık' ise, istifa ederek kapıyı çekip çıkamayacağın, çıkarsan da bir işten değil, hayatının sana biçilmiş değerinden vazgeçmek zorunda bırakıldığın bir meslek gibi. Paran varsa tutabildiğin bu kadınlar, istenildiğinde geri yollanabilecek bir 'meslek erbabı' olarak piyasa değerini ifade ediyor.

Yoksul kadınlar yalnızca kendi evlerinde değil, başkalarının da evinde, bazen günde 2 tane daha evi bu tempoda temizlemek zorundalar. Elbette bu kadar yoğun tempodaki çalışma koşullarıyla, vücut alarm veriyor. Ev kadınları ise bu hastalıkları çoğunlukla kader, yapması gereken işin çekilmesi gereken cefası olarak görüyor. Kadınlar kader dese de demese de bu kadar "of" ile "ah"ın sonucunda kadınlar 'hastalık hastası' muamelesi görüyor.

Hastalık hastası değil: Fibromiyalji

Kadınların ev içindeki çalışma koşulları, yaşadığı fiziksel ve psikolojik baskının sonucunda çok ciddi fiziksel sorunlarla karşılaştığı bilinen bir gerçek. Kadınların evde yaşadığı bütün bu sağlık sorunlarını, sanki kendi nazından ya da "ilgi çekmek" için yaptığı kanısı ise, hem hastalık tanısının koyulmasını güçleştiriyor hem de kadınları daha da büyük psikolojik baskının altına sokuyor.

Peki bu hastalıklar hangileri?

Halk arasında "hastalık hastalığı" olarak bilinen **Fibromiyalji**, Türkiye'de %80 oranında kadınlarda görülüyor. 20-40 yaş arasında depresyon,

stres ve dinlendirmeyen uyku rahatsızlığı çeken kimselerde görülen bu hastalık, yaygın kas ağrıları ile seyrediyor. Sabahları uyandıktan sonra vücutta tutukluluk ve yorgunluk gibi yakınmalara yol açan yumuşak doku romatizmasına sahip fibromiyalji hastaları, içinde bulundukları durumu genellikle "İş yapmasam bile sürekli yorgunum", "Her yerim ağrıyor", "Vücudumdan tüm enerji çekiliyor; kol ve bacaklarımda derman kalmıyor" gibi cümlelerle ifade ediyor. Üstelik kadınlar, kaynağı teşhis edilemeyen ağrı, yorgunluk ve diğer yakınmaları nedeniyle yıllarca çeşitli doktorlara başvuruyor ve hiçbir sonuca ulaşamıyor. Türkiye koşullarında düşünüldüğünde, doktora gidebilme şansına sahip bir kadın, doktordan "bir şeyin yok bol su iç" cevabını aldıktan sonra, hastalığının teşhisi şansını tamamen kaybedip, ömür boyu "hastalık hastası" olmakla itham ediliyor. Hastalık, genç olmasına rağmen stresli bir yaşam süren ev kadınlarında ağırlıklı olarak görülüyor.

Menisküs olmak için futbolcu olmaya gerek yok. **Menisküs**, aşırı yüklenme yapılan dizdeki disklerin yırtılması ile oluşuyor. Özellikle kadınların çok çalıştığı ve yük kaldırdığı, dizlerinin üzerinde çömelerek yer silme hareketi yaptığı koşullarda sıkça görülüyor. Hayatı boyunca uzun süre temizlik yapmış 40 yaş üstündeki kadınların, minibüsten inerken dizine yüklenmesi sonucu dahi yırtılabilen bu diskler, kalıcı sakatlıklara ya da yürüme sıkıntılarına yol açabiliyor.

Sabah kalktığınızda elinizde uyuşma mı hissediyorsunuz? **Karpal Tünel Sendromu**, el bileğinin içinden sinir ve damar gibi oluşumların geçtiği tüneli koruyan dokunun zarar görüp şişmesi sonucu, sinirleri sıkıştırması durumudur. Eldeki sinirlerin uyuşması ile sıkışan sinir ağrır ya da uyuşur. Elini çok fazla kullanan insanlarda görülen bu hastalık çoğunlukla 'temizlikçi hastalığı' olarak bilinir. Bulaşık yıkamak, ütü, çamaşır çitilemek gibi el bileğini kullanmayı zorlayan hareketler sonucu sık görülür. Zamanla hasta el becerisi gereken işleri yapmakta zorlanır ve sonunda eşyaları taşıyamaz hale gelerek, elinden eşyaları düşürmeye başlar. Hastalık uyuşma, duyu kaybı, elin kullanımının kaybolması gibi sonuçlara varabilir. Erkeklere oranla kadınların bu hastalığa 3 kat daha fazla yakalanması dikkat çekicidir. En tipik bulgusu sabah kalktığında karşılaşılan elde uyuşma ve ağrı hissidir. **Bilek fıtığı**, yine aynı şekilde sıkma, çevirme ve bileği kullanmayı gerektiren işler yapan ev kadınlarının en büyük problemlerinden biri.

Elbette birileri camları silmek zorunda. **Omuz sıkışma hastalığı** omuzun fazla yük altındayken hızla uzatılması sonrasında oluşuyor. Fırlatmaya dayalı sporlarda görülmekle birlikte, gündelik yaşamda en çok boya ve cam silme gibi hareketlerin sık yapılması sonrasında görülür. Hastalıkla birlikte omuzda hareket kısıtlılığı, kolun kaldırılması, arkaya götürülmesi ve baş üzerindeki hareketlerde ağrı oluşur.

Bel ağrısı ve **fıtık** denilince aklımıza belini tutan kadınlar gelir. Türkiye'de yapılan araştırmalara göre "bel ağrısı" en çok ev kadınlarında görülmekte. Bel ağrılarının yüzde 90'ı mekanik nedenlerden kaynaklanıyor. Bel kaslarını zorlayacak biçimde yük kaldırmak bunlardan en sık rastlanılanı. Üstelik evde oturup yalnızca ev işi yapan bir kadın için, spor yapıp kemikleri taşıyan kasları geliştirmek de bir lüks. Koltuk çekerken, yük kaldırırken, evdeki her türlü eşyanın yer değiştirmesi ve bulaşık yıkama, yer silme gibi uzun süren ve aynı pozisyonda kalmayı zorunlu kılan hareketlerin birçoğu bel ağrısına sebep olabiliyor. Tabi bel kasları hareketsizlikten ötürü gelişmemiş kadın, ilk önce bel ağrısıyla, ardından bu bel ağrısının önünün alınmaması ve aynı hareketlerin yapılmasına düzenli devam etmesi sebebiyle bel fıtığına maruz kalıyor. Bel ağrısının kalçaya, tek veya iki bacağa yayılan ağrı, yürüme güçlüğü, bacakta uyuşma ve güçsüzlük, nadir olarak idrar kaçırma gibi semptomları bulunuyor. Bel fıtığı ise ciddi yürüme sıkıntılarını beraberinde getiriyor.

Temizlik malzemesi vb. kimyasallara maruz kalan ev kadınlarının **astım** riskiyle karşı karşıya olduğu, uzun süredir konuşulanlar arasında. Son yapılan açıklamaya göre, 192 çeşit uçucu özellik taşıyan organik katkılı temizlik ürününden 90'ı astım hastalığına yol açıyor. Akciğer kanserine de neden olan bu kimyasallar, kadınlar için temizliğin vazgeçilmez unsurları olmasına karşın, çok ciddi hastalıklara neden olabiliyor. **Keza alerjik astım sahibi hastaların "meslek" dağılımı araştırıldığında ortaya çıkan bulguda hastaların %62,2'sinin ev kadını olduğu görülüyor.**

Ev içinde yaşayan ve gün boyu temizlik, çocuk bakımı ve yemek ekseninde bir hayat yaşayan kadınların en büyük dertlerinden biri de **depresyon**. Üstelik yaptığı onca işe rağmen hiçbir işe yaramamakla itham edilen kadın, ev ekonomisini döndürmeye çalışırken kocasıyla yaşadığı şiddetli geçimsizlik ve maruz kaldığı şiddetle beraber çok ciddi bir buhran içine giriyor. Yoksulluk, ağır çalışma koşulları, 'gidilen evlerde' maruz kalınan muamele ve hastalıklarla boğuşan bir kadın için, intihar ve cinnete varabilecek psikolojik rahatsızlıklar artık hayatın bir parçası.

Öte yandan, cam temizlerken yüksek kattan düşen kadınların yaşadığı ölüm vakaları saymakla bitmiyor. **Elektriğe kapılan, merdivenden düşerek ölen kadınlar, yaptıkları işin tehlikesinden değil de sanki 'kaderden', 'beceriksizlikten' ya da 'dikkatsizlikten' ölüyor.**

Günümüzde kadınların mutfak çekmecesinde 10 çeşit ilaç var. Evde çeşit çeşit yemek yapan, pantolonu ütüsüz, karınları aç bırakmayan ama her nasılsa çok sevilen bu 'kutsal' kadınlar ya zamanla sakat kalıyor ya da yavaş yavaş acı çekerek ölüyor. Her ev işçisi kadının bir meslek hastalığı olduğu gerçeği ise, yanı başınızda.

Bu hastalıkların kader olmadığı açık. Ve artık yüzyıllardır ezilen kadınlar köleliğin kutsallığını değil, kendi yaşamlarını geri istiyor. Birlikte yaşamalıyız kabul, ama nasıl?

İçme Suyunda Danışıklı Dövüş

ÖZGÜR BENOL
ozgurbenol@meydangazetesi.org

Bundan yaklaşık 2 ay önce, 22 Temmuz günü, medyanın skandal olarak adlandırdığı bir haber piyasaya düştü. Bir haber programı, yazın sıcak günlerinde tüketimi tavana vuran damacana sularında insan ve hayvan dışkısı dahil birçok başka zararlı maddesini adeta insanları terörize etmek için ısrarla kullanması, kafamda soru işaretleri uyandırdı. Şimdilerde Sağlık Bakanlığı'nın her şey yolunda söylemleri medya tarafından kamuoyuna aktarılmaya başlansa da, bu haber şeyin yolunda olmadığını bize bir kez daha

> *Sağlık Bakanlığı, "denetlenen" damacana numunelerinin bakanlığa firmalar tarafından seçilip yollandığını itiraf etti.*

de olduğunu söyledi. "Dışkı" tüketebileceğimiz en zararlı şeymiş gibi, bu kelimeye vurgu yaptılar. Bu haber beni açıkçası çok şaşırtmadı. Zira tekrar tekrar doldurulup boşaltılan bu depozitolu plastik damacanaların çok temiz olamayacağı düşüncesini, sonradan konu üstüne sohbet ettiğim başkalarında da gördüm.

1 milyon lira, bir dolum tesisi açmak için yeterli bir rakam. Türkiye'de ise 256 dolum tesisi var. Kimsenin mülkü olmayan suyu kaynaktan bedavaya doldurup, sonra hiçbir gideri olmayan bu hammaddenin fiyatında spekülasyonlar yapan, zamanı gelince suya fahiş zamlar koyan su şirketlerine güvenilemeyeceğini tahmin ediyorduk. Bu "dışkı" haberleri bizde "wikileaks" in yaptığına benzer bir etki yarattı. Medya tahmin ettiğimiz ve kimsenin şaşırmayacağı bir skandal haberini abartarak ve yükselterek duyurmaya başladı. Bu haber bizi şaşırtmadı. O zamana kadar damacanaların ne kadar kirli olabileceğini tahmin ediyor, fakat yine de kendimizi kandırmaya devam ederek temiz su içmek için damacana alıyorduk. UHT sütün faydası olmadığını tahmin ettiğimiz halde süt tükettiğimiz gibi. Bu haberi medyanın sürekli yükseltmesi ve "dışkı" kelimesini gösterdi. Bu haber ve devamında çıkan haberler dizimi ve saçmalıklarıyla dikkatimi çekti. Bu haberin bazı komik detaylarını paylaşırken, sizlere "damacana krizinin" medyada gördüğüm yansımasını kronolojik ilerleyişiyle kısaca aktarmak istiyorum.

Başlangıçta size bu haberin medyada en çok çıktığı tarihleri işaret etmek isterim, 22 Temmuz- 1 Ağustos gerçekten çok sıcak günlerdi ve ben tahminimce günde en az 3 litre su içiyordum –yani su satışlarının tavana vurduğu günlerdi. "Damacanalarda dışkı var" haberleri 22 Temmuz ve 25 Temmuz arası ana akım medyada "55 su firmasından sadece 14'ü temiz" sloganıyla sunuldu ve haber, tabiri caiz ise "patladı". Bazı medya kuruluşları haberlerin sunumunu "en büyük firmalar bile kirli çıktı" şeklinde verdi. Medya, şirketlerin kaynaklarının yetişmediğinden dolayı kaçak "kuyu suyu" karıştırdığını iddia etti ve bunu suyumuza lağım karıştırıyorlar diye abarttı. Sanki su piyasası çok dürüstmüş gibi arıtma sistemi satanlara "halkın, damacana sulara güvenini yitirmesinden faydalanıyorlar" denildi. Akabinde bakanlık 28 Ağustos'ta yaptığı ilk açıklamada, 81 ilde denetlemeleri gereken toplamda 256 firmadan 4 tanesini ifşa etti. Bu firmalar isimlerini çok duymadığımız, marketlerde görmediğimiz firmalardı. Esas isimleri merak edilenleri ise 5 gün sonra açıklayacağını duyurdu. 5 gün sonra 15 firma daha açıklandı ve üretimlerinin durdurulduğu söylendi. Bakanlık bu firmalara 1 hafta müddet verdiğini, 1 hafta sonra tekrar bir denetim uygulanacağını, eğer damacanaları yine kirli çıkarsa bu sefer firmaların kapatılacağını söyledi. Bu arada haberler tam gaz devam etti, yasaklanan sular hastane sebillerinde görüldü, firmalar üretmese bile önceden doldurduğu damacanaları satmaya devam etti, Sağlık Bakanlığı suların yılda 4 kere denetlendiğini söyledi, ardından bakanlıkta üst düzey bir yetkili denetimin bakanlık merkezinde yapıldığını ve "denetlenen" damacana numunelerinin bakanlığa firmalar tarafından seçilip yollandığını itiraf etti. Bu arada yasaklanan firmalar bu işi 14 - 16 senedir böyle yaptıklarını dile getirip, bence gayet haklı bir şekilde "şimdi neden böyle oldu" diye sordular.

Medyada yayınlananlara uzaktan baktığımızda, küçük şirketlere karşı olan güvenin azalmış olduğunu söyleyebiliriz. İnsanlarda nedense çok bilinen şirketlere ya da arkalarında büyük şirketler olan su şirketlerine güven duyabileceği yanılgısı oluştu. Halk da bu kanaatin oluşmasında sağlık bakanlığının saçma sapan açıklamaları ve medyanın başarılı (çakalca) yönlendirmesi önemli rol oynadı. Fakat hatırlamak gerekir ki; suyunda "dışkı" çıkan 41 şirketlerin içinde çok satan şirketler de vardı ve isimleri açıklanmadı. Medyanın yönlendirmesinden yola çıkarsak büyük şirketlerin 3,5 milyar liralık su piyasasındaki paylarını arttıracaklarını ve suyun daha da tekelleştirileceğini öngörebiliriz.

İzlediklerimden sonra benim aklımda kalanlar sattığı suların %75'i zehirli çıkan, cirosu 3,5 milyar lira olan damacana su pazarı, bu olayı olabildiğince büyüten bir medya, sular pis diyen ve pis şirketleri halka açıklamayan bir bakanlıktı. Dışkılı su satan şirketler şişe damacana doldurmaya devam etti. Marka değeri olan ve bakanlığın suyu pis dediği şirketler bakanlıktan temiz kağıtları alıp bu saçmalığı "temizlik raporu" diye gazetelerde yayınlattı. Medya hassasiyet gösterdi, bakanlık müdahale etti, 5 firma kapatıldı, halkın sağlığı güvene kavuştu… Yanlış anlamayın, sorun sistemin yanlış işlemesinde demiyorum sistemin kendisi "dışkılı". Dünyada halkın suyu şirketlerden almaya zorunlu bırakıldığı her yerde buna benzer "skandallar" yaşanmakta. 2008'de dünyanın en büyük ve acımasız şirketi olan Wall Mart'ın doldurduğu damacanalarda da hem yüksek klor ve flor hem de suya katılan onca ilaca rağmen "dışkı" bakterileri bulunmuş, Wall Mart'ın birçok ülkede (çoğu gelişmiş Batı ülkeleriydi) "dışkılı" su sattığı ortaya çıkmıştı. Size gerçeği söyleyeyim, suyun halka vurguncu şirketler tarafından satıldığı, işi halkı kandırmak olan bir bakanlığın bu vurguncu şirketleri denetlediği bir yerde, bizler göz göre göre daha çok "dışkı" tüketiriz.

> *Wall Mart'ın doldurduğu damacanalarda da hem yüksek klor ve flor hem de suya katılan onca ilaca rağmen "dışkı" bakterileri bulunmuş*

Gıda Krizi Kimin Krizi

İnsanın doğa ile kurduğu ilişkinin bir yansıması olan, sadece geçim kaynağı olarak görülmeyen aynı zamanda farklı değerler de atfedilen tarım, günümüzde kapitalizmin önemli bir sektörü haline gelmiştir. Artık bir yatırım alanı olarak bakılan tarım ve hayvancılık sektörü, son zamanlarda büyük patronların gözdesi olmaya başladı. Koç, Doğan, Saray Halı, Özler gibi küresel arenada boy gösteren birçok şirket, tarıma yönelmiş durumda. Son zamanlarda yaklaşan gıda krizi tartışmaları da düşünülürse, büyük patronların bu yönelimi sürpriz olmasa gerek.

> *Gıda krizi ile bir kıtlık terörü yaratan şirketler, kendi ekonomik krizlerinin faturasını bizlere ödetiyorlar*

Otomotivden tekstile, enerjiden inşaat ve turizme kadar birçok sektörde tekelleşme yaratan, kölece çalışma koşullarıyla işçileri sömüren, birçok farklı bölgede yaşam alanlarını yok eden ve taşeron sistemini ciddi anlamda büyüten küresel şirketler, son zamanlarda tarıma ve hayvancılığa yöneldi. Bu yönelimde AB çerçevesinde verilecek teşvikler ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın verdiği destekler ve özellikle TİGEM'e (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü) ait geniş çiftlikler ve hazine arazilerinin kiralama yöntemiyle tahsisi önemli bir etkiye sahip. Ayrıca "sanayileşen tarım ile beraber bitkisel ve hayvansal üretim potansiyelinin" bu yönelimi etkilediği söylense de, büyük patronların bu yöneliminin esas odağının yaklaşan gıda krizi olduğu düşünülüyor.

Haziran ayından bu yana başta ABD olmak üzere Avrupa ve Asya'da yaşanan kuraklık ile beraber buğday ve tahıl üretiminin büyük oranda düşmesi (özellikle Ukrayna'da buğday fiyatlarının % 13 oranında artması) yeni gıda krizinin habercileri oldu. Hatta Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker geçtiğimiz ay gıda krizi hakkında "Kuraklık bizi etkilemez" diyerek kapitalizmin üç yıl önceki ekonomik krizinde de söylenen "bizi teğet geçer" lafazanlığını devam ettirmişti.

Gıda krizinin artık yaklaşmaktan öte yaşanmaya başlandığı tartışmaları sürerken; spekülatör George Soros'un tarım arazilerini akıllı yatırım olarak önermesi ve yine bir spekülatör olan Jim Rogers'ın "gıda fiyatları artarsa hepimiz aç kalacağız" kehanetiyle beraber dünyada birçok farklı yerde verimli toprak satın alması tartışmalara farklı boyutlar kazandırıyor. Bahsi geçen kimselerin spekülasyonlar üstünden gelir elde ettiği düşünülürse, sadece bu küresel spekülasyon üzerinden verimsiz bir sektörü daha verimli ve cazip bir şekle sokup, bunun üzerinden gelir elde edecekleri de tartışmaların başka bir boyutu.

Bu tartışmaların sonucu ve kazandığı yeni boyutlar bir tarafa, T.C'nin küresel arenada boy gösteren şirketleri de bu tartışmaları görüp, tarım ve hayvancılık sektörlerine önemli yatırımlar yapmaya başladı.

Koç Grubu, Urfa'da "GAP'ın en büyük tarım ve besicilik işletmesi" olarak adlandırılan işletmeyi kurdu ve Denizli Acıpayam'daki Devlet Üretme Çiftliği'ni kiraladı. Doğan Holding, Kelkit'te açtığı hayvan besi çiftliğiyle AB tarafından "Doğu Anadolu'nun en büyük hayvan besi çiftliği" ünvanı verilerek ödüllendirildi. Cıngıllıoğlu Holding, Niğde'nin Bor ilçesinde 22 Milyon Dolarlık yatırımla, organik tarım yapmaya başladı. Özaltın Holding, 120 dönümlük bir sera kurdu. Sel Group, Aydın Sultanhisar'da 8 milyon Euro yatırımla 65 dönümlük sera kurdu. Gürmen Giyim'in sahibi ve Ramsey'in ortağı Hüseyin Doğan, Aydın Sultanhisar'da 148 dönümlük sera kurdu. Tahincioğlu, Salihli'de meyve bahçeleri kurdu. TOBB(Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu Turgutlu'da jeotermal seracılığa başladı.

Büyük patronların bu yatırımları sonucu tarım sektöründe tekelleşmenin ciddi bir artış göstermesinin yanı sıra satılan veya satılacak olan toprakların ücretleri de katlanmaya başladı. Bu katlanmaya dair bir konuşmasında Manisa Alaşehir Ziraat Odası Başkanı Necdet Türk tarla fiyatlarında en fazla artışın verimli arazilerde yaşandığını vurgularken, Alaşehir'de verimli topraklarda fiyat artışının üç yıl öncesine göre 4-5 kat arttığını belirtiyor. Bu katlanma sadece verimli topraklarla da sınırlı değil; yine Alaşehir'de verimsiz toprakların ücretlerinin de katlanarak arttığını belirten Necdet Türk, "Ekili olmayan fiyatı 3-4 bin lira olan normal tarlanın dönümü, 10-15 bin liraya satıldı" diyerek verimsiz toprakların dahi ne ölçüde katlandığını vurguladı.

Gerçek bir gıda krizinin olup olmadığı tartışmaları tarım ve hayvancılık sektörünü ne kadar bulanık ve anlaşılmaz bir hale getirirse getirsin, TC 'deki büyük patronların bu sektörlere büyük yatırım ve yönelimleri gerçeğini değiştirmiyor. Tarım ve hayvancılık sektörünün giderek daha fazla endüstriyel hale gelmesinden, şirketlerin küçük çiftçileri yok etmesine; tarımın GDO'lu tohumlara mahkûm edilmesinden gıda fiyatlarının ciddi anlamda artıyor olmasına kadar kriz ya da spekülasyonlar krizin, efendileri değil ezilenleri etkileyeceğini açıkça ortaya koyuyor.

Karadeniz'in Lisanslı HES Şirketi:

Trabzonspor A.Ş.

Özellikle Karadeniz Bölgesi'nde doğanın, halkın yani tüm yaşamın katili olmasıyla bilinen hidroelektrik santral (HES) projelerinde, artık yeni bir şirket daha var: Trabzonspor A.Ş. Bir "Futbol Şirketi" olan Trabzonspor, daha fazla kar için doğayı katletmeye, yaşamı yok etmeye hazırlanıyor.

Yaşadığımız toprakların hemen hemen her bölgesinde HES'lere karşı kararlı direnişler yaşanırken, Trabzon halkı yeni bir HES şirketiyle daha tanıştı. Bu sefer HES şirketi bölgeye dışardan gelmedi; şirket, halkın yakından tanıdığı, yaklaşık 50 yıldır Karadeniz halkını temsil ettiği imajını taşıyan özünde bir "Futbol Şirketi" olan Trabzonspor A.Ş. çıktı.

Geçtiğimiz Ağustos ayında, Trabzonspor EPDK (Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu) tarafından HES lisansı aldı. Trabzon'un Çaykara ilçesi Uzungöl beldesi sınırları içinde yapılacak Uzungöl -1 Regülatörü ve HES için verilen lisansta, *"Bu lisans Bordo - Mavi Elektrik Üretim Ticaret Limited Şirketi'ne Trabzon ilinde kurulacak olan Uzungöl-1 Regülatör ve HES üretim tesisinde 49 yıl süreyle, üretim faaliyeti göstermek üzere 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 05.07.2012 tarihli ve 3905-7 sayılı kararı ile verilmiştir"* ifadeleri yer alıyor.

Trabzonspor internet sitesi aracılığıyla bir açıklama yapan Trabzonspor patronu Sadri Şener; *"HES projesi kulübümüzün önüne yeni ve daha büyük ufuklar açacaktır"* diyerek yaşamı yok etmeyi, doğayı katletmeyi Trabzonspor için yeni bir ufuk olarak değerlendiriyor. Lisansın alınmasıyla artık projenin ihale aşamasına geldiğini belirten Şener; *"Bize gelen tekliflerden yapılan hamlenin ne kadar doğru olduğunu daha iyi anlıyoruz"* diyerek, halkın Trabzonspor'a tepkisini yok sayıyor. Lisansın alınmasının ardından, başta Trabzonspor A.Ş'nin müşterileri olarak gördüğü destekleyenleri ve taraftarları olmak üzere tüm Karadeniz halkları, Trabzonspor'a tepki gösterdi. Halk, Trabzonspor dahi olsa HES yapan tüm şirketlerle mücadele edeceğini vurguluyor.

Kocaeli'de ÇED Toplantısı Engellendi

ÇED toplantısını yaptırmayan köylüler, kil ocağı yapmak isteyen şirkete asla izin vermeyeceklerini, yaşam alanlarını savunacaklarını söylediler.

Kocaeli'nin Akmeşe Köyü'ne kurulacak olan kil ocağı için yapılması planlanan ÇED toplantısına Akmeşe halkı izin vermedi.

Kil ocağının ormanlık arazi içerisinde 500 dönümlük bir alana yapılması planlanıyor. Ormanlık arazi içerisinde tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan köylüler, ocağın yapılması halinde ormanlık arazinin talan edileceğinin farkındalar. Bu yüzden kil ve taş ocaklarının köylerine yapılmasını istemiyorlar.

Kol kola barikat ördüler

Kil ocağı için yapılması planlanan Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) toplantısı için köye gelen Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nden oluşan heyetin toplantının yapılacağı Kardeşler Kıraathanesi'ne girmesine izin verilmedi. Kıraathanenin önünde kol kola giren köylüler adeta barikat oluşturarak, heyetin kıraathaneye girmesine izin vermediler. Heyetin ısrarlıca içeri girmeye çabalaması üzerine öfkelenen köylüler sloganlar atarak heyeti köyden uzaklaştırdılar.

ÇED toplantısını yaptırmayan köylüler, kil ocağı yapmak isteyen Adapazarlı işadamının bazı hukuki yollarla bu ocağı yapmaya çalışacağını fakat köylülerin bu duruma asla izin vermeyeceklerini, yaşam alanlarını savunacaklarını söylediler.

Peri'de HES Pes Edecek

Dersim Peri Suyu üzerinde yapılmak istenen baraj ve HES projesine karşı Aşağı Doluca (Xarîk) Köyü halkının yaşam mücadelesi sürüyor.

Peri halkının direnişi karşısında çaresizleşen LİMAK şirketi, Temmuz ayında köylüleri tutuklatarak 2 yıldır giremediği bölgeye askerlerle saldırmıştı. Sonrasında köylülerin üzerine otomatik silahlarla ateş açmış, ormanları yakmış, dere üzerindeki bentleri kaldırıp, direniş çadırının ol duğu alanı sular altında bırakmıştı.

Arazileri sular altında bırakan LİMAK şirketine karşı Dersim Kültür Derneği, Tunceli Barosu ile belediye başkanları Peri Vadisi'ndeki direnişe destek vermek ve 1 aylık tutsaklık sürecinin ardından geçtiğimiz ay sonunda serbest bırakılan köylüler ile dayanışmak amacıyla Aşağı Doluca köyünü ziyaret etti.

LİMAK şirketinin talimatı ile jandarma, geçişe izin vermedi. Köylüler tarafından karşılanan ziyaretçilerle birlikte direniş çadırına doğru bir yürüyüş gerçekleştirdi. Köye helikopterle askerler indi, şantiyeye giden yola barikat kuruldu. Peri Özgür Köylü Hareketi Temsilcisi, Hozat Belediyesi Başkanı C.Konak ve Pertek Belediyesi Başkanı K.Çetin birer konuşma yaptı. Konuşmaların ardından köye dönen halk direniş nöbetlerinin başlayacağı vurgusu yaptı.

HES Var Sıkıntı Var

Rize'nin Güneysu ilçesinde yapımı süren Dumankaya Hidroelektrik Santral projesiyle Dumankaya deresinin borularla Salarha deresine taşınacak olması, bölgede "sıkıntı" yaratacak.

Güneysu halkı yapılacak olan HES projesine karşı "Hes Var, Sıkıntı Var" diyerek basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklama yapan vadi halkı binlerce yıldır akan ve tüm vadiye can veren Dumankaya deresinin borulara alınarak vadiden taşınmasının bölgedekinin yaşamı yok edeceğini belirtti. Güneysu Çevre Platformu ile Karadeniz İsyandadır Platformu'nunda katıldığı eylemde Dumankaya Deresi'ni Salarha Deresi'ne bağlayan tünele taş atılarak eylem sonlandırıldı.

Dikmen Vadisi Bekleyişte

Yürürlüğe giren "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesine İlişkin Yasa" sonrası Melih Gökçek'in saldırgan açıklamalarına karşı Dikmen halkının nöbetli bekleyişi sürüyor.

Dikmenlilerce "Gökçek Yasası" olarak bilinen "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesine İlişkin Yasa"nın yürürlüğe girmesiyle Ankara Büyükşehir Belediyesi yıkımların önünde ciddi hukuki engelin kalmadığını düşünerek halkı tehdit etmeye başladı. Ankara Büyükşehir Belediyesi patronu Melih Gökçek, geçtiğimiz ayın ortalarında *"Buradaki gecekonduları bayramdan sonra yıkacağız. Ramazan diye demagoji yapmamaları için yıkmadık. Ama bundan sonra böyle bir durum söz konusu olmayacak"* diyerek halka tehditler savurdu.

Melih Gökçek'in son tehditlerinin ardından mahalle içerisinde defalarca yürüyüş yapan Dikmen Vadisi halkı olası saldırılara karşı mahallede gece nöbetlerine başladı. Halk tehditlere karşı bir arada durduklarını belirterek eylemlerine devam edeceklerini vurguladı. Dikmen Vadisi yedi yıl boyunca bir çok saldırıya maruz kalmış, çok sayıda insan çıkan çatışmalarda yaralanmıştı.

Yıkım Saldırıları Ekim'de Başlıyor

Mayıs ayında çıkartılmış Kentsel Dönüşüm Yasası ile geniş yetkilere sahip olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yıkımlara Ekim ayında eş zamanlı olarak başlayacaklarını açıkladı. 30 yerde aynı anda yıkım başlatacaklarını belirten Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar, yıkımlarda ilk kez dinamitle patlatma yöntemini de kullanacaklarını vurguladı.

Yıllardır çok sayıda direnişle karşılaşan Kentsel Dönüşüm adı altında yapılacak olan yıkımların, öncelikli olarak İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli, Sakarya, Konya, Bolu ve Van gibi şehirlerde başlayacağını belirten bakan, "Çok ses getirecek bir başlangıç yapacağız. Ekim ayında start veriyoruz. Türkiye'nin 30 ya da 40 değişik yerinde aynı anda yıkım başlatacağız" dedi. Yıkımlara karşı yaşanan direnişleri yok sayan bakan, "Toplumsal destekte sıkıntı yaşıyor musunuz?" sorusuna "İnsanlar çok hevesli. Gönüllülük boyutuna geldik. Salaş, riskli binalardan kurtulacaklarını bıkmadan anlatıyoruz. İtiraz edenler ‹kentsel değil, rantsal dönüşüm' diyenler de gelsin bana anlatsın, kime rant sağlıyoruz bekliyorum" yanıtını verdi.

Yıkımların mühendislik çalışmalarına da başlanıldığı öğrenildi. Genelde çok sayıda kolluk kuvveti ve iş makineleriyle yapılmak istenen yıkımlarda artık dinamitle patlatma yönteminin de uygulanacağı belirtiliyor. Bakan, dinamitli yıkımın yapılaşma yoğunluğu düşük, çevresi müsait alanlarda gerçekleştirilebileceği belirtiyor. Ancak yıkım yapılacak hiçbir mahallenin böylesi "müsait alanlar" olmadığı dikkat çekiyor.

AFRiKA'DA SHELL ORDUSU

Geçtiğimiz ay Wikileaks'in yayınladığı belgeler, Shell'in Nijerya'da kendini korumak için 2009'dan beri 383 milyon dolar harcadığını ortaya çıkardı. 2007 - 2009 yılları arasında da 1 milyar doların üstünde güvenlik harcaması yapan Shell'in, kendine ait 1200 adet gizli polisi bulunmakta. Tüm bunlar, bölgede 1990'lardan beri Nijerya Devleti, çok uluslu petrol şirketleri ve Nijer halkları arasında süregelen gerilimin bir yansıması.

Bu bölgedeki en büyük ekonomik gücü çok uluslu petrol şirketleri oluşturuyor ve bu şirketler Nijerya devletinin ekonomik ve politik kararları konusunda oldukça etkili. Öyle ki, Nijerya devletinin askeri harcamalarının yüzde 80'ini bu şirketler karşılıyor. Bu istatistikte Shell'in payı ise bunun yarısı kadar. Yani, tam adıyla, Royal Dutch Shell şirketi kendi başına bir devlet olsaydı eğer, Afrika kıtasında, Güney Afrika ve Nijerya'dan sonra en fazla askeri harcama yapan devlet olacaktı. Fakat meseleye başka bir açıdan bakacak olursak, Shell şirketi zaten sadece Ogoni bölgesinden çıkarılan petrol ile, ülke ekonomisine 30 milyar dolar aktarıyor. Ancak bu para, tarım ve balıkçılıkla geçimini sağlayan yerel halka değil de, tahmin edilebileceği gibi Shell'in bölgedeki işbirlikçilerine gidiyor: Paralı askerler, silah kaçakçıları, devlet başkanları… İronik bir şekilde, Nijerya devlet başkanlarının maaş harcamalarının yarısı Shell tarafından karşılanıyor. Yani aslında Shell'in devletten eksiği yok fazlası var.

Elbette böylesi ekonomik ve politik bir güce sahip olan Shell, Nijerya'ya yaptığı her türlü yatırımın karşılığını almak isteyecek ve bunu engelleyecek herhangi bir durumla karşılaştığında, her türlü yolla bu engelleri aşmaya, yok etmeye çalışacaktı. Bu durumu daha iyi anlayabilmek için, bölgede gerilimin arttığı yıllar olan 1990'lar ve sonrasındaki örneklere bakmak yeterli olacaktır.

30 Kasım 1990: Nijerya Çevik Kuvvet Polisi, Rivers Eyaletinin Umuechem bölgesinde gençlerin yoğunlukta olduğu Shell karşıtı bir yürüyüşe müdahale ederek 80 kişiyi katletti ve 500 evi yerle bir etti. Sayısız insan kendi ülkesinde mülteci oldu.

1993-1996 yılları arasında: Rivers eyaleti İç Güvenlik Özel Polisi –tam teçhizatlı bir askeri birim- kuruldu. Bu özel polislerin görevi ise Ogoni Halkının Yaşamı Hareketi'ndeki (OHYH) insanlara ve onların destekleyicilerine yönelik baskı, taciz, aşağılama, tutuklama ve hukuksuz gözaltı. İç Güvenlik Polisi OHYH'nin Ogoni bölgesinde; Shell karşıtı, kendi kaderini belirlemeye yönelik düzenlediği kampanya süresince adeta bir işgal ordusu gibi davrandı, hareketin öne çıkan isimlerinden olan Ken Saro Wiwa ve 8 hemşehrisini hukuksuz bir şekilde idam etti. Aynı zamanda, bu süreçte polis; buradaki insanlara tecavüz etti, işkence yaptı, sakat bıraktı ve yaklaşık 2000 kişiyi katletti.

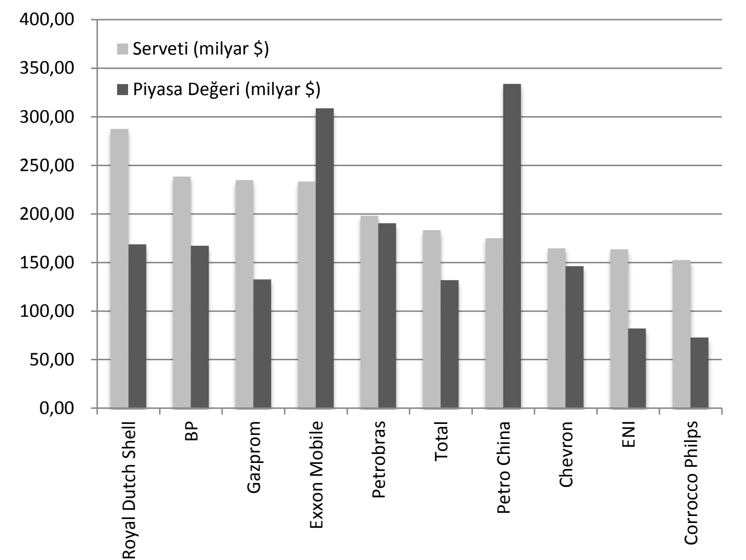
1999: Bölgedeki başka bir petrol şirketi olan WILBROS karşıtı bir protestoyu bastırmak için Nijerya Çevik Kuvvet Polisi ve Nijerya ordusundan oluşan karma bir ekip oluşturuldu. Bu saldırıda Choba halkından 10 kişi öldürüldü, 15 kadın tecavüze uğradı ve bölge boşaltıldı.

Ocak 1999: Nijerya Federal Hükümeti Bayelsa eyaletinde olağanüstü hal ilan etti ve ağır silahlı askeri birliklerle ve askeri araçlarla Nijer Deltası'nın yerlilerine, özellikle Ijaw Gençlik Konseyi ve Afrika'nın Egbesu Çocuklarına (IGK'nin militan kanadı) karşı harekete geçti.

Kasım 1999: Nijerya Devleti Hakuri 2 operasyonu ile Delta Bölgesi'nde tarihinin en büyük soykırım olaylarından birine imza attı. Bayelsa Eyaletinde Amassoma'nın ardından en büyük ikinci kenti boşaltmak için, Odi halkına karşı orduyu kullandı, en az 1000 kişi katledildi, birçoğu kaybedildi, üç tanesi dışında bütün evler yıkıldı, tüm bölge boşaltıldı, milyonlarca Nairalık maddi zarar verildi.

2003: Birleşik Hizmet Güçleri ismiyle bilinen işgal ordusu 2003 yılında "Umudu Yeniden Yaratma" kod adlı bir operasyon gerçekleştirdi. Bu operasyon Nijer Deltası'nda petrol ile ilintili protestoları kalıcı bir şekilde bastırabilmek için yapıldı. BHG 4000 askerden oluşuyordu.

Ekim 2005: Odioma Bölgesi, BHG tarafından saldırıya uğradı. En az 17 kişi öldürüldü; aralarında 2 yaşında bir çocuk da vardı.

Tüm bu yaşananlar, Nijer Deltası üzerinde gerçekleşenlerin yalnızca bir bölümü. Bu katliamlar yaşanırken gerçekleşen petrol sızıntıları, gaz kaçakları, patlayan petrol kuyuları büyük ölçekte doğa tahribatına neden olmakta. Yalnızca 1976-1996 yılları arasında 60.000'den fazla petrol sızıntısı gerçekleştiği tahmin ediliyor. Bu sızıntılarda 2,369,471 varil ham petrolün doğaya karıştığı biliniyor. Bununla birlikte tek başına Shell, 1997-1998 yılları arasında Jones Körfezi'nden boşaltılan 106.000 varil ham petrolün sorumlusu olduğu gibi 2008, 2010 ve 2011 yıllarında da gerçekleşen onbinlerce varillik sızıntının da sorumlusu. Bu verilerin doğruluğu ise elbette sadece raporlarda yer alan ve resmi kaynaklarda geçen rakamlar üzerinden değerlendiriliyor. Oysa şirket politikaları ve uluslararası anlaşmalar nedeniyle saklanan ya da çarpıtılan bu rakamların, aslında kat kat fazla olduğunu vurgulamak gerekir. Shell ve diğer çok uluslu petrol şirketlerinin çeşitli ihmal, kaza ya da maliyeti düşürme gibi birçok nedenle sebebiyet verdiği bu sızıntının, patlama ya da kirliliğin, uzun vadede hem yerel hem de küresel açıdan pahalıya patlayacağı açıktır.

Nasıl ki Nijerya'da Shell'in ülke ekonomisine akıttığı paralarla bölge halkının katli finanse ediliyorsa, burada da durumun çok farklı olmayacağını, bu meseleden tek zararlı çıkacak tarafın yine halk olacağını görmek için biraz dikkatli bakmak yeterli.

Katil şirket Shell, bir taraftan kendisine direniş gösteren insanları katlediyor, diğer bir taraftan ise yol açtığı doğa tahribatı ile insanların yaşam alanlarını yok ediyor. Tüm bunların yanında, (bilinen bir gerçek olmasına rağmen) 2001 yılında "kendi petrol yataklarını korumak için" orduya ve hükümete finansal destek sunduğunu açıkça belirtmekte herhangi bir sakınca görmüyor. *-Keza aynı bölgede faaliyet gösteren Chevron ve Agip gibi petrol şirketleri de insanların öldürülmesi konusunda devlet ile işbirliği yapmaktadır. Sömürünün böylesine yoğun olduğu bu alanda kapitalistlerin de ortak bir çıkarda buluşması şaşırtıcı olmasa gerek.-*

Nijerya'da gittiği bölgeyi militarize eden bu şirket, devletin ordusu ya da polisin eksik kaldığı noktaları görüp boşlukları doldurması için bir çok çeteye de para ve silah desteği sağlamaktadır. Bölgede oluşan etnik çatışmalar, iktidar boşlukları ve sürekli savaş hali, şirketin bölgede izleyeceği politika açısından kolaylaştırıcı rol oynamaktadır.

Karşımıza çıkan bu manzara ise bize çok uzak değil. Shell'in şimdilerde Diyarbakır'da açmayı planladığı kaya gazı ocakları, durumu farklı yönlerden bir kez daha gözden geçirmeyi gerekli kılıyor. **Nasıl ki Nijerya'da Shell'in ülke ekonomisine akıttığı paralarla bölge halkının katli finanse ediliyorsa, burada da durumun çok farklı olmayacağını, bu meseleden tek zararlı çıkacak tarafın yine halk olacağını görmek için biraz dikkatli bakmak yeterli.**

Diyarbakır'dan Trabzon'a Talanın Adı
Kaya Gazı

Royal Dutch Shell, TPAO (Türkiye Petrol Anonim Ortaklığı) ortaklığıyla Diyarbakır Sarıbuğday'da kayagazı aramaları için sondaja başladıklarını açıkladı. Erdoğan'ı ziyaret için Türkiye'ye gelen Shell 1. CEO'su Peter Voser, bu görüşmeden sonra Enerji Bakanı Taner Yıldız'la bir basın toplantısı düzenledi. Açıklamada Shell ve TPAO'nın Karadeniz ve Akdeniz'de yaptığı petrol – doğalgaz arama ortaklığının yanı sıra sondaj kuyularının açıldığı bölgelerde çok büyük doğa tahribatına yol açan kayagazı çıkarma hedeflerinden de bahsedildi. Voser, Diyarbakır'da başlayan çalışmaların akabinde Karadeniz'e de el atmak istediklerini, kayagazı olarak tabir edilen, esasında sondaj kuyularının erişemeyeceği derinlikteki doğalgaz için Erzurum – Kars bölgesinde sondaj çalışmalarına devam edeceklerini belirtti. TPAO Genel Müdürü Mehmet Uysal da Trakya'daki kaya gazı kaynağının ruhsatını da başka bir Petrol Şirketi olan ExxonMobile'e verildiğini açıkladı. Voser açıklamanın devamında Nijerya'nın da içinde bulunduğu ve Doğu Afrika ve Avrupa'da da orijinal terimiyle "Shale" olarak tabir edilen kayagazı havzalarının olduğunu ve bu kaynaklarla Asya ve Avrupa'nın doğalgaz ihtiyacının karşılanabileceğini belirtti. Görünüyor ki Shell, çıkmayan yerlerden doğalgaz çıkarmaya yarayan fakat çıkartırken bütün suyu, toprağı, havayı dolayısıyla bitki, insan ve hayvanları zehirleyen bu yöntemle servetine servet katmaya ABD'den sonra Türkiye ve Türkiye'ye yakın coğrafyalarda devam edecek.

Royal Dutch Shell %60'ı Hollanda ve %40'ı İngiltere ortaklığından oluşuyor. Shell, 1833 yılında Marcus Samuel'in Hollanda'da doğa tutkunlarına deniz kabuğu satmak üzere kurduğu bir şirketken, Shell, 1890'lı yıllar Sumatra adasında petrol arayan bir şirket olan Royal Dutch Şirketiyle kurduğu ortaklık sonrasında Royal Dutch Shell adını alır ve Standart Oil'in Çin pazarından söküp atılmasıyla da dev bir yapıya dönüştü. Nijerya'da paralı asker tutan, devleti kendi çıkarları için kullanan Shell Dünya'nın bir çok yerinde de Shell Nigeria, Shell Argentina, Shell Peru gibi bölgesel şirketleşmelerle faaliyetini sürdürüyor. Bu tarz bölgesel şirketler aracılığıyla o bölgelerdeki yaşam alanlarını yok eden Shell şimdi de gözünü Mezopotamya'ya dikmiş durumda.

Kayagazı olarak Türkçe'ye çevrilen şey aslında, yeryüzünün derinliklerinde bulunan kaya tabakasında çözünmüş halde bulunan ve sondaj kuyusu açılamayacak derinlikte olan doğalgazdan başka bir şey değil. 1950'den beri, bu kaya tabakasında doğalgazın mevcut olduğu biliniyor. Bu gazı çıkarmak için milyonlarca tonluk su, şirketler tarafından ne oldukları açıklanmayan kimyasallarla karıştırılarak gazın bulunduğu kayalara pompalanıyor. Derinlerde basıncın artması ve kimyasalların tetiklemesiyle patlamalar meydana geliyor. Bu uygulamaya Hidrolik Patlama orijinal adıyla "fracking" adı veriliyor.

Bu yöntemle çalışan ilk kuyu 1981 yılında Texas'ta çalışmaya başlamış. Patlamaların kaya tabakasında açtığı çatlaklar yoluyla serbest kalan doğalgaz ve patlamalara yol açan kimyasallar, yeraltı suları yardımıyla kontrolsüz şekilde yeryüzüne çıkıyor. İnsanların evlerindeki şebeke suları, suya karışan doğal gaz ve kimyasallarla, çakmak çakınca alev alacak kadar tehlikeli hale geliyor. Şirket bölgenin her yerinde mantar gibi biten kuyularıyla toplayabildiği gazı topluyor, toplayamadığı ise toprağa havaya ve uygulamanın yapıldığı bölgede bulunan bütün su kaynaklarına karışıyor. Doğalgazda bulunan ve insan sağlığı ve doğada yaşayan bütün canlılar için ölümcül olan propan, etilen gibi gazlar bölgede yaşayan insanlara solutuluyor. Suya, toprağa karışan kimyasallar ise nörotoksin ve kanserojen etkileri olan son derece tehlikeli maddeler. Ayrıca Türkiye'nin Kuzeydoğu Anadolu Fay Hattı gibi dünyanın en faal fay hatlarından birinin üstünde bulunmasının bu yöntemin başka tahmin edilemeyecek sonuçları olabileceği söyleniyor. Doğa yıkımına ve depremlere yol açtığı için Fransa, Bulgaristan ve Çek Cumhuriyeti "Hidrolik Patlama" yönteminin kullanımını yasakladı. İngiltere, İspanya ve Güney Afrika ise kayagazı çalışmalarını durdurdu.

> *"İnsanların evlerindeki şebeke suları, suya karışan doğal gaz ve kimyasallarla, çakmak çakınca alev alacak kadar tehlikeli hale geliyor.*

Böylesi derinlikteki doğalgaza şirketlerin bunca yıl el atmamasının sebebi, gazı çıkarmak için kullanılan yöntemin ortalama derinlikteki bir doğalgazı çıkarmak için kullanılan yöntemden %50 daha maliyetli olması. Çokuluslu petrol şirketlerinin bu ulaşılması zor kaynaklara şimdi(bulunduktan 70 yıl sonra) paldır – küldür girmesinin sebebi ise dünyadaki doğalgaz ve petrol kaynaklarının azalması ve akabinde fosil yakıt fiyatlarının içinde bulunduğu sürekli artış.

> *"Doğa yıkımına ve depremlere yol açtığı için Fransa, Bulgaristan ve Çek Cumhuriyeti "Hidrolik Patlama" yönteminin kullanımını yasakladı. İngiltere, İspanya ve Güney Afrika ise kayagazı çalışmalarını durdurdu.*

Medya da konuyla ilgili haberleri 04 Eylül gününden itibaren yayınlamaya başladı. Bu açıklamalarda kayagazının çıkartılmaya başlanmasının TC ve yakıt sıkıntısı çeken diğer ülkeler için büyük şans olduğu belirtiliyor. Öte yandan bu haberlerde iki cümleyle de olsa kayagazı çıkarma yönteminin doğaya büyük zararlar verebileceğinden bahsetmek zorunda kalınıyor ya da "Hidrolik Patlama" sonucu serbest kalan metan gazının küresel ısınmaya neden olabileceği söyleniyor. ABD'de 1972 yılında çıkan ve su kaynaklarının korunması için petrol şirketlerine çeşitli yükümlülükler getiren "Temiz Su Yasası"nda 2005 yılında yapılan düzenlemeyle yalnızca Hidrolik Patlama yöntemiyle doğalgaz çıkaran şirketler bu yasadan muaf bırakıldı. Bu düzenlemeyle beraber ABD 2009'a kadar doğalgaz üretimini ikiye katladı. Fakat bu üretim artışının akabinde New York ve Washington dahil bir çok şehrin yararlandığı su havzaları zehirlendi.

Medya son günlerde yaptığı haberlerle halktan değil Shell'den yana olacağını ve konu hakkındaki gerçekleri manipüle etmeye çalışacağını açık şekilde ortaya koydu. Sonraki sayılarda size kayagazı çıkarmak için kullanılan Hidrolik Parçalama yöntemi sonuçlarının insan ve doğa üzerinde açtığı geri dönülmez tahribatlara ve yöntemin başta ABD ve uygulandığı diğer yerlerde yol açtığı yıkımlara dair detaylı araştırmalar sunacağız.

Amazonlar'da Altın Katliamı

Kapitalistlerin henüz tamamıyla keşfedemediği Amazon topraklarında yaşayan 80 kişilik Yanomami Kabilesi'ne, Brezilyalı altın arayıcıları saldırdı. Yaşanan helikopterli saldırıdan sadece üç kabile üyesi sağ kurtulabildi. Geçtiğimiz aylarda da benzer bir saldırıya maruz kalan Yanomami Kabilesi, bu saldırıdan da (daha önceki saldırılarda olduğu gibi) Brezilya ve Venezuela Hükümeti'ni sorumlu tutuyor. Yerliler bu katliamın 'Garimpeiro' adlı Brezilyalı altın arayıcıları tarafından gerçekleştirildiğini söylüyor.

1993 yılında da Yanomami Kabilesi'nden 16 yerli, kaçak madenci Garimperiolar'ın saldırısında öldürülmüştü. Yaşanan son saldırının ardından ise yerli halk, Brezilya ve Venezuela muhalefetleri, her iki devletin

Venzuela-Brezilya sınırı Amazonları'nda yaşayan Yanomami Kabilesi, Brezilyalı altın arayıcıları tarafından katledildi!

hükümetlerinin kaçak madencilerle yaptıkları gizli anlaşmalar olduğunu söylüyor ve bu nedenle yaşanan saldırıların yıllardır son bulmadığını vurguluyor. Venezuela hükümeti ise Amazonlardaki kaçak maden çalışmalarını engellemek için silahlı güçlerini Amazonların derinliklerine yolladığını iddia ediyor.

Yaşanan bu katliamların ardından her iki devletin savunması da son derece ilgi çekiyor; iddia ettikleri gibi silahlı güçlerini Amazonlara yollayan devletlerin asıl amaçlarının kaçak maden çalışmalarını engellemek mi yoksa kapitalizmin henüz giremediği, ülke yönetiminden, savaşlardan, vergilerden bağımsız hayatlarını sürdüren yerli kabileleri yok etmek mi?

Gel aşitî dixwezin

1 Eylül Dünya Barış Günü, birçok farklı şehirde gerçekleştirilen eylemlerle kutlandı. İstanbul'da Kadıköy Meydanı'nda gerçekleştirilen mitingde, on binlerce insan bir araya geldi. Haydarpaşa Numune Hastanesi ve Tepe Nautilus önünde toplanarak iki koldan Kadıköy'e yürüyen binlerce kişi, "Savaşa Son, Barış İstiyoruz" dedi. Mitinge birçok kurumun yanı sıra direnişte olan DHL işçileri, HEY Tekstil işçileri ve THY işçileri de katıldı.

Yürüyüş için toplanılan bölgelere yerleştirilen arama noktaları, yürüyüş yolundaki tüm sokakların polis barikatlarıyla kapatılması ve her sokağın başındaki çok sayıda çevik kuvvet polisi gibi yoğun hazırlıkların da olduğu mitingde, zaman zaman küçük gerilimler yaşansa da polis provokasyonuna gelinmedi. Kadıköy Meydanı'nda gerçekleştirilen mitingde çok sayıda kurum sözcüsü konuşma yaparken, BDP eş başkanı Selahattin Demirtaş'ın özgürlüğü ve barışı halkların getireceği vurgusu dikkat çekti. Miting, konuşmaların ardından Agirê Jîyan ve Emeğe Ezgi şarkılarıyla son buldu.

İstanbul'da gerçekleştirilen 1 Eylül mitingi dışında Amed, Colemêrg, Wan, Dêrsim, Qers, gibi bölge illerinin yanı sıra Ankara, Eskişehir, Trabzon, İzmir, Adana, Bursa Antalya, Kocaeli gibi kentlerde de gerçekleştirilen eylemler ve etkinliklerle kutlandı.

Ez aşitî dixwazim

Vicdani Retçi Halil Savda, Roboski'den Ankara'ya "Barış Yürüyüşü"ne başladı.

Vicdani Retçi Halil Savda, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde, Roboski'den Ankara'ya 1300 km. yürüyeceği barış eylemine başladı. Savda, Bu topraklarda yaşayıp, 30 yıllık savaşın tahribatını bilmeyen yok. Bu ölüm yolunda bir barış yürüyüşü ve bir barış talebidir. Ölümün hâlâ olduğu bu topraklarda yürümek, barış talebini buradan dillendirmek benim için çok anlamlı. Bu nedenle bu yolculuğa çıktım" diyerek, Ankara yürüyüşündeki amacını belirtti.

Yürüyüş sırasında birçok il, ilçe ve köyden geçecek olan Halil Savda, daha yürüyüşünün başlarındayken karşılaştığı herkesten olumlu tepkiler aldığını ve birçok kişinin kendisiyle dayanışmak adına misafir etmek istediğini belirtiyor.

Yürüyüşe başlamasından bu yana on günden fazla bir zaman geçen Halil Savda, yürüyüşünün 5. gününde Şirnex'in Cizîr ilçesine varmıştı. Ayaklarında yaraların oluştuğunu belirten Savda, Yaklaşık 30 yıldır Türkiye'nin gerçeği olan savaş bugün de sürmektedir. Yüzlerce köy yıkıldı, yakıldı. İnsanlar evlerinden kendi topraklarından göçe zorlandı. Türkiye'de hala bir savaş var, insanlar ölüyor. İnsanların özgürlükleri kısıtlı, insanların can güvenliği yok, araziler mayınlı. Savaş artık son bulsun kalıcı bir barışın sağlanmasının zamanı geldi" diyerek barış vurgusunu yinelemişti.

İdris Naim Şahin'in Linç Çağrısı Sürüyor

Antep'teki bombalı saldırının ardından faşist gruplarca, BDP il ve ilçe binalarına gerçekleştirilen saldırılar ve Kürt illerine seyahat eden yolcu otobüslerine yönelik taşlı sopalı saldırılarla, Kürt halkına yönelik devlet terörü artarak devam ediyor.

Antep'te yaşanan bombalı saldırının hemen ardından faşist gruplarca, BDP Şehit Kamil İlçe binası ateşe verilmiş, yine aynı akşam Antep il binasına da saldırı gerçekleştirilmişti. Ardından Yavuzeli ilçe binası da ateşe verilerek sokaklarda "Kürtlere Ölüm" nidaları atılmıştı. Antep dışında da Nizip, Kocaeli, Çanakkale, Hatay ve İstanbul'da benzer saldırılar yaşanmıştı.

Bombalı saldırı sonrası değerlendirmelerde bulunan T.C İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin, "Tepkiye evet, öfkeye evet" vurgusu yaptığı açıklamasında "Tepki öfkeye dönüştü. Tepkiye evet, öfkeye evet. Bunlar örgüte, onun eylemlerine duruş açısından beklediğimiz, hatta doğru bulduğumuz tepkilerdir, duyarlılığın ifadesidir." diyerek Kürt halkına yönelik saldırıları duyarlılık olarak gösteriyor ve halkı bu duyarlılığa çağırıyordu.

Yine geçtiğimiz günlerde, İzmir'den bölge illerine giden otobüslere Afyon çıkışında taşlarla sopalarla saldırıldı. Afyon'dan Batman ve Diyarbakır istikametine doğru seyahat eden özel firmalara ait otobüsler, akşam saatlerinde faşist bir grubun saldırısına uğradı. Saldırıya uğrayan otobüste bulunan yolcular, "Şehir çıkışına doğru yaklaştığımızda jandarmaları ve durdurulmuş arabaları gördük. Kaza olduğunu düşündük ve bekledik. Ancak daha sonra jandarmanın arkasından kalabalık bir grubun bulunduğumuz otobüse doğru yanaştığını gördük. Kürt illerine giden birkaç otobüs arka arkayaydı. Kalabalık grup Kürtlere hakaret ederek bu otobüslere saldırmaya başladı." diyerek saldırıyı anlattı. Bu ve benzeri saldırılar, devletin Kürt halkına yönelik savaş çığırtkanlığının ve devlet yetkililerinin yaptığı "duyarlılık çağrısının" bir yansıması olarak değerlendiriliyor.

Organ Mafyası Savaşın İçinde

24 Mart'ta Bitlis'in Hizan ilçesinde öldürülen 15 kadın gerilladan biri olan **Asuman Mucel**'in babası Medeni Mucel, Amed'de Cumartesi Anneleri eyleminde yaptığı açıklamada, kızının organlarının çalındığını söyleyerek "bu hangi insanlığa, adalete sığıyor" dedi.

MEYA-DER Başkanı Leyla Ayaz da yaptığı açıklamada, "İsmini vermek istemeyen bir adli tıp görevlisinden Malatya Adli Tıp Kurumu'na getirilen gerillaların organlarının çalındığını öğrenmiş bulunmaktayız" dedi. Bu konuyla ilgili çeşitli kurumlar ve aileler 11 Eylül'de Malatya Adli Tıp Kurumu önünde açıklama yapacak ve suç duyurusunda bulunacaklar.

Faysal Mikdat'tan "Türkiye Terör Örgütleri Listesine Alınsın" Çağrısı

Suriye'deki vahşetin arkasında Türkiye, İngiltere, Fransa ve birçok körfez ülkesinin olduğunu belirten Suriye Dışişleri Bakan Yardımcısı Faysal Mikdat, "Türkiye uluslararası terör listesine eklenmeli" dedi.

Bir televizyon programına katılan Mikdat, Suriye'de yaşanan krizi aşmanın tek yolunun dış müdahalenin kesilmesi gerektiğini vurguladı. Mikdat, uluslararası terör listesinde bulunan El-Kaide gibi Vahhabi gruplara ekonomik, askeri ve barınma gibi lojistik destek verilmesinin ateşi söndürmek yerine, ateşi körükleyip alevlendirmek olduğuna vurgu yaptı.

AKP hükümetinin elini Suriye halkının kanına bulaştırdığının uluslararası toplumda farkına varılması gerektiğini ekleyen Suriye Dışişleri Bakan Yardımcısı Faysal Mikdat, "Recep Tayyip Erdoğan, ABD ve İsrail'i memnun etmeyi hedefleyen karşılıksız hizmetler sunuyor ve 'katliam' için Vahhabi gruplara destek oluyor" diyerek cezalandırılmasını istedi.

Silah Şirketlerine "Arap Baharı" Geldi

Arap Baharı adıyla anılan toplumsal süreç sonrasında Ortadoğu ve Arap ülkelerinde yaşanan çatışmalar, silah şirketlerine yaradı. Bu şirketlerin 2011 yılındaki silah satışları bir önceki yıla göre tam üç kat arttı.

ABD Kongresi tarafından hazırlanan bir rapora göre, ABD'nin 2010 yılında 21,4 milyar dolar olan silah satışı,2011 yılı sonunda üç kat artarak,66,3 milyar dolara çıktı. Rapora göre, söz konusu silah satışlarının en iyi müşterileri ise Körfez ülkeleri. Suudi Arabistan, silah şirketleriyle 33,4 milyar dolarlık anlaşma yaparken, bu ülkeyi 4,5 milyar dolar değerindeki anlaşmayla Birleşik Arap Emirlikleri ve 1,4 milyar dolarlık anlaşmayla Umman izledi.

Suudi Arabistan'ın ABD şirketleriyle yaptığı 33,4 milyar dolarlık anlaşmaya göre, bu ülkeye 84 adet "yeni nesil F-15" savaş uçağı satıldı. Ayrıca bu devletin halen silah envanterinde bulunan 70 adet F-15 de, söz konusu bu anlaşma dahilinde modernize edilecek. ABD silah şirketleri ayrıca Suudi Arabistan'a, Apache ve Black Hawk saldırı helikopterleri de satacak.

Birleşik Arap Emirlikleri de bu şirketlerden 3,5 milyar dolar değerinde füze savunma sistemi satın alırken, 939 milyon dolar değerinde 16 adet Chinook mühimmat sevkiyatı helikopteri için anlaşma yaptı.

Bir diğer Körfez ülkesi Umman ise, 1,4 milyar karşılığında 18 adet F-16 savaş uçağı satın aldı.

Türkiye'nin Suriye Politikası

APAYDIN'lık!

> **"*Suriye halkının yanında olunduğu vurgusu tamamen yalandı. TC bölgedeki iktidarını büyütmek için muhalifleri açıkça destekliyordu.***

Herhangi bir coğrafya üzerine niyetlenilen siyasi, ekonomik programların/iktidarların farklılığı, o coğrafyadaki işleyişin gidişatını anlaşılmaz bir hale getirebilir. Özellikle bu coğrafya Ortadoğu'da bir yerse, bu siyasi, ekonomik niyetler orada işleyen sürecin daha da karmaşık bir hal almasına neden olabilir. Suriye'deki durumun kısa özeti belki budur; işlerin gittikçe daha karmaşık bir hal alması…

> **"*İktidarların zaman zaman çatışan zaman zaman ortaklaşan çıkarlarının durumu sürekli değişkenliğin nedeni olarak gösterilebilir.***

Bu diplomatik, siyasi vs. karmaşa devam ederken, Özgür Suriye Ordusu'nun güç gösterisi yaptığı "insan katli" görüntüleri aklımızdan çıkmayacak cinsten. Tabi ki bu karmaşanın gerçekliği, sadece Esad rejimini değil; bölgedeki tüm siyasi, ekonomik odakları etkiliyor.

Karmaşanın Komşu Parçası

"Apaydın Olayı" ile TC'nin bu gerçekliğin nasıl bir parçası olduğu ayan beyan ortaya çıktı. Özgür Suriye Ordusu'nu hareketliliğin en başından beri, Suudi Arabistan ve Katar ile beraber desteklediği, uluslararası medya tarafından dillendirilen TC, bu olayın patlak vermesi sonucu, Suriye politikasını açık bir şekilde ispat etmiş oldu.

Suriyeli "mülteciler"in kaldığı, Antakya'daki Apaydın Kampı'na, 25 Ağustos'ta CHP'li milletvekilleri ve gazetecilerden oluşan bir grup girmeye çalıştığında Özgür Suriye Ordusu'nun askerlerinin sert reddi ile karşılaştılar (hatta bu sert ret, fotoğraf çekmekte ısrar eden gazetecilere fiili müdahale olarak geri döndü). Bu "aşırı güvenlikçi" uygulama, Apaydın Kampı'nın mülteci kampı mı, yoksa askeri eğitim kampı mı olduğu sorusunu Türkiye gündemine soktu. Bu askeri kampın varlığı, uluslararası medyada yer alan TC hakkındaki bütün yorumları haklı çıkarıyordu.

Kamptaki askerlerin belli zamanlarda Suriye'de savaşa gittiği, şehirde zaten konuşulanlar arasındaydı. Antakya'da halk, askeri kıyafetli bu insanların kendileriyle ilişkileniş tarzından çok da memnun olmadığını her fırsatta gazetecilere anlatıyordu.

TC, Suriye'deki savaştan kaçan mültecileri sahiplenerek "küresel barışın Ortadoğu uygulayıcısı" rolünü üstlenmişti. "Mülteciler"i sahiplenen tavrıyla, batılı iktidarların takdirini alırken, kendini vatandaşlarının gözünde meşrulaştırmıştı. TC'nin Suriye politikası, bu "büyük abi" tavrıyla medyadan da destek bulmuştu.

> **"*Apaydın Olayı ile TC'nin "gizli" niyetleri açıkça ortaya çıkmıştır.***

Apaydın Olayı ile ortaya çıkan "asker mülteciler", TC'nin meşruiyetini bir anda yok ediverdi. TC inkâr edemeyeceği bir askeri programın ya destekleyicisi ya da uygulayıcısı konumdaydı. Beşar Esad'ın son konuşmasında TC'yi "Suriye'de akmakta olan kandan doğrudan sorumlu" tutmasıyla da TC, uluslararası siyasette istediği konumda olmaktan çok uzak bir noktaya düşüyor.

Diplomatik çatışmalara yol açmayan, bir karşılıklı zorlama siyasetinin iflası olan bu durum, devletin vicdanlara seslenen "büyük abi" olma durumunu yıprattı. TC, iddia ettiği gibi "insani" bir niyetle bu karmaşanın bir parçası olmuyordu. Suriye halkının yanında olunduğu vurgusu tamamen yalandı. TC bölgedeki iktidarını büyütmek için muhalifleri açıkça destekliyordu.

Karmaşanın Küresel Parçası

26-31 Ağustos tarihleri arasında, Tahran'da gerçekleştirilen Bağlantısızlar Hareketi Zirvesi, Suriye ve Filistin'e ilişkin vurgusu ve Ortadoğu gündemiyle oldukça çok ses getirdi. Zirveyle birlikte dönem başkanlığı, Mısır'dan İran'a geçti.

Mısır devlet başkanı ve Müslüman Kardeşler üyesi Muhammed Mursi'nin, ana gündem Suriye meselesi konuşulurken Esad rejimini eleştiren konuşması çok beklenmedik bir hamle değildi. Tabi bu konuşma karşısında, Suriyeli temsilcilerin konuşmayı protesto edip salonu terk etmeleri de… Ancak asıl beklenmedik hamle, Mısır ve İran temsilcilerinin birbirlerine yönelik olumlu tavır ve açıklamalarıydı. Bu olumlu tavrın ileride işbirliğine gideceği medyada konuşulanlar arasındaydı.

Mısır daha önce de, İslam İşbirliği Teşkilatı zirvesinde Suriye'deki meselelerin politik çözümü için Türkiye, Suudi Arabistan ve İran'la bir araya gelerek bir inisiyatif merkezi oluşturulmasını önermişti. Bu öneri, yoğunluklu olarak Müslüman Kardeşlerin Ortadoğu siyasetindeki konumunu yükseltmeye ve Mısır'ın jeopolitik alana yeniden dahil olmasıyla ilgiliydi.

Tabi ki bu gelişmeler, Ortadoğu'da neoliberal niyetleri olan odakların desteklediği Sünni Koalisyon'da beklenmedik bir değişme olarak görünebilir. Müslüman Kardeşler'in, Esad'ın arkasındaki Şii Koalisyon'un en güçlü bileşeni İran'a yönelik bu girişimi Suriye meselesindeki çözüm olarak görmesi, farklı siyasi ve ekonomik niyetleri olan odakların tüm sert açıklamaları ve tavırlarına karşı, aslında kimsenin Esad'ın gitmesini istemediğine büyük bir kanıt olarak yorumlananlar arasında.

Hem küresel hem de Türkiye düzleminden görünen bu siyasi, ekonomik niyet değişiklikleri; bir yandan savaşın değişken doğasına yorumlanabilir. Ya da iktidarların zaman zaman çatışan zaman zaman ortaklaşan çıkarlarının durumu bu sürekli değişkenliğin nedeni olarak gösterilebilir. Dünün, muhalifleri açıkça destekleyen Müslüman Kardeşler'inin Bağlantısızlar Zirvesi'ndeki "barışçıl" hamlesi bunun en yakın örneği. Öte taraftan, aynı iktidar odaklarının "gizli" niyetlerinin ortaya çıktığı durumlar da bu karmaşıklığın gerçekliğine etki edebilir. Apaydın Olayı ile TC'nin "gizli" niyetleri açıkça ortaya çıkmıştır.

Her iki örnekte de uluslararası siyasal, ekonomik sistemin gayrı meşru durumu ortaya çıkmıştır. Zaten devletler de her zaman bu meşru olmayan durumların aktörleri olmuşlardır.

Bağlantısızlar Hareketi Nedir?

1961 yılında ABD ve SSCB'nin olduğu Soğuk Savaş döneminde kurulmuştur. Başlangıç noktası 1955 Nisan'ında Endonezya'da toplanan Bandung Konferansı olan hareket, Hollanda'nın sömürgesi iken 1949' da bağımsızlığını kazanan Endonezya'nın girişimi ile toplanmıştır.

Şu anda aralarında İran'ın da bulunduğu 120 ülke Bağlantısızlar Hareketi'ne üyedir. Birleşmiş Milletler'in üçte ikisinden fazlasını bu ülkeler oluşturmaktadır.

Birlik Üyesi Ülkelerden Bazıları

İran İslam Cumhuriyeti, Afganistan, Azerbaycan, Bangladeş, Beyaz Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri, Bolivya,Cezayir, Endonezya, Fas, Filistin, Güney Afrika Cumhuriyeti, Katar, Kolombiya, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Kuzey Kore, Kuveyt, Küba, Libya, Lübnan,Mısır, Moğolistan, Myanmar, Özbekistan, Somali, Suudi Arabistan, Suriye, Tunus,, Umman, Ürdün, Venezuela, Yemen, Zimbabve...

GÜNEY AFRiKA'DA KATLiAM AMACINA ULAŞAMADI

16 Ağustos günü, 34 işçinin polis tarafından öldürüldüğü Marikana Katliamı'ndan sonra grev yapan işçiler, Platin Madeninin Sahibi Lonmin Şirketi ve devletin tehditlerine aldırmadan direnişlerini kararlılıkla ve çoğaltarak sürdürüyorlar; olaydan sonra birçok madende daha işçiler direnişe başlarken, bir zamanların "devrimci" güçleri ANC ve SACP katliamının sorumlusu olarak işçileri gösteriyor. Ana akım medya ise tüm bu yaşananları iktidara yakınlığı

Ağustos ayının başlarında, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Marikana Bölgesi'nde İngiliz Madencilik Şirketi Lonmin'e bağlı olan platin madenlerinde çalışan 3.000 işçi daha iyi çalışma koşulları ve maaş artışı talebiyle greve çıkmıştı. Yaklaşık bir haftadan beri grevlerini sürdüren işçilerin üzerine polis tarafından açılan ateş sonucunda 34 işçi hayatını yitirmiş, onlarcası da ağır yaralanmıştı. Aynı hafta içerisinde polisin saldırıları sonucunda yine 10 işçi daha katledilmiş, bir o kadar kişi de yaralanmıştı. Katliamın yaşandığı günün hemen akşamında ana akım medya bu görüntüleri, "trajik" ya da "korkunç" diye adlandırıp bize servis ederken, Marikana'daki işçileri "zavallı kurbanlar" olarak lanse etmiş ayrıca sanki tüm yaşananlar iki sendikanın arasındaki rekabetten kaynaklanıyormuş gibi bir hava yaratmış, olayların iç yüzünü saklayarak hem duygusal bir manipülasyona girişmiş hem de bu işçi direnişini çarpıtmaya çalışmıştı. Olayın gerçekten "trajik" ve "korkunç" olması bir yana buradaki işçilerin direnişi ve olayları bu noktaya taşıyan süreçler ana akım medya tarafından bilerek es geçilmişti.

Aslında bu süreci anlamak için, bölgedeki yaşam alanlarına ve yaşamların tümüne saldıran madencilik sektörüne, bir de Güney Afrika'da sömürünün çeşitli boyutlarıyla hep sürdüğü yakın tarihe biraz göz atmak yeterli olacaktır.

Güney Afrika Cumhuriyeti dünyada platin rezervlerinin % 75'ine sahip ve çıkartılan tüm platinin % 96'sının kaynağı. Lonmin Şirketi de, buradaki birkaç büyük şirketten biri. Bu şirketin altında çalışan binlerce işçi ise, "taşeron" ya da "amele tellalları" aracılığıyla her gün çok ağır koşullar altında, uzun saatler boyunca ve çok düşük bir ücret karşılığında çalıştırılıyor. Tabii, diğer firmalarda çalışan işçiler için de durum bundan daha farklı değil. Zaten 3 ay öncesinde bir başka platin maden şirketi olan İmplants'ın çalışanları da

1973 Durban Grevi:

1973 yılında daha iyi çalışma koşulları ve daha yüksek maaş talepleri ile farklı işkollarından 100.000 siyah işçi sokağa çıkmış ve greve gitmişti. Böylesine yoğun bir baskıya dayanamayan devlet, işçilere talep ettikleri hakları vermişti. Kendiliğinden başlayan bir işçi hareketi olmakla beraber, sonraki yıllarda COSATU'nun kurulmasına vesile olmuştur. Güney Afrika siyasi tarihinde önemli bir yere sahip olan Durban Grevi, 1976'da beyazların kendilerine dayattığı Africaan dilini öğrenmek istemeyen lise öğrencilerinin başlattığı ve sonrasında toplumun büyük bir kısmına yayılan Soweta Ayaklanmasına öncülük etmiştir.

yine aynı şikâyetlerle greve gitmişti.

Tabi ki yoğun sömürü ve katliamlar, Güney Afrika için yeni şeyler değil. İngiliz kapitalistlerin bu bölgeye gelip, burayı yağmalamaya başlamasından, "beyaz" iktidarlarını yasallaştırdıkları 1948 yılına (Apartheid rejimi Ulusal Parti İktidarı), ardından ırkçı rejimin yerini siyahların yönetimine bıraktığı sürece kadar ve o günden günümüze kadar geçen süreçte bir "iktidar" olmayı başaran siyah iktidar zamanında yaşanan katliamlar da bunun açık göstergesi. Apartheid rejimi boyunca yok sayılan, sömürülen ve katledilen insanlar verdikleri onca kavganın ardından 1994 yılında ırkçı rejimin yıkılması ve sosyal demokrat çizgideki ANC'nin iktidara gelmesi ile beraber birçok şeyin değişeceğini umuyorlardı. Fakat durum hiç de öyle olmadı. **İktidarı eline alan ANC (Afrika Ulusal Kongresi), SACP (Güney Afrika Komünist Partisi) ve COSATU'nun (Güney Afrika Sendikalar Birliği) oluşturduğu üçlü ittifak "demokrasi, özgürlük, sosyal adalet ve eşitlik" haykırışlarıyla kaptığı iktidar koltuğunu şimdilerde "katliam, kan ve ölüm" haykırışlarıyla korumaya çalışıyor.** Yani geçmişte ezilen, sömürülen ve yok sayılan -çoğunluğunu siyahların oluşturduğu- yoksullar, sadece rengi değişen iktidar tarafından sömürülmeye devam ediyor.

Öyle ki, başa geçtikleri süreçten itibaren sömürmek ve katletmek konusunda "beyaz kardeşleri"ni aratmayan ANC hükümetinin ilk icraatlarından biri, çok uluslu maden şirketlerine pek bulaşmadan, onlardan arta kalanları "madenlerin ulusallaştırılması" yalanıyla, çevresindeki güç odaklarına paylaştırarak, halihazırda varolan beyaz sermayenin yanına yeni bir zenginler kulübü eklemekti. Hükümet geçmişten aldığı mirası aynı doğrultuda kullanmaya devam etmişti. Bugüne kadar katliamlar konusunda eskinin Ulusal Partisi'nden geri kaldığı sanılan ANC Hükümeti son "Marikana Katliamı" ile durumu neredeyse eşitlemiş, bir "devlet" olmanın gereğini layıkıyla yerine getirmiş oldu.

Bu iktidar üçgeninin diğer iki köşesini oluşturan SACP ve COSATU ise, Apartheid dönemindeki radikal duruşlarını bugün artık bir parçası oldukları "iktidar bataklığı"nda yitirmişler, hatta katliama zemin hazırlayan tavırları ve katliamın hemen sonrasında ölümlerden işçileri sorumlu tutan açıklamaları ile "dünün mazlumu, bugünün zalimi" deyişinin somut birer örneği haline gelmişlerdir.

Aslında burada COSATU'ya ve onun madencilik iş kolunda örgütlü olan sendikası NUM'a ayrı parantez açmak gerekir. O ünlü 1973 Durban grevi ile Güney Afrika'da militan sendika anlayışını oluşturan COSATU - NUM, bugün o eski radikal tutumlarından çok uzaklar. Öyle ki,

MÜCADELE SÜRÜYOR

ile bilinen COSATU'ya bağlı NUM ile kendisini "apolitik ve komünist olmayan" diye tanımlayan maden sendikası AMCU arasında var olan bir rekabetmiş gibi göstermeye çalışıyor. Fakat direnişçi işçilerden birinin söylediği şu söz Güney Afrika'da, sarı sendikalardan ve bürokratlardan kurtulmuş bir halk hareketinin başlamak üzere olduğunu gösteriyor. "Politikacılar yalan söylüyor, sendikalar ise bizi kandırdı. Bundan sonra işlerimizi kendimiz halledeceğiz..."

bu son grevlerin başlangıcında işçilerin maaş taleplerini "gerçekçi bir talep değil" diye değerlendirerek şirket ve devletle aynı dili paylaşmakta hiçbir sıkıntı duymamışlardır. Hatta, NUM Başkanı Frans Balent'in söz konusu maden şirketlerinin yönetiminde yer alıyor olması, COSATU - NUM'un bu mücadele içindeki konumunu hiç bir dolaylı anlatıma yer bırakmayacak kadar net bir şekilde ortaya koyuyor.

1994'ten sonra, ülkenin "yeniden" yapılanması sürecinde ANC ve SACP ile beraber bir "kutsal ittifak" içerisinde olan COSATU, yaşadığı bu "iktidarlaşma" dönemiyle beraber, geçmişte nispeten de olsa ilişki kurduğu en dipteki yoksul işçilerle bağlarını yitirmiş, zamanla daha temiz ve daha tehlikesiz ilişkiler olan beyaz yakalıları yükseltmiştir. İşte tam bu kritik noktada kendisini "apolitik ve komünist olmayan" diye tanımlayan ve COSATU - NUM'un kendisi ve diğer maden işçileri üzerindeki baskılarına karşı, "biz madencilik işkolunda rekabetten yanayız; biz de olalım onlar da olsun" diyecek kadar omurgasız bir anlayışı benimsemiş AMCU adlı sendika ortaya çıkmış, işçilerin zam ve iyi çalışma koşulları taleplerini dikkate alıp, hâlihazırda, NUM'dan kopmuş ya da kopmakta olan işçileri kendisine çekmeyi başarmıştı. Bu son süreçte kendi yerel sendikalarını örgütlemeye çalışan işçilerle beraber AMCU da bu grevlerde etkin olarak boy göstermiştir.

Tüm bunlara rağmen ve tüm bunlarla birlikte, Güney Afrika'daki yoksul insanlar etraflarını saran bu bürokratlar ve sarı sendikalar sarmalından kurtulup, neo-liberal şirketlere ve kapitalizme karşı kendi öz-örgütlülüklerine dayalı bir mücadele hattı oluşturmaya çalışıyorlar. Katliamdan sonra, ülkenin her yerinde hayatını kaybeden işçiler için yapılan anmalarda, Lonmin Şirketi'nin hala yüzsüzce sürdürdüğü tehditlere kulak asmadan direnişlerini kararlılıkla sürdürmeye niyetli olduklarını vurgulayan işçilere ise aslında en büyük destek, ülkenin diğer madenlerinde ve işkollarında art arda patlayan yeni direnişlerden geliyor.

> **"*Zabalaza Anarşist - Komünist Cephesi, Tokologo Anarşist Kolektifi ve İnkululeko Wits Anarşist Kolektifi katliamın ardından, yayınladıkları ortak bildiride, katliamın sorumlularının devlet, kapitalistler ve polis olduğunu belirtti.***

İşçiler Direnmeye Devam Ediyor, Grev Dalgası Büyüyor!

Son süreçte, direnişçilerin işbaşı yapmaması durumunda, hepsinin işten atılacağını duyuran Lomin Şirketi, işçilerin buna kulak asmaması ve madende çalışanların sadece % 6'sı kadarının iş başı yapması nedeniyle, onları görüşmeye çağırmak zorunda kaldı. Görüşmelere Lonmin yöneticileri, AMCU temsilcileri ve bağımsız işçi temsilcileri katılacak.

Ayrıca grev dalgası ise giderek büyüyor. Katliamın hemen ardından iki platin madeninde daha grev patlak verirken; Gold One'a bağlı altın madeninde ve dünyanın en büyük dördüncü altın üreticisi olan Gold Field Şirketi'ne bağlı madenlerde de, 12.000 işçinin greve gittiği öğrenildi.

Polis: İşçiler, birbirlerini öldürdüler!

Katliamın hemen sonrasında, tüm dünyada dolaşmaya başlayan kamera görüntülerine rağmen olaydaki sorumluluğunu reddederek, işçilerin kendilerine saldırdığını ve bundan sonra kendilerinin silah kullanmak zorunda kaldığını iddia eden Güney Afrika polisi, bu yalan tutmayınca, katledilen işçilerin sırtından vurulduklarını belirtip, işçilerin arkadaki diğer işçiler tarafından tarandığını iddia etti. Bu iddia doğrultusunda haklarında dava açılan 270 işçi geçtiğimiz günlerde tutuklanmıştı. Son olarak tutuklamanın ardından gelen yoğun tepkiler üzerine savcı soruşturmayı geçiçi olarak geri çektiğini belirtti.

Güney Afrika'lı Anarşistlerden Ortak Bildiri:

ANC'nin Maskesi Düştü, İşçiler Katledildi!

Zabalaza Anarşist - Komünist Cephesi, Tokologo Anarşist Kolektifi ve İnkululeko Wits Anarşist Kolektifi katliamın ardından, yayınladıkları ortak bildiride, katliamın sorumlularının devlet, kapitalistler ve polis olduğunu belirtip, "*ANC'nin Maskesi Düştü, İşçiler Katledildi!*" dedi ve işçileri devletin ve kapitalistlerin oyununa gelmemeleri konusunda uyararak, bunların karşısında birleşmeye çağırdı.

Ayrıca, meclis dışı siyaset ve hareketlerden olan Abahlali BaseMjondolo (Gecekonducular Hareketi) Güney Afrika Topraksızlar Hareketi ve Yoksul İnsanlar Birliği yaptıkları açıklamalarda olayı kınayarak, olayın sorumlusunun polis, devlet, kapitalistler olduğunu yinelediler.

Apartheid Dönemi:

İngiliz Sermayesinin Güney Afrika'yı sömürmeye başlamasının ardından, bölgedeki işlerini ırkçı beyaz hükümet; Ulusal Parti'ye bıraktığı 1948'den, Mandela öncülüğündeki ANC'nin iktidara geldiği 1998'e kadar geçen sürece Apartheid ismi verilmiştir.

G.Afrika yerlilerinin aynı dönemde karakıtanın birçok bölgesinde olduğu gibi yok sayıldığı ve yaşamın dışına itildiği bu dönemde sistematik katliamlar yaşanmış siyah yerli halk kelimenin tam anlamıyla "köle" olarak görülmüştür. Rejim, Apartheid adını bu ırk ayrımından almış olup, Afrika dilinde "ayrılık" anlamına gelmektedir.

ANC (Afrika Ulusal Konseyi)

İlk olarak 1912 yılında, Güney Afrika Yerli Ulusal Konseyi ismi ile kuruldu. İlk kurulduğu yıllarda ağır şartlar altında çalışan işçilerin hak mücadelelerinde ve grevlerinde etkili olsa da, zamanla içine farklı unsurların girmesi ile beraber, grevler ve protestolar gibi militan yöntemlerden vazgeçip, İngiliz sömürgecileri ikna etme gibi bir yönelime girmiştir. Dönem dönem içine radikal unsurlar girse de, bunlar topluluğun etkin üyelerince dışarıda tutulmuştur. 1944 yılında kurulan ANCYL (ANC Gençlik Birliği) ve burada yetişen Nelson Mandela ve Oliver Tanbo gibi karakterler, hareketin bir nebze daha radikalleşmesini sağlamış, yapılan grev ve protestoların da etkisiyle, -beyaz sermaye ile yapılan ikna yönelimini yitirmeden- 1994'te ANC'yi iktidara götüren yolu açmışlardır

Okulların açılmasıyla beraber tartışmaların arttığı yeni eğitim sistemi üzerine birçok farklı düşünce konuşulmakta. Hükümet "hükümet" olmanın gereğince, iktidarına itaatkâr vatandaşlar yetiştirmek için, eğitim sistemini değiştirmek istiyor. Muhalefetse muhalefet olmanın gerekliliğiyle, kendisine zararlı olduğunu bildiği bu değişikliklere "muhalefetlik" yapıyor. Bu olağan tartışma dışında ise küresel kapitalizm, hem üretici hem de tüketici olarak gördüğü ülke insanını kendisine entegre etme isteğinde. Eğitim sistemindeki değişiklikler bu ve benzeri başlıklar arasında tartışılırken biraz bu tartışmalardan ayrılıp; eğitim, eğitim sistemi, çalışkan öğrenci, tembel öğrenci, biçimlendirme, şekillendirme, yönlendirme, öğrenci, öğretmen, veli, okul gibi kavramları sorgulayıp düşünmemiz gerekiyor. ***Biz de Meydan Gazetesi olarak bu sorgulamaya, düşünmeye biraz katkıda bulunmak için hazırladığımız bir testi sizlere sunuyoruz.***

(Test yaptık, malum, şıklara alışkınız.)

Testimiz üç ayrı bölüden oluşmakta. Her bölümse dört ayrı sorudan. Yani 4+4+4

Birinci Bölüm

1)

Aşağıdakilerden hangisi okul nedir sorusunun cevabıdır?

a) Çocuğun zihinsel bedensel ve ahlaksal açıdan gelişmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuş kurumdur.

b) Çocuğa, toplumun genel geçer bilgisinin, (dilsel, dinsel, ırksal, kültürel, ekonomik, maddi ve manevi milli değerlerin) devlet tarafından belirlenerek aktarıldığı ve uygulatıldığı resmi kurumdur.

c) Çocuğun; sistemin sürekliliğinin sağlanmasındaki rolü ile bireysel ve toplumsal konumunun belirlendiği ve buna uygun olarak biçimlendirildiği kurumdur.

d) Çocuğun; uyumlu bir birey olarak devlete memur, şirkete işçi olmayı, bedensel ve zihinsel biçimlenmeyi içselleştirdiği kurumdur.

e) Hiçbiri

2)

Aşağıdakilerden hangisi okula başlamak için ideal yaş aralığıdır?

a) 60 – 66 ay

b) 72 – 78 ay

c) 88 – 94 ay

d) 100 - 106 ay

e) Hiçbiri

3)

Aşağıdakilerden hangisi bir çocuğun okula gönderilme nedenlerindendir?

a) Çocuğun kendi yaşıtı herkes gibi okula gitmesi

b) Çocuğun bir birey olarak toplum içerisinde önemli bir statünün sahibi olması

c) "Ben okumadım bari sen oku" düşüncesiyle çocuğun hiç olmazsa bir meslek sahibi olması

d) Çocuğun başarılı bir kariyere sahip olarak, kaliteli bir yaşam sürmesi

e) Hiçbiri

4)

Okula gönderilen çocuk, verilen bilgilerin taraflı ya da tarafsız olduğuna karar verebilir mi?

a) Okulda verilen bilgi tarafsızdır.

b) Çocuğumun seviyesi, onun okulda verilen bilginin taraflı ya da tarafsız olduğunu anlamasını sağlar.

c) Çocuğuma verilen bilginin taraflı ya da tarafsız olması beni ilgilendirir.

d) Taraflı ya da tarafsız olması hiç önemli değil, önemli olan okulunu bitirip bir iş sahibi olabilmesi.

e) Karar veremez.

İkinci Bölüm

1)

- Anne (Baba) okulda Ali'nin Batman'li çantası var benim neden yok?

- Anne (Baba) beş liraya müzelere gezi yapılacakmış herkes gidecek ben de gidebilir miyim?

- Anne (Baba) Ayşe'nin annesi banka müdürü, arabası var. Sen neden banka müdürü değilsin? Neden arabamız yok?

- Anne (Baba) Ayşe'nin babası patron. Sen neden patron değilsin?

Yukarıda belirtilen ve benzeri yaşanan olaylarla ilgili çocuğunuzun sorularını nasıl cevaplarsınız?

a) "Çocuğum biz fakiriz."

b) "Şimdi bizim borçlarımız var, borçlarımızı ödeyelim durumumuzu düzeltelim, bizim de olacak."

c) "Çocuğum ben okula gidemedim, bak böyle oldum. Sen okulunu bitir, benim düştüğüm duruma düşme ki, istediklerini yapabilesin."

d) "Maaşımı alınca. Belki."

e) Geçiştiririm.

2)

- Öğrencilerin uslu ve yaramaz olarak ayrılması. Usluların güler yüzle ödüllendirilirken yaramazların dövülerek cezalandırılması.

- Notları yüksek öğrencilerin, bir arada oturtulması. Çalışkan öğrencilerin kırmızı kurdele gibi ödüllerle ödüllendirilmesi.

- Notları düşük öğrencilerin, bir arada oturtulması. Tembel öğrencilerin deşifre edilerek cezalandırılması.

- İstenilen araç gereçleri tamamlayamayan öğrencilerin deşifre edilerek cezalandırılması.

- Türkçeyi istenilen şekilde telaffuz edemeyen öğrencilerin tören müsamerelerine katılımının engellenmesi ile cezalandırılması.

Yukarıda belirtilen ve benzeri yaşanan olaylarda uygulanan ödül ve ceza yöntemini nasıl değerlendirirsiniz?

a) Ödül ve ceza yöntemi günümüzde kullanılmalı

b) Ödül çocukları için teşvik aracıyken, ceza ise çocukların yapmasını istemediğimiz şeyleri yapmasını engellemek için caydırma bir aracıdır.

c) Çocuklar arası ilişkileri yıpratıcı bir yöntemdir.

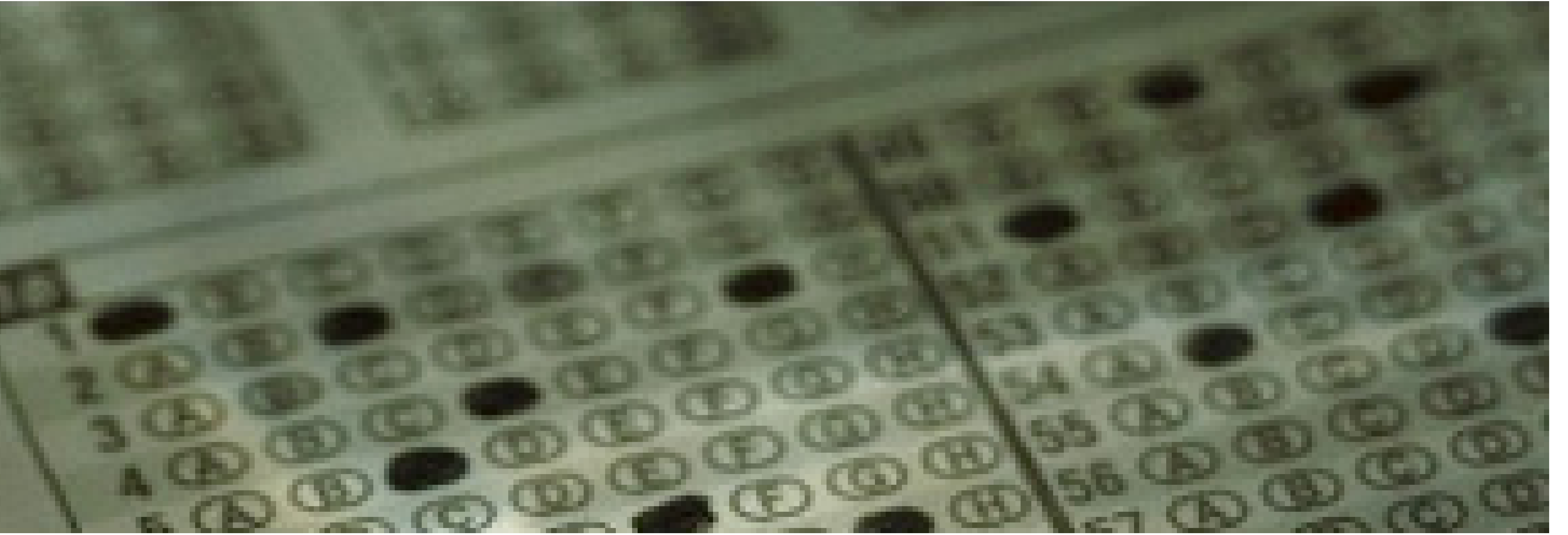
d) Kötü uygulamalarında çocukların yaratıcılıklarını olumsuz etkileyecek bir yöntemken, iyi uygulandığında çocuklarımızın kazanmaya olan motivasyonu artıracaktır.

e) Hiçbiri

Hazırladığımız bu testin sonucunda beklendiği gibi bir sınama, puanlama, bütün yanıtlar üzerinden bir sonuç çıkarma gayemiz yoktur.

Aslında hazırladığımız tüm sorular, verilen tüm şıklar, sizin seçtiğiniz ya da seçmediğiniz diğer şıklar, parçası olmaya zorunlu kaldığımız bir entegrasyon sürecinin farklı görüngüleriydi. Bu entegrasyon sürecinde istenilen, bireyin ve toplumun daha iyi eğitim, daha iyi okul ile aslında daha verimli, daha nitelikli işçiler yaratmak. Böylece seçme şansımızın dahi bırakılmadığı biçilmiş hayatlara hazırlanıyoruz. Eğitim, bu hazırlık sürecinin entegrasyonda en yüksek düzeyde belirlendiği dönemdir.

4+4+4 tartışmalarında konuşulanlar, hep daha iyi bir eğitim isteği için yapılıyorken; bizler bu testle birlikte, 4+4+4 tartışmalarında bulanıklaşan bir boyuttan eğitimin varlığını sizlerle beraber sorgulamaya çalıştık.

Üçüncü Bölüm

3)

- Ali teneffüste çalışmak için kitabımı istedi, vermedim.

- Ayşe ile birlikte bisküvilerimizi çantamızdan yiyoruz. Diğerlerine vermiyoruz.

- Konuşanlar listesine konuşan herkesi yazdım. Öğretmen konuşanları cezalandırdı.

- En yüksek notu alabilmek için çalıştıklarımı kimseye anlatmıyorum.

Yukarıda belirtilen ve benzeri yaşanan olaylarda çocuğunuzun bencil ve rekabetçi tavırlarını nasıl değerlendirirsiniz?

a) Önemsemiyorum.

b) Onaylamıyorum ve arkadaşlarıyla samimi ama seviyeli bir ilişkisinin olmasını öğütlüyorum.

c) Herkes bencil ve rekabetçi. Çocuğum da böyle olmalı.

d) En iyi okullarda okumak için, en iyilerden birisi olması gerekir. Bunun için de böyle olması olağan.

e) Hiçbiri

4)

-İnkilap *Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretmeni 1930 yılında yaşanan Menemen Olayı'nı anlatırken "Dinciler cumhuriyete karşıydı" dediğinde.*

- Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi öğretmeni cennet ve cehennemi anlatırken "Namaz kılanlar cennete kılmayanlar cehenneme gidecekler" *dediğinde.*

- Rehberlik öğretmeni " Artık özgür kararlarınızı konuşacak yaşlardasınız"

- Vatandaşlık öğretmeni "Sizler için neyin iyi neyin kötü olduğunu aileniz, biz öğretmenleriniz ve tabii ki devletimiz bilir"

Yukarıda belirtilen ve benzeri yaşanan olaylarla ilgili (sizin de taraf ve karşı taraf olduğunuz konularla ilgili) soruları nasıl cevaplıyorsunuz?

a) Olabildiğince iki tarafın da bilgilerini anlatıyorum.

b) Olabildiğince karşı tarafın bilgisini seyrek anlatıyorum. Düşünceleri yeni yeni oluşan çocuğuma tarafı olduğum bilgileri daha yoğun anlatıyorum.

c) Karşıtı olduğum tarafın bilgisini anlatmıyorum. Sadece kendi tarafımın bilgisini anlatıyorum.

d) Taraf değilim. Çocuğuma her iki tarafı da anlatmıyorum.

e) Hiçbiri

1)

Mesleki seçimin yapıldığı yaş hangisi olmalıdır?

a) 8

b) 12

c) 16

d) 18

e) 20

2)

Mesleki seçiminizi siz mi yaptınız? Seçiminizi yaparken sizi etkileyen esaslar hangileridir?

a) Mesleki seçimimi ben yapmadım.

b) Evet, ben yaptım. Aile, arkadaş ve çevresel etkenlerden etkilendim.

c) Evet, ben yaptım. Meslek seçiminde uzmanlaşmış rehberler aracılığıyla seçimimi yaptım.

d) İstediğim yaşam standartlarını kazanabilmek için araştırarak mesleki seçimimi yaptım.

e) Hiçbiri.

3)

Mesleki seçimlerde okul yönlendirmelerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

a) Yönlendirmeler etkisiz.

b) Yönlendirmeler sonrasında tüm mesleki sürecinizin belirlenecek olması çok önemli.

c) Okul süresince, başarılı ve başarısız öğrencilerin belirlenmesi ve buna göre yönlendiriliyor olması öğrencileri daha verimli birer insana dönüşmesini sağlayacaktır.

d) Okul süresince öğrencinin isteği önemsenerek yapılacak yönlendirmeler öğrencinin mutlu bir insan olarak yaşamasını sağlayacaktır.

e) Hiçbiri

4)

Şuan yapmakta olduğunuz mesleğinizden memnun musunuz?

a) Hayır.

b) Hayır, değiştirmek elimde olsa değiştirirdim.

c) Evet ama yeteneklerim tamamını kullandığım söylenemez.

d) Evet ama kariyerimi daha fazla artırmak için bazı sertifikaları kazanmalıyım.

e) Hiçbiri

Altmış altı aydan iki yüz dört aya kadar yüz otuz sekiz ay öğrenciliğine...

İSMET SERTEL

Eğitim öğretime başlama yaşı 84 aydan, 66 aya indirildi. 66. ayını doldurmuş her TC vatandaşı çocuk, kırkar dakikalık ders ve beşer dakikalık teneffüslerle dolu sekiz ay süresince öğrencilik yapacak. Başlarında bir sınıf öğretmeni, müfredat derslerinin konularını, altmışaltı aylık bu öğrencilere anlatacak.

Hükümet, eğitim sistemindeki değişiklikleri uygularken, muhalefet de değişikliklere karşı koyuşu arttırıyor.

Art arda seçimleri kazanan bir hükümet olarak AKP yaptığı değişikliklerin işlemesi için, 66. ayında okula başlamak zorunda olan her çocuğun okula başlatılmaması halinde binlerce lira ceza keseceğini açıklayarak, anne babalar üzerindeki yaptırımlarını artırdı. Muhalefetten TTB ise **"Çocuklarınıza okula gitmeye uygun değil raporu veririz"** deyip cezaların ödenmemesini sağlayarak değişikliklerin fiilen işlemesini engellemek istiyor. AKP hükümeti başbakanı ise, TTB'nin bu tavrına karşılık çocuklarına rapor alacak anne babalara "Hangi anne baba çocuğuna gerizekalı raporu alır" diyerek, reste rest çekti. Böylece hükümet ve muhalefetin (parlamenter, devrimci) restleşmesi tüm olağanlığıyla sürmeye devam etti.

Hükümetin refleksi de muhalefetin refleksi de olağan; AKP hükümeti tüm bunları, hükümet olmanın refleksiyle yapıyor. AKP, toplumla bütünleşmesini arttırmak istiyor. Artışı ise eğitim sistemindeki değişikliklerle yeni yetişen çocukları ve gençleri kendi kültürüyle bezemekte buluyor. Muhalefet ise muhalefet olmanın refleksiyle değişikliklerdeki kültürel dönüşümün faktörlerini açıklayarak, dönüşümün rengini belirginleştiriyor. CHP kırmızısından AKP yeşiline dönüşü kasteden başlıkları gündemleştiriyor. 1928'de CHP'nin yaptığı harf "devriminden" 2012'ye AKP'nin yaptığı 4+4+4 "devrimine" gelen eğitim ise özünde tartışılmadan, yüzeysel tartışmalarla toplumun içinden geçip gidiyor. Hükümet ve hükümet olmak isteyen birçok muhalefet partisi arasında işleyen bu iktidar kavgasına CHP, AP, MSP, MHP, SHP, DSP, ANAP ve AKP gibi birçok parti girmiş çıkmıştır. Bunca değişen parlamenter partiye rağmen, değişmeyen şey eğitim sisteminin iktidara itaatkar insanları yaratıyor olmasıdır. İtaatkar insanlar her daim iktidarın vazgeçilmezidir. Çünkü devlet kendine piyon, şirketlerse kendilerine her daim köle isterler ve bunu yaratmanın birkaç yönteminden biridir eğitim. Kölece üretecek, "özgürce" tüketecek, ölecek, öldürecek bireyleri yaratmanın önemli araçlarından biridir. Eğitimin toplum üzerindeki bu etkilerini bilen sosyalist muhalefet ise, sosyalist toplum tahayyülünde kullanılacak bir araç olarak değerlendirmesiyle alakalı, eğitim eleştirisinde derinleşmez. Parlamenter muhalefetin sığlığının paralelinde bir muhalefet anlayışına yaklaşmak zorundadır. Dergi, gazete gibi yayınların köşelerinde eğitim sistemindeki değişimi derinlemesine yorumlarken, manşetlerde "5 mi, 7 mi?" tartışmasının popüleritesine sıkışmıştır. Eğitim sistemindeki değişiklikleri sadece AKP karşıtlığı içerisinde tartışan ve tartıştıran bu yakınlaşma, artarak dindarlaşan ve piyasalaşan bu değişimin dindarlaşmasını yükseltmiş, piyasalaşmasını ise sadece mesleki yönlendirme başlığıyla gündemleştirerek düşürmüştür. Buna bağlı olarak da, küresel kapitalizmin çıkarlarına paralel bu değişimin, bireylerin ve toplumun kapitalizme entegrasyonuyla alakalı olduğunun anlaşılmasını engellemiştir.

Eğitim otoriterdir, eğitimde bilgi otorite aracına dönüşür. Eğitim; öğreten ve öğrenen ilişkisinde, öğretenin yani bilgiyi bilenin, bilgiyi bilmeyen yani öğrenenle kurduğu otoriter bir ilişkidir. Öğretenin, bilginin aktarılma yöntemini, öğrenenin iradesini önemsemeden sadece kendi iradesiyle belirlemesidir. Öğretenin bilgiyi bilmek üzerinden oluşan statüsünün öğrenme eylemi dışındaki diğer eylemlerde de etkili olması, öğretenin öğrenen üzerindeki otoritesinin olağanlaşmasıdır.

Eğitime karşı koymak, bilgiye karşı koymak değildir. Oysa ki bilginin paylaşma ve dayanışma ilişkileri içerisinde aktarılması ve aktarılma yönteminin öğretenin ve öğrenenin belirleyeceği bir süreçten geçmesi, bilginin bir otorite aracına dönüşmesini engeller. Öğrenme eylemi içerisinde otoriteye dönüşmeyen bilgi, öğreten için de her öğrenenin farklı yorumuyla birlikte yine, yeniden öğrenilecek bir dönüşüm içerir. Böylesi bir paylaşma ve dayanışma, sadece iktidarsız ilişki biçimleri içerisinde mümkündür. İktidar ise bilgiyi, kendi tekelinde toparlayarak, kendine uyumlu bir toplum yaratmak için kullanır. Dolayısıyla eğitime karşı koymak, bilgiye karşı koymak değil; bilgiyi bir otorite aracı olarak kullanan iktidara karşı koymaktır.

Entegrasyon 84'ten 66'ya yükseltiliyor. Tüm bu eğitim sistemi değişiklikleri ile hükümet, eğitimle kendine entegre bireyler, yani yeni bir "toplum" üretiyor. Bu değişikliklerin hangi hükümetçe yapıldığının fazla bir önemi yok. Daha dindar bir eğitim mi alacağız yoksa daha Kemalist mi? Daha dindar olacağı belli. Eğitim sistemindeki bu değişikliklerin bizleri dindarlaştırmasının ve piyasalaştırmasının ötesinde, sistemin sürekliliğini sağlayan, sadece sistem içerisinde geçerli olan sistemin bilgisinin yeniden yapılandırılıyor olması daha önemli. Değişen eğitim sistemi ile küreselleşen kapitalizmin evrensel bilgisinin, yeni sürümü aktarılacak. Aktarıma başlamak için seksendört ay az olmalı ki entegrasyon altmışaltı aya yükseltiyor.

4+4+4 eğitim sisteminde yapılan değişiklikler sonucunda 66'ıncı ayını dolduran bir birey, kırkar dakikalık derslerde ve beş dakikalık teneffüslerde, kapitalizme entegrasyona başlayacak.

Ben, 66 aylık bir bireyken oyunun ansız ve alansız dünyasında kaybolduğumu anımsıyorum.

Mücadele Darbelenemez

> **“*Şimdiye kadar işçiler güldü, bundan sonra biz güleceğiz.***
>
> 12 Eylül 1980
> TİSK Başkanı
> Halit Narin

Bildiğimiz üzere faşizm denilen vahşet, devletli toplum içerisinde geçici bir uygulama değil, daima üstü açık ya da kapalı bir şekilde korunan bir zihniyet ve uygulamadır. Yılın her 12 Eylül'ü yaklaştığında faşizm üzerine konuşmalar sıklaşırken faşizm ile sözde hesaplaşma nidaları atılır durur. Ama atılan bu nidaların basit bir kandırmaca olduğu, isteyerek ya da istemeden göz ardı edilir. Aslında bu da 'devletli toplum içerisinde faşizmin sürekli yeni formatlarla temcit pilavı gibi ısıtılıp ısıtılıp önümüze konacağının' bir başka şekilde ifade edilişidir.

Tam 32 yıl önce kurulan bir cümle aslında darbe sonucu topluma yaşatılan Özal'lı yılları, Çiller ile birlikte koruma altına alınan özel savaş durumunu, kırılma ve sıçramanın tavan yaptığı AKP politika ve uygulamalarının özetini oluşturmaktaydı. Bu özet, dönemin TİSK(Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu) Başkanı Halit Narin'in* “Şimdiye kadar işçiler güldü, bundan sonra biz güleceğiz.” sözüydü şüphesiz.

Daha geniş bir çerçeveden bakacak olursak, tüm bu durumun temeli olarak 'muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak' olarak adlandırılan kapitalizmi her alanda, her anda ve her yaşamda var etme mücadelesinin olduğudur.

Vurgulamak gerekir ki, bu katliam düzenini kurulu düzen haline getirmek, oldukça sancılı geçmektedir iktidarlar açısından. Sancıyı kanla bastırmaktan başka yol eylemeyenler bizlere Newala Qesaba'yı, Sivas'ı, hayata dönüş(!) operasyonlarını, iş kazası süsüyle üstü örtülmeye çalışılan utancı, kadın kıyımını, 17.000 fail-i devlet cinayetlerini, daha kanı kurumayan Roboski'yi ve daha onlarcasını yaşattı.

***

Ayrıca değinmek istediğim önemli bir nokta ise son günlerde yapılan popüler bir tanımlama olan “içerisi ve dışarısı”. Kapitalizmin girmeye çalıştığı alanları hâlâ devletli-iktidarlı algılarda tanımlamak esasen neyin ne kadar içselleştirildiğinin anlaşılması için en önemli kanıtı oluşturmakta. Çünkü durumu emperyalizme indirgeyen ve bu indirgemenin tabiatına uygun olarak ucu misak-ı milliciliğe varabilecek yorumlar hayati hata anlamına gelecektir, yani kapitalizmin palazlanma işini kolaylaştıracaktır.

Diğer yandan, bu katliam düzenine karşı tonu sürekli yükselen mücadelenin ve derinliği sürekli artan çatlakların da farkında olmalıyız. Küresel kapitalizmin Ortadoğu'daki uzak karakolu olma ihalesini şirketleri ve ordusuyla elinde bulunduran TC Devleti daha Şemzînan'da, Beytüşşebap'ta, Gewer'de ve Mezopotamya'nın başka birçok yerinde saplanıp kalmış ve hareket edemez duruma gelmiştir.

Tüm bunların haricinde başta İstanbul olmak üzere birçok şehrin fabrika ve işyerlerinde direnişe geçen işçilerin sayısı hızla artmakta ve direnişler ortaklaşmaya doğru yüzünü dönmekte. Yine, gerek Mezopotamya'da gerek Karadeniz'de gerekse ülkenin geri kalan kısmında kurulmak istenen barajlara, hayata geçirilmek istenen kentsel dönüşüm adındaki yıkım projelerine karşı ciddi mücadeleler söz konusu.

İktidarlar 12 Eylül faşizmiyle hesaplaştığının iddiasında bulunadursun ve hatta yanlarına 'teşekkür edebileceği' kimi sözüm ona solcuları, demokratları, aydınları ve STK'ları yanına alsın. 12 Eylül'ün faşizm ile kapitalizmin ortaklığı olduğunu ve bunun da devletin özünü oluşturduğu bilenler, mücadeleyi yükseltenler, çatlakları derinleştirenler 'hesaplaşmanın' tarifini pratik içerisinde yapmaktadırlar. Unutulmamalı ki umut her zaman vardı ve şimdi hiç olmadığı kadar bu umut, insanların yüreklerinde büyümeye devam etmekte…

***Halit Narin Kimdir?**

Yukarıdaki sözüyle 12 Eylül darbesine güzellemeler yapan Halit Narin, “Terörle Mücadele Operasyonu Kahramanları'na Destek” kampanyası kapsamında 5.000.000(milyon) TL bağış yapan, tekstil sektöründe faaliyet gösteren iş adamıdır. Halit Narin, 1961 yılından beri Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikası'nın başkanlığını yürütmektedir. Aynı zamanda2008 yılında Uluslararası Tekstil Sanayicileri Federasyonu Başkanı seçildi. Tekstil fabrikasının arazisini toplu konut mahallesine çevirmek gibi işlerle de sadece ekonomik ve siyasi mühendislikle yetinmediğini, toplumsal mühendisliğe dört elle sarıldığının göstergesidir. Halit Narin'in düşünceleri hala iktidarda ve Türkiye'deki faşizm-kapitalizm ilişkisini anlamak için en iyi örneği oluşturmakta.

Anarşizm ve Devrim

HALİL ÇELİK
halilcelik@meydangazetesi.org

Devrim… O kadar fazla anlamda kullanılmış ki bu sözcük. Bir sözcüğü yasaklayabilir misiniz? Yasaklanmış, devrim. Sadece yaşadığımız coğrafyada mı? Hayır, Güney Amerika'dan Çin Hindi'ne, Asya'nın kuzeyinden Afrika'ya, kendine tehdit gören her iktidar odağı, yasaklamış devrim sözcüğünü. Sadece şimdi mi? Tarihin en erken aşamalarından bu yana. Her zaman ve her yerde birileri çekinmiş bu sözcükten, bazılarıysa hayatlarını anlamlı kılmış bu sözcükle.

Geçenlerde ise bir şirketin vitrinine reklam olmuş. Bir satış politikası… Ya da nostaljik bir dizide, hatırlanır bir ayrıntı. Sözcüğü anmaktan korkanların ağzına pelesenk olmuş devrim. Çünkü iktidarların korktuğu devrim, hep gelecekteki bir günle anılır olmuş. Vaat edilen bir kurtuluş günü, gerçekleştiği anda tüm yaşamı değiştirecek sihirli bir an olmuş.

Oysa devrim; iktidarlı, otoriter ve itaatkâr, mülkiyetçi reflekslere dönüşmüş ilişkilerin şu andan reddidir. Bu, iktidarlı refleksleri reddetmek değildir sadece. Paylaşma ve dayanışmanın yaşamsal ilişkisine dayalı bir toplum yaratmaya şimdiden gösterilen bir çabadır. Adalet duygusu gelişkin özgür bireylerin, böyle bir çabaya kolektif bir şekilde giriştiği bir süreçtir.

Atölyede patronun işçisini sömürdüğü ve bu sömürünün normalleştiği ve bu normalin dünyanın her yerinde bir gerçeklik haline geldiği zamanda, bu sömürüye karşı üretim ve tüketim ilişkilerini şimdiden, tüm bireylerin gönüllü katılımıyla düzenlemektir. Evde erkeğin kadını ezdiği ve bunun toplumun geleneği haline geldiği bir zamanda, herhangi bir bireyin otoriteye ve tahakküme maruz kalmadan kendini gerçekleyebildiği andır. Bilginin, iktidarın süzgecinden geçip toplumsal statü için devlete uygun iradesiz bireyler yetiştirmek uğruna satıldığı bir zamanda, toplumsal deneyimlerin tüm bireylerde paylaşılıp, gerontokratik kaygılar gütmeden, şimdiden ortak pratiklere dökülmesidir.

Toplumsal işleyişte dışarda bırakılan her bireyin, kendini var edebildiği karar alma süreçlerine doğrudan dahil olmasıdır devrim. Adaletin, özgürlüğün “devrim sonrası”na ertelenmeden, şimdiden sahiplenilmesi ve yaşatılması sürecidir.

Tüm bu toplumsal çabaların yanında, bireyin düşündüğünü eyleyebildiği, eyleyebildiğinin sorumluluğunu aldığı yaşamsal bir mücadele hattıdır da devrim. Kapitalist alışkanlıkların dayattığı yaşama karşı geliştirilmiş bir tavırdır. Zihindeki devletten ve şirketten de kurtulabilmektir. Bireyin kendi yaşamının sorumluluğunu almasını içselleştirme sürecidir de aynı zamanda. Devrimi kendi yaşamlarımızda gerçekleştirebileceğimiz sürece, sistemin gerçekliğinin dışında bir gerçeklik yaratabiliriz.

Devrim, bu yaşamsallığın ve toplumsallığın bütünlüklü gittiği bir süreçtir. Gelecek bir gün değil, şimdidir. Bugün sokaklarda söylediğimiz gibi “yapılır”, ”satılır” bir şey değildir.

Şimdi, şu anda bizim yüreklerimizde başlayacak, hepimizin yüreği devrimleştiğinde devrim olacak. Çünkü insan ancak kendi kadar özgür insanların arasında gerçekten özgürdür…

> **“ Devrim yapılmaz, satın alınmaz; ya ruhumuzda ya hiçbir yerde… ”**

KOOPERATİFLEŞMEYE DOĞRU:

Yunanistan'da krizi bahane ederek işçileri baskı altına almaya çalışan, sıkıştıklarında da fabrikaları terk eden patronların bıraktığı yerlerde, yavaş yavaş işçiler öz-örgütlülüğe geçiyor! Selanikte'ki VIO.MET Fabrikası işçileri bunun en güzel örneği oldu.

2011 Mayısında, Filkeram Johnson'a bağlı VIO.MET yönetimi, ekonomik krizi bahane edip, fabrikayı terkederek, ortadan kaybolmuştu. Bunun ardından işçiler fabrikadaki malları ve makineleri patronun kaçırmasını engellemek için nöbet tutmaya başlamışlardı. Aradan geçen süre sonunda yaptıkları toplantılarda, işçilerin tamamı fabrikayı öz-örgütlülükle işletme konusunda karar aldı.
Halen toplantılarına devam eden işçiler, başlangıç için gereken sermayeyi bulmak, kooperatifleşmek ve fabrikanın işleyişini sağlamak konusunda çalışmalarına devam ediyorlar.

Meydan Gazetesi inisiyatiflerinden Özlem Arkun, öz-örgütlülük kararı alan VİOMETAL işçilerinden Makis Anagnwstou'yla süreci öğrenmek için bir röportaj gerçekleştirdi.

Özlem Arkun: Merhaba geçen yıl Filkeram Johnson'un alt firması olan VIO.MET'in yönetimi fabrikayı terketmişti. Bu durumu hazırlayan koşullar nelerdi? Bu durum ve Yunanistan'daki ekonomik kriz arasında nasıl bir bağlantı var?

MAKİS ANAGNWSTOU: Merhaba. Öncelikle mücadelemize gösterdiğiniz ilgi için çok teşekkür ederiz. VIO.MET'in kapanmasıyla Yunanistan'daki ekonomik kriz arasında çok büyük bir bağ var. Çalıştığımız fabrika fayans derzi gibi yapı malzemeleri üretiyor. Krizin şiddetlendiği geçtiğimiz iki yıl boyunca inşaat sektöründeki daralmaya bağlı olarak fabrikanın satışlarında %40'a varan bir azalma yaşandı. Bu da elbette patronun karında bir düşüşe neden oldu. Buna bağlı olarak patron kardaki düşüşü, bizim maaşlarımızı azaltarak çıkarmaya çalıştı. Her birimizi ayda bir hafta işsiz gösterdi ve biz patrondan alacağımız parayı işsizlik maaşı olarak devletten aldık. Patron daha bunun gibi bir sürü numaraya başvurdu.

Bize göre, Filkeram-Johnson fabrikasında olduğu gibi, patronun üretim birimini kapatıp üretimi ucuz iş gücünün yoğun olduğu ülkelere taşıyacağı zaten açıktı. Maalesef, Filkeram-Johnson Fabrikası İşçileri Sendikası, fabrikanın çalışmaya devam etmesi için hiç mücadele etmediler. Sadece ödenmeyen maaşlarını ve tazminatlarını talep ettiler. Makinelerin başka bir yere taşınmasına ve üretimin başka bir yerde devam etmesine izin verdiler.

Bizim talebimiz, yani bir kooperatif kurmak ve fabrikayı çalıştırmak, aklımıza gelen ilk şey değildi. İlk başta, hem işçiler, hem de satışlar açısından işe yarayacağını düşündüğümüz somut bir üretim planı yapmaya çalıştık. Ama patron bunu engelledi. Bunun ardından, Filippou'nun(fabrikanın sahibi) VIO.MET'i kapatacağını ve muhtemelen yurt dışındaki daha karlı bir yatırım için bizden kurtulmak isteyeceğini tahmin ediyorduk.

Ö.A: Yönetim fabrikayı terk ettiğinde VIO.MET işçilerinin tepkisi ne oldu?

M.A: Bu hikâye aslında fabrikanın terkedilmesinden öncesine dayanıyor. VIO.MET Sendikası Temmuz 2011 başlarında maaşlarımızı alabilmemiz için art arda 48 saatlik 2 greve gitti. Yönetim, ödenmeyen maaşları için mücadele eden Filkeram-Johnson Sendikası'nın kapıları açarak malların dışarı çıkarılmasına izin verdiği takdirde, maaşları ödeyeceğini vadetti. Bu iki sendika, bizim kapıların kapalı kalmasına yönelik çabalarımıza rağmen hiç bir zaman bizimle ortak hareket edebilmeyi ve bu mücadeleleri ortaklaştırmayı başaramadı. Patron bizi bu koşullar altında maaşlarımızı alamayacağımız konusunda uyardı ve biz de yönetimdeki herkesi fabrikadaki ofislerinden atıp, içerideki makineleri ve malları korumak için vardiyaları ayarlamaya başladık. Çünkü paramızı alabilmenin tek yolu buydu. Şu anda biz konuşurken depolarımızda 400.000 € değerinde mal stoku var.

Ö.A: Fabrikada çalışan kaç işçi vardı? Bu işçilerden kaçı şu anda bu mücadelenin içinde?

M.A: VIO.MET'in 70 çalışanı vardı. Bütün yönetim kadrosu ayrıldı (yaklaşık 18 kişi) ve 5 işçi de işten çıkarıldı. Kalan 38 kişi sendika üyesi ve aktif bir şekilde mücadelenin içindeler. Bizim önerimiz fabrikayı bir işçi kooperatifi olarak bir ön sermaye ile işletmeye başlamak. (Ön sermaye üretimi yeniden başlatmak için gerekli olan çimento, kimyasallar ve bunlar gibi malzemeleri almak için gerekli). Bu sermaye de 65 işçinin OAED'den (Devlet İşsizlik Kurumu) yıllık alacağı paraya denk düşüyor. Bu kooperatifin içinde olacak 65 işçi, sendika üyelerinden ve mücadelemize destek veren ve bunun bir parçası olmak isteyen işsiz insanlardan oluşacak. İşçilerin öz örgütlülüğüyle, bütün ücretlerin eşit olduğu bir yapı oluşturmaya çalışıyoruz.

Ö.A: Bize son durumdan ve öz örgütlülük kararınızdan bahseder misiniz? Öz örgütlülük kararı sizin için neden önemliydi?

M.A: Şu anki durumumuz dramatik. Ne işimiz var; ne de işsiziz. En son yardım parasını (aylık 350 Euro) bu Eylül'de alacağız. Ailelerimizle birlikte yaşam mücadelesi vermeye çalışıyoruz. İşlerimize geri dönmemiz lazım.

Öz örgütlülük kararı önemliydi çünkü ilk olarak kapitalisti dışarıda bırakıyorsun. Böylece senin emeğini sömürerek kârını arttıramıyor. Ayrıca bu piramidin altında farklı bir sosyal örgütlenme oluşturuyorsun, bu kapitalist krizden çıkış için üretim araçlarına sahip olan egemen sınıfı devre dışı bırakan bir çözüm önerisi sunuyoruz. Bize göre VİO MET işçi sınıfının da sahip olabileceği ucuz ve kaliteli ürünler üretebilir. Tahminimiz o ki, kooperatif işletmesi ile üretimimiz %20 daha artacaktır. Tüm bunlarla birlikte, bizim durumumuzun kapanan ve terk edilen Yunanistan'daki bütün fabrikalar için bir örnek oluşturmasını istiyoruz. Ve bu en önemli olanı.

Ö.A: Siz fabrikayı işletmeye karar verdikten sonra, ne gibi zorluklarla karşılaştınız?(ekonomik, hukuki vs.)

M.A: Bizim mücadelemiz fabrikayı patronun yönetimi olmadan çalışır durumda tutabilmek ve bunu uzun süreçte yapabilmek. Bu nedenle, bu ülkede işçi kooperatiflerinin yasal olarak tanınması için gereken düzenlemelerin yapılmasını istiyoruz. Karşılaştığımız en büyük zorluk, bu tür kooperatiflerle ilgili Yunanistan'da hiçbir yasal düzenlemenin olmaması. Bununla birlikte, başlangıçta ihtiyacımız olan endüstriyel birimler ve ham maddeleri elde etmek için büyük maddi problemlerle karşılaşıyoruz. Tekrar üretime başlamak ve bunu işçilerin öz örgütlülüğüyle başarmak adına ihtiyacımız olan parayı elde etmek için bir yol bulmalıyız.

Ö.A: Devlet ve kapitalizmin bu öz-örgütlülük kararının karşısında olduğu çok açık, peki sizin üzerinizde somut bir baskı oluşturuldu mu? (polis, patron baskısı vs.)

"İşçilerin öz-yönetiminde, bütün ücretlerin eşit olduğu bir yapı oluşturmaya çalışıyoruz.

M.A: Şimdiye kadar somut bir baskıyla karşılaşmadık, çünkü fabrikayı tekrar üretime geçirmeye çalışmadık. Bizim yapmaya çalıştığımız şey toplumsal destek kazanmak ve mücadelemizi görünür hale getirmek. Böylece, dayanışmayla daha da güçleneceğiz. Eminiz ki bir sonraki adımı attığımızda, hem devlet baskısı (polis müdahalesi) hem de finansal zorluklarla boğuşmamız çok olası.

Ö.A: Başka fabrikalarda benzer örnekler var mı, sizin başka mücadeleler ile ilişkileriniz var mı?

M.A: Maalesef, şu anda Yunanistan'da benzer bir mücadele yok. Yine de, Arjantin, Sırbistan ve Almanya'da az çok aynı şekilde çalışan, işçilerin öz örgütlülüğündeki fabrikalarla bağlantılarımız var. Önümüzdeki Çarşamba Selanik'te Doğrudan Demokrasi Buluşması'nda büyük bir deneyim paylaşımı gerçekleşecek. Bu buluşmada Arjantin'de işgal edilmiş fabrikaların çalışanlarıyla birlikte öz örgütlü üretim tasarımızı sunacağız. Bununla birlikte, ismi çok bilinen Yunanistan Kilkis'teki öz örgütlü hastane ile bazı bağlantılarımız var ama onların durumu biraz daha protestoya benziyordu ve pek uzun sürmemişti. Selanik'te başka öz örgütlü yerlerle buluştuk. Bunlardan birkaçı 'Beleville sin patron' (Patronsuz Belleville), 'Zerminal' ve 'Mikropolis'. Genel olarak, bu insanlarla karşılaştığımız için kendimizi şanslı hissediyoruz ve deneyimlerimizi paylaşıp hatalarımızdan ders çıkarmaya ve mücadeleyi bir adım daha öteye taşımaya çalışıyoruz.

Ö.A: Toplumsal muhalefet sizin öz örgütlülük kararınız hakkında ne düşünüyor? Sizin toplumsal muhalefetten beklentileriniz nelerdir?

M.A: Birçok politik örgüt, grup, sendika ve bağımsız birey, bizimle çok büyük bir dayanışma içerisinde. Şimdiden Selanik ve Atina'da Dayanışma İnisiyatifi yaratmayı başardık. Ve bu hafta bizlerle konuşmak ve dayanışma kampanyasını başlatmak için, bizi davet eden insanlarla buluşmaya, Volos ve Patra'ya gitmeyi planlıyoruz. Tüm bu insanlar, moral desteğinin yanında, başka meselelerde de yardım teklif ediyorlar; örneğin yemek. -ki bu birçok iş arkadaşımız ve aileleri için çok önemli- Planladığımız şey, bu dayanışma hareketinin mümkün olduğunca güçlenmesini sağlamak. Ve böylece gereken tavrı daha sert bir şekilde gösterip, devletin üzerine baskı kurabilir ve isteklerimizi kabul ettirebiliriz. Bu dayanışma hareketlerinin dışında, yukarıda bahsettiğimiz gibi bize yakın duran gruplar ve insanlarla da daha güçlü bağlar kurmaya çalışıyoruz. Böylece devlet ve hükümet üzerinde çok yönlü bir şekilde baskı kurabilir ve bu mücadeleyi kazanırız. Desteğiniz ve dayanışmanız için teşekkürler. .

Ö.A: Teşekkür ederiz. Meydan gazetesi olarak devlete ve kapitalizme karşı verdiğiniz mücadeleyi selamlıyoruz.

****Bu röportajın çeviri ve yapılış aşamasında bizimle dayanışan Selanik' teki İşçilerin Öz örgütlülüğü ve Özgürleşmesi Hareketi'ne (Movement for Labour Self-organization and Emancipation) teşekkür ederiz.***

Bilgi Üniversitesi'nde İşçiler Direnişte

Bilgi Üniversitesi yönetiminin, Dolapdere Kampüsü'ndeki bir binanın hizmet dışı kalması ve küçülmesini bahane ederek işten çıkarttığı Sosyal-İş üyesi 13 işçi, oturma eylemine başladı.

İstanbul Bilgi Üniversitesi yaklaşık 2 hafta önce destek personeli olarak hizmet veren 13 Sosyal-İş üyesi işçiyi, Dolapdere Kampüsü'ndeki bir binanın hizmet dışı kalması ve küçülmesini bahane ederek işten çıkarmıştı. İşten çıkartılan işçiler 4 Eylül günü direnişe başladı. İşçiler, Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü Camii Kapı girişinde toplanarak, kampüste yer alan Rektörlük binasına kadar "Susma sustukça sıra sana gelecek", "İşten atılanlar geri alınsın", "Bilgi işçisi yalnız değildir", "Baskılar bizi yıldıramaz", "Yaşasın sınıf dayanışması", "Susma haykır sendika haktır" sloganlarıyla yürüdü. Yürüyüş sonrası açıklamalar yapılarak oturma eylemi gerçekleştirildi. Eyleme ÖDP, EMEP, SDP, TKP 1920, DİSK Genel Başkanı Erol Ekici, Nakliyat-İş Genel Başkanı Ali Rıza Küçükosmanoğlu, ÇHD İstanbul Şube Başkanı Taylan Tanay da destek verdi.

Darkmen Tekstil'de İşçiler Direne Direne Kazanacaklar

İşçi sömürüsünün ciddi anlamda arttığı günümüzde her geçen gün yeni bir işten atılmayla karşılaşıyor ve **işten atılmalara karşı** yeni bir direnişin yükselen sesini duyuyoruz. Son olarak 30 Ağustos resmi tatilinde işe gitmedikleri gerekçesiyle 9 Darkmen **işçisi,** patronlar tarafından hakarete uğrayarak ve darp edilerek işten atıldı.

Yıllardır çeşitli hakları gasp edilen Darkmen Tekstil işçileri, Darkmen patronu Mehmet Dak, Sibğettullah Dak ve Mustafa Dak kardeşler tarafından, 30 Ağustos gününün resmi tatil olmasına rağmen mesai ücreti almadan çalıştırılmak istendi. Darkmen işçileri, 30 Ağustos günü işe gitmeyerek, patronların isteğini kabul etmedi. Kadın işçilere sözlü tacizlerde bulunan, Kürt işçilere hakaret eden patronlar, 9 işçiyi resmi tatilde işe gitmediklerinden dolayı işten attılar.

İşten atılmaları sürecinde patronlarla çeşitli görüşmelerde bulunan Darkmen işçileri "Kürtler ne anlar 30 Ağustos'tan! Onlar sadece yemek yesin ve çalışsınlar.", "O adam Alevi, o adam sizi kötü yola sokar." gibi hakaretlerle karşılaştılar. Patronların bu tavırları ve 30 Ağustos günü işten atılmaları nedeniyle Darkmen işçileri direnişe başladı.

4 Eylül günü Güngören Stadı önünde toplanan işçiler, "Darkmen Fabrikasından Atıldık Haklarımızı İstiyoruz! Direnen Darkmen İşçileri!" yazılı pankart açarak "İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız" "Direne Direne Kazanacağız" sloganları ve "Susma Sustukça Sıra Sana Gelecek, İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız, Direne Direne Kazanacağız" dövizleriyle yürüdü. İşçiler Darkmen Tekstil önüne geldiklerinde bir basın açıklaması okundu. Eylem sürerken DARKMEN patronlarından Mehmet Dak, işçilerin üzerine arabasını sürerek işçileri ezmeye çalıştı. Darkmen işçileri her cumartesi direnen HEY Tekstil, Roseteks, BEDAŞ, Kiğılı işçisi Didem Sorhun ve İMO'dan işten atılan Cansel Malatyalı ile beraber Taksim Meydanı'ndan Galatasaray'a yürüyor.

Manisa'da 500 Tarım İşçisi İş Bıraktı

Manisa'nın Turgutlu ilçesindeki Sarıbey Köyü'nde 500 mevsimlik işçi, **yevmiyelerinin** düşük olması ve barınma **koşullarındaki** sıkıntılar nedeniyle iş bıraktı.

Manisa'da barınma koşullarının kötü olması ve yevmiyelerin çok düşük olması nedeniyle iş bırakan mevsimlik işçiler, koşullar düzelinceye kadar çalışmaya başlamayacaklarını belirttiler. Mevsimlik işçilerden biri "Biz buraya 1500 km öteden geliyoruz. Domates mevsimi bitti, domatesten 35 lira alıyorduk, şimdi üzüm mevsimi başladı yevmiye 31 liraya düştü. Biz burada kadın erkek çoluk çocuk gün boyunca çalışıyoruz,ama aldığımız para ancak yol paramızı karşılıyor" dedi. Başka bir işçi ise, çadırlarını kurdukları alanı işaret ederek "Burada çok kötü koşullarda yaşıyoruz, her gün bir sürü yılan öldürüyoruz, yaşam koşullarımız çok kötü, çalışma koşullarımız da öyle, geçenlerde 13 yaşındaki bir kız çocuğu çalışırken beyin kanaması geçirerek öldü." diyerek tepkisini ortaya koydu.

Sarıbey Köyü muhtarı ise toprak sahipleri ile yaptığı görüşmeden sonra yevmiyeleri 36 liraya çıkaracaklarını belirtti. İşçiler de, buna karşılık kendi aralarında durumu değerlendirip, iş bırakmayı sürdürüp sürdürmeyeceklerine karar vereceklerini söylediler.

2 Sigortalı İşçi Alana 3.sü Bedava

Türkiye İş Kurumu (İŞ-KUR), İşbaşı Eğitim Programları kapsamında bir patronun en az 2 sigortalı işçi çalıştırması halinde, 1 tane de stajyer alımına izin vereceğini açıkladı. 2 sigortalıya 1 stajyer bedava kampanyasıyla İŞKUR, işsizliğin giderek yükseldiği şu günlerde, istihdamı arttırmayı hedefliyor. İŞKUR Yozgat İl Müdürü Recep Öcal, "Yanında en az 2 sigortalı işçi çalıştıran işveren, okula devam etmeyen ve 15 yaşından büyük 'stajyer' çalıştırırsa maaşı ve sigorta primleri İŞKUR tarafından karşılanıyor" diyor. Daha önce kursiyerlerini eğitim çalışmalarında 'pratik eğitim' adı altında bedava ve vasıfsız çalıştırarak ucuz işgücü sağlayan İŞ-KUR, anlaşılan o ki bu ticari mantığı şimdi de işçileri promosyon gibi pazarlayarak devam ettiriyor.

SÖMÜRÜ ZiRVESi

"Taşeronlar, Alt işverenler, Tedarikçileri Zirvesi", taşeron işçilerin şantiyelerde öldüğü, işlerinden keyfi bir şekilde atıldıkları, paralarının ödenmediği, kötü çalışma koşullarında çalışmak zorunda bırakıldıkları bir yılda gerçekleştiriliyor olması; taşeron sistemin, kapitalistlerin sömürü modellerinin geleceğinde ne denli anahtar bir rol oynayacağının göstergelerinden biri.

Kapitalizmin yeni iş modelleri, bu modellerin hukuki kapsamı, pratikleri, bu iş modellerinin gelecekteki sektörleri ve şirketlere kazandıracakları üzerine 29 Ağustos'ta, Divan Otel'de **"Taşeronlar, Alt işverenler, Tedarikçileri Zirvesi"** ismiyle bir toplantı yapıldı. Bu zirvede, Taşeron ve Tedarikçi Hizmet İş Sözleşmeleri, Önemli Kriterler; Taşeron Karlılık Arttırma ve Yüksek Verim Alma Uygulamaları; Gelecekte Taşeron ve Tedarikçi Uygulamaları ve Taşeronlaşacak Bölümler, Sektörler; Alt İşveren (Taşeron) Yasal Hak ve Yükümlülükleri; Taşeron ve Tedarikçiler için Satın Alma ve Kalite Bölümü Yaklaşımları ve Başarılı Uygulamaları başlıklı oturumlar gerçekleştirildi.

İş dünyasının yoğun ilgi gösterdiği bu zirvede, holding yöneticilerinden hukuk danışmanlarına, çalışma bakanlığı müfettişlerinden akademisyenlere kadar pek çok farklı çevreden katılımcılar tarafından "Yönetimsel, Hukuksal, Finansal Sorunlar, Çözüm Önerileri ve Başarılı İş Kriterleri" adı altında sunumlar gerçekleştirildi. Bu sunumlarda, büyük balık-küçük balık metaforu örneği ile kapitalizmin yeni iş modelinin ipuçları verildi. **"Büyümenin sonu yok, büyük balıklar, artık, paylaşmaktan başka bir yolun kalmadığını anlıyor"** diye anlattıkları modelle taşeronluk sisteminin istenen profili, katılımcı şirketlere ve onların patronlarına öğretildi.

Paylaşma mı, pay etme mi?

Kapitalizmin doğası gereği kar üzerine kurulu olduğu gerçeği değişmediğine göre, bahsi geçen paylaşmanın gerçekten bir paylaşma olmasından ziyade; yeni iş modeline göre oluşacak yeni sermaye birikimini pay etme girişiminden başka bir çaba olmadığı görülecektir. Nitekim zirvede tanımlanan ve uygulanması istenen model, üretim sürecini parçalayarak hem sorumluluğun hem de karın farklı şirketlere pay edilmesi, böylelikle dinamik bir model görünümü altında sermayenin devamlılığı ve hareketliliğinin garanti altına alınmasıdır.

Yeni taşeron modelinin büyük şirketler tarafından ortaya atılmasındaki bir diğer önemli neden de şirketlerin haksız ve hukuksuz uygulamalarından kolaylıkla sıyrılabilecekleri bir kamufulaj özelliği taşıması. Yani, çocuk işçi çalıştırdığı için suçlanan ve bu nedenle hem prestij hem de kar kaybına uğrayan Nike, bu işleri alt işveren görünümündeki bir firmaya devrederek, kendine yönelen bu basıncın kolaylıkla üstesinden gelecektir. Ya da dünya içme suyu kaynaklarının önemli bir kısmına sahip olan Coca Cola Şirketi, bu varlıklarını değişik şirketlere "pay ederek" daha masum bir görüntü sergileyebilecektir.

Taşeronluk sisteminin daha önce uygulanmadığı sektörlerde de yakın bir gelecekte uygulanacak olması, bu toplantıda konuşulan başlıklardan bir diğeriydi. Farklı birçok sektörü hedefleyen bu yeni sömürü sistemiyle, taşeron sistemini iyileştirerek daha verimli sömürü alanları yaratmak hedefleniyor. İşçi ölümlerinin, işten atılmaların, kölece çalışma koşullarının normalleştirildiği bu coğrafyada uygulamaya konulacak yeni modelle, büyük şirketler sömürülerini daim kılmak için bel bağladıkları taşeron sistemini daha da geliştirmeyi amaçlıyor. Sermayenin devamlılığı ve hareketliliği yanında sömürüyü de devamlı kılacak olan bu yeni modelle, paylaşmacı, ekosistemi önemseyen, işçi haklarına duyarlı taşeron kılıfının ardına gizlenen asıl şey ise büyük şirketlerin kapitalizmden pay kapma yarışı oluyor.

"Taşeronlaşmayı iyileştirme zirvesi" ne **Süreyya Paşa Hastanesi'**nde yaklaşık iki aydır direnen taşeron işçilerinin mücadelesini, ne gerekçesiz bir şekilde işten atılan ve buna karşın direnişe geçen **Kiğılı** işçisi Didem Sorhun'un mücadelesini, ne de 200'ü aşkın gündür direnişte olan **Hey Tekstil** işçilerinin mücadelesini sonlandıramayacaktır. Kapitalistler düzenledikleri zirvelerle taşeron sömürüsünü normalleştirerek sürekli kılmak isteseler de direnen işçileri mücadelelerinden vazgeçiremeyeceklerdir.

ZENGİNİN SARAYI YIKILACAK
İŞÇİLER KAZANACAK

Maltepe Belediyesi tarafından işten atılan Maltepe Belediyesi Taşeron İşçileri'nin direnişi sürüyor.

Maltepe Belediyesi tarafından işten atılan Maltepe Belediyesi Taşeron İşçileri'nin direnişi sürüyor. Direniş süresince birçok eylem yapan taşeron işçileri, CHP ve Maltepe Belediye Başkanı Mustafa Zengin'le defalarca masaya oturmuştu. Mustafa Zengin'in ve CHP'nin verdiği sözleri tutmamasının yanında, işçilere onur kırıcı birçok tavır sergilemesi sebebi ile taşeron işçileri 3 Eylül günü Maltepe CHP ilçe binasını işgal etti. Sabah saatlerinde CHP Maltepe ilçe binasına girerek kendilerini toplantı odasına kapatan işçiler, sorunları çözülene kadar binayı terk etmeyeceklerini duyurdular. CHP binasının camından "Yalanlarınız artık karnımızı doyurmuyor. Söz Verdiniz Hala İşsiziz. Direnişçi Maltepe Belediyesi Taşeron İşçileri" yazılı pankart sallandırdılar. Sorunlarının çözülmeden polis müdahalesi olması durumunda yanlarından getirdikleri benzin bidonu ile kendilerini yakacaklarını söyleyen işçiler, CHP parti binası camından sloganlar atarak tepkilerini dile getirdiler. İşgal sırasında CHP ilçe binası önüne gelen yüzlerce CHP'li, işçileri linç etmek istedi. Polisin işçileri binadan çıkardığı sırada da CHP'li topluluk işçilere saldırdı.

İşgal sırasında ve sonrasında yaşanan linç girişimini ve CHP yönetiminin taşeron işçilerine yönelik tavırlarını protesto etmek amacı ile işçiler, işgalden iki gün sonra Maltepe Belediye binasından CHP ilçe binasına bir yürüyüş gerçekleştirildi. Yürüyüşe Devrimci Anarşist Faaliyet, BDSP, ESP, Kaldıraç, DHF, Partizan, HDK, TKP, Sosyalist Yeniden Kuruluş, DİSK Genel-İş Sendikası İstanbul Anadolu Yakası 1 No'lu Şube temsilcileri de destek verdi.

Maltepe Belediyesi önünde başlayan yürüyüşte "Yalanlarınız Artık Karnımızı Doyurmuyor Söz Verdiniz Hala İşsiziz" yazılı pankart açıldı. CHP ilçe binası önüne gelindiğinde basın açıklaması gerçekleştirildi.

Basın açıklamasını taşeron işçilerden İlhan Yıldırım okudu. Yıldırım, 120 günlük direniş sürecini anlattıktan sonra, gerçekleştirdikleri işgal eylemi sırasında ve sonrasında kendilerine yönelik linç girişimini anlattı. *"O gün ilçe başkanı parti üyelerine tahrik edici mesajlar göndererek partinin bir grup tarafından işgal altında olduğunu ve bütün üyelerini ilçe binasına gelmeleri ve sahip çıkmalarını, ilçeyi savunmalarının gerektiğini anlatan mesajlar göndererek insanları galeyana getirmiş ve provokasyon yaratarak bilinçli olarak hedef göstermiş ve linç girişimine zemin hazırlamıştır."* diyen Yıldırım, yılmadan her türlü yalana, iftiraya ve karalamaya karşı direneceklerini belirtti. Polis, eyleme katılmak isteyen insanları alana almayıp, basın açıklaması sırasında TC bayraklı bir faşisti alana sokarak provokasyon yaratmak istese de eylem olaysız sonlandı.

Roseteks İşçilerine Polis Saldırısı

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde 2 aylık maaşları verilmeden ve tüm hakları gasp edilerek işten çıkartılan Roseteks işçileri haftalardır, Roseteks patronunun ortağı olduğu Levent'teki Köşebaşı isimli lüks restoran önünde oturma eylemi düzenliyorlar.

Hey Tekstil, Roseteks, BEDAŞ, Kiğılı, Darkmen işçilerinin ve Cansel Malatyalı'nın her Cumartesi gerçekleştirdikleri Taksim Meydanı'ndan Galatasaray Lisesi önüne yapılan ortak yürüyüşten sonra, Roseteks işçileri Köşebaşı Restoran önüne gitmek için Levent'e geçtiklerinde polis barikatlarıyla karşılaştılar.

7. haftalarında da Köşebaşı Restoran önüne giden işçilere polis ilk önce kalkanlarıyla barikat oluşturdu ardından da biber gazıyla saldırdı. Biber gazına rağmen "Direne direne kazanacağız", "Baskılar bizi yıldıramaz" sloganları atarak oturma eylemi yapan işçiler, polisin saldırısına rağmen Köşebaşı Restoran önüne gitmek için direndiler.

Polis saldırısı sonrasında 2 işçi hastaneye kaldırıldı, Avukat Şükriye Erden'in ise kolu çatladı. Gece saat 12'ye kadar oturma eylemlerini sürdüren Roseteks işçileri Pazar günü de Levent Köşebaşı Restoran önüne giderek basın açıklaması gerçekleştirdi. Açıklamada *"Biz Roseteks işçileri, alın terimiz için direnmeye devam ediyoruz. Bu yedinci haftamızda Kösebaşı'nın tüm baskılarına rağmen direnmeye devam edeceğiz, yılmadık, yılmayacağız. Ne barikatlar ne de biber gazı bizi yıldıramaz. Ali Akkaş polisleri üstümüze salarak bizi korkutucağını mı sanıyorsun, yanılıyorsun korkmayacağız"* dediler.

FANZİN

FEVKALADE TEHLİKELİ BİR FANZİN

“Hayatlarımız çalınmadan hayallerimiz buluşmalı”

Yaklaşık 3 yıldır “Fevkalade Tehlikeli Fanzin” adıyla fikirlerini yayımlayan Anarşist Kadınlar, Fevkalade Tehlikeli Fanzin'in 4. sayısını çıkardı. Kendilerine “Neden Fevkalade Tehlikeli Fanzin ismini kullanıyorsunuz?” diye sorduğumuzda, bizlere fanzinin

adını “Hayatını anarşizm mücadelesine ve kadının özgürleşmesine adayan, ‘fevkalade tehlikeli bir kadın’ olan **Emma Goldman**'dan aldığını” söylediler. “Sistemin karşısındaki fevkalade tehlikeli kadınlarız çünkü doğrudan ‘tüm ezilenlerin’ mücadelesini veriyoruz. Bu ‘kadınların çıkardığı kadın olmayan’ bir fanzin” diye ekleyerek, fanzinin yalnızca kadın sorunlarına değil yaşanan tüm toplumsal adaletsizliklere karşı bütünlüklü bir söz söyleme ihtiyacını karşıladığını belirttiler.

Fanzini, insanlara ulaşmada bir yöntem olarak kullandığını söyleyen Anarşist Kadınlar, bu yöntemin oldukça etkili olduğunu söylediler. Daha önce militarizm, kadın cinayetleri, devlet ve kapitalizmin kadınlarla kurduğu sömürü ilişkilerine değindiklerini be-

lirten Anarşist Kadınlar, bu sayılarında yoğunlukla “kapitalizmin krizinde kadın olmak” teması üzerinden tespitlerde bulunuyorlar.

Anarşist Kadınlar'ın geçen yaz sürecinden bu yana devam ettirdiği Fevkalade Tehlikeli Sohbetler'in ardından yayınlanan fanzinde, kapitalizmin kadınla olan ilişkisinin çözümlenmesine dair bir çok yazı bulunuyor. Dosya konusu olarak kapitalizmin işlendiği Fevkalade Tehlikeli Fanzin'in 4. sayısında kapitalizmin yok saydığı “hayalet emekçiler”den kapitalizmin sahte özgürlük anlayışına, devlet-kapitalizm ve kadın ilişkisinden kadın mücadelesinin neden kapitalizme karşı olmak zorunda olduğuna dair birçok yazı var.

Kapitalizmin kendi varoluşu için kadını bir araç olarak gördüğünü ve bu

araçsallık pozisyonunun ne şekilde ortadan kaldırılacağını tartışmaya açan Anarşist Kadınlar, fanzinlerinin 4. sayısında kapitalizmin oyununu bozduklarını söylüyorlar ve tüm kadınları kapitalizmin kendileri üzerinde oynadığı oyunu bozmaya çağırıyorlar.

Kadıköy'den Maltepe'ye, oradan Kartal'a İstanbul'un birçok ilçesinde sürekli sokak dağıtımlarına devam eden Anarşist Kadınlar, bu fanzinlerin eylemlerinden doğan pratiğin bir karşılığı olduğunu belirtiyorlar.

Fevkalade Tehlikeli Fanzin'in 4. sayısını Taksim'deki 26A Kafe'den ve Mephisto Kitabevi'nden; Kadıköy'deki 26A Sahaf'tan, Mephisto Kitabevi'nden ve Kalkedon Kitabevi'nden edinebilirsiniz.

KİTAP

1921 KRONSTADT

“Bir aşçıya bile devleti yönetmesini öğreteceğiz.”
Lenin - Devlet ve Devrim - 1918
“Her işçi devleti yönetebilir mi?
Pratik adamlar bilir ki bu bir masaldır.”
Lenin - 1921

1921'de devrimci Kronstadt işçileri ve denizcilerinin grev, sendika, özgür sovyetler için, proletarya devrimini, “proletarya diktatörlüğüne” çeviren Bolşevik hükümete karşı verdiği mücadeleyi anlatan kitap, ilk kez 1938 yılında Fransızca basıldı. Türkiye'de ise ilk olarak 1985 yılında Sokak Yayınları tarafından basıldı. Kitap, 1924'te “bozguncu faaliyetlerde bulunduğu”ndan dolayı Bolşevikler tarafından tutuklanan; 1928'de Fransa'da çıkardığı anarşist dergiler nedeniyle sınır dışı edilen, Belçika'daki faaliyetlerinden dolayı tutuklanan; İspanya'da Durruti ve Ascaso ile politik ilişkilerde çalışmalarda bulunmuş; yine Fransa'da anarko-sendikalist bir dergi çıkarırken “Toplama Kampı”na gönderilen İda Mett tarafından kaleme alındı. Kitapta Kronstadt olaylarının yanı sıra, Rus devrimindeki çelişkiler kapsamlı bir şekilde dile getiriliyor. Bolşevik Parti'nin devrimden sonraki bürokrasi anlayışını ve parti diktatörlüğünü eleştiren kitapta, döneme ait çeşitli belgeler, Kronstadtlı işçiler ve Bolşevik Parti arasındaki yazışmalar, Rusya'da hareket eden diğer sol yapıların Kronstadt hakkındaki yorumlarını bulmak mümkün.

Kronstadt Olayları başlıklı bölümle Bolşevik Parti'nin Almanya ile yaptığı Brest-Litovsk Anlaşması'nın getirdiği yoksulluk, halkın bu yoksulluk karşısında kendi inisiyatifiyle oluşturduğu pazarların durumu, bu pazarların Bolşevik Parti tarafından yasaklanması, bunun sonucu Petrograd'da başlayan

grevlere değiniliyor. İşçiler yerel pazarların yeniden kurulmasını, işçi mahkûmların bırakılmasını, söz ve basın özgürlüğü istiyorlardı. Bu isteklerin üzerine parti yönetimi Petrograd'da olağanüstü hal ilan etti ve savunma komitesinin aldığı kararların dışına çıkan olursa cezalandırılacağını bildirdi. Aynı zamanda Kronstadtlı işçiler de parti bürokrasisinden rahatsızdı ve Petrograd'a bir heyet yolladılar. Heyetin geri dönmesiyle birlikte 28 Şubat günü taleplerin yer aldığı bir genelge yayınladılar. Bu genelgeye ek belgeler kısmında yer veren kitap, 1917'de yaşanan devrimin niteliğini, bu belgelerle sorgulatıyor.Genelge maddelerine bakınca insanın aklına bu bir devrim değil miydi sorusu geliyor. Halkın sayesinde yapılmış ama iktidara geçilmesiyle birlikte halkı karşısına almış bir “devrim”.

Bolşevik hükümet, 3 sene önce devrimin en önemli cephelerinden Kronstadt üssünü kahramanlıkla nitelerken şimdi “karşı devrimci“ ilan etmişti. Kronstadtlıları ve onların devrimin başından bu yana yaşattıkları öz yönetimlerini yok etme kararı almıştı. Kızıl Ordu askerlerinin büyük bölümü saldırmak istemiyordu. Çünkü onlar Kronstadtlı sınıf kardeşlerinin mücadeleye ne denli bağlı olduklarını biliyorlardı. Ama askeri otorite ağır bastı ve Kızıl Ordu birlikleri Kronstadt'a saldırmaya başladılar.

Kitap Kronstadt olayları sonrası farklı kesimlerin yaşanılanlara ilişkin yorumlarını içeren ikinci bölüm ve yerleşik resmi tarihin aksi yönde bir tarih sunumuyla son buluyor.

“1921 yılında da Bolşevik Parti, bürokrasiye ve partilere olan güvenini kaybetmiş halkı feshetme yoluna gitmiştir. Bürokrasinin iktidarını pekiştirebilmesi için halkın sesinin kesilmesi şarttır. Çünkü halk yöneticilerin güvenini kaybetmiştir, o halde halkı feshedip yeni bir halk seçmek gerekir.”

Bakırköy'de Akıllıların Yalanına Deliler Kanmadı

"Delilerin zincirlerinden kurtulmuş olmaları yeterli değil. Gerçekten sağlıklı olmaları istiyorsa, kapatıldıkları hastanelerden dışarı çıkarılmalıdırlar. İşte o zaman özgürlük mucizesi gerçekleşecek."*

Bakırköy'de bulunan Mazhar Osman Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde hastalar, her hafta düzenli toplantı alıyorlar. Toplantılarda aldıkları kararları hastane yönetimine ileterek sorunlarına çözüm arıyorlar.

Ruh Sağlığında İnsan Hakları Girişimi Derneği'nin ortaya çıkarttığı bu projenin amacı, toplumda "deli" olarak nitelendiren insanları iyileştirerek tedavi etmek ve tekrar topluma kazandırmak. Hastalarsa haftalık toplantılarında, kendilerine zorla hap yutturulması, toplu yapılan duşlar gibi sıkıntılarının çözülmesi için kararlarını hastane yönetimine iletiyorlar.

Peki toplumdan dışlanarak, hastanelere kapatılan hastaların tedavisi ne kadar mümkündür?

Geliştirilen projede "delilerin" sorunlara söz söyleyebilme hakkı tanınıyor gibi görünse de, aslında yüksek duvar ve tel örgülerle çevrili ruh ve sinir hastaneleri, insanların iyileştirilmeleri için değil, özgürlüklerinin ellerinden alınarak tam tersine delirmeleri için var. Hasta olarak görülen insanlar; önce toplumdan "deli" olarak dışlanıyor, sonra da zorunlu olarak uygulanan kimyasal ilaç tedavilerine maruz bırakılarak ruhsal ve bedensel olarak çökmesi sağlanıyor.

Oysa ki toplumda deli olarak görülen insanları dışlamadan veya hastanelere kapatmadan, kendi aralarına katarak, onları kolektif uyum içerisinde sosyalleşmelerini sağlayan Belçika'daki deliler köyü "Geel" iyi bir örnek.

Deliler Köyü Geel

Belçika Geel'de bulunan Deliler Köyü, hastalar için yapılan şifa yurdu Onüçüncü yüzyılda gelen "hastaları" karşılayamaz hale gelince, 'deliler' köylülerin evlerine dağıtılmaya başlanmış. Köylüler bundan çok memnun olmuş ve gelenleri deli olarak görmeyerek kendileriyle beraber tarlada çalıştırmışlar. Ortak sofralarda yemek yiyerek beraber eğlenmişler. Onları aile fertlerinden biri olarak görmüşler. Bir süre sonra toplum tarafından hasta olarak görülen insanlar, bu köyde yaşadıkları dostluk ve mutlulukla kendini iyi hisseder hale gelmişler. Geel köylüleri ise, köylerinin "Deliler Köyü" olarak anılmasından mutlular ve insanları ruh hastanelerine kapatmaktansa "Delilerinizi bize verin. Biz onların halinden, onların dilinden anlarız. Gönderin bize onları, özgürleştirelim." diyorlar.

***** *P. Kropotkin, (1877-Paris) "Hapishanelerin Deliler Üzerindeki Moral Etkileri" konferansından.*

YALINAYAK

EZGİ AYDIN
yalinayak@meydangazetesi.org

İktidarlar hapishaneleriyle bir bireyi sadece kapatmakla kalmaz kapattığı yerde yeşilden, güneşten, insandan, yaşamdan uzak kılmaya da çalışır.

Hapishaneler iktidarların temel yaşam hakkı ve özgürlükleri konusundaki düşüncesinin, sadece bir boyuttan yansımasıdır. En başta bir bireyin tutsak edilmesi durumu kendinde, yaşamının tamamen farklı düşünceler- bireylerce kısıtlanması, baskı altında tutulmaya, şekillendirilmeye çalışılmasıyken; böyle bir durumda özgürlükten bahsedebilmemiz gerçeklikten epey uzak bir söylem olacaktır.

Bu topraklarda bulunan 370'e yakın cezaevinde yaşanan yaşam ihlallerine ise epeydir tanık olduk ve olmaya devam ediyoruz. Geçtiğimiz 2011 yılında hapishanede ölen hasta tutsak sayısı 31 iken, gözaltında işkenceyle katledilen 5 kişi vardı. Daha bir kaç ay önce Şanlıurfa'da hapishanede çıkan yangında 13 tutsak yaşamını yitirdi. Şu anda hapishanelerde 200'den fazla hasta tutsak bulunuyor. Ölümlerini koğuşlarında bekleyen Hatice Aksoy, Lokman Akbaba, Avni Uçar, Basri, Hasan, Hüseyin bunlardan sadece bir kaçı... Bunlarla birlikte taciz, tecavüz, askı gibi fiziki ve psikolojik şiddet ise devlet güdümü ile hareket eden hapishaler yönetiminin vazgeçmediği uygulamalardan.

Öte yandan hapishane yönetimlerinin oluşturmuş olduğu kurallar bütününde, hapishanede bulunan tutsakların nasıl hareket etmeleri gerektiği belirlenmiştir. Bu belirlenim "hükümlü ve tutukluya nasihatler" başlığı taşıyan bir yazı dizisinden oluşmakta ve içerisinde yazan herhangi bir kurala uyulmadığı takdirde tutuklu olan kimsenin disiplin cezalarına çarptırılacağını belirtmektedir. Fiilen tutsaklık süreci başlayan bir birey için artık o 'kurallar' uyulması gerekenlerdir. Bu yazı dizisi içerisinde; görüş günlerinden, görüş saatlerine, kaç kişiyle görüşülebileceğinden, havalandırmaya çıkılıp çıkılamayacağına, koğuşta neler bulundurulamayacağından, hangi renk giysi giyinileceğine kadar bir çok şeyden bahsedilir. Tabi ki idare tarafından belirlenmiş bu kuralların hiç bir insani yanı yoktur. Her şey hapishane yönetimlerinin keyfi tutumuna bağlıdır.

Bu keyfi tutumların bir kısmına yasal kılıf uydurabiliyor. Basın Yasası'na göre herhangi bir yayınla ilgili toplatma kararı olmamasına rağmen, hapishane yönetimi tutsağa gelen bir kitabı ya da süreli yayını beğenmemiş ise hemen 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yasa'nın 62/3. Maddesi'nin devreye koyuyor. Bu maddeye göre; "Kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez." Böylelikle hapishane yönetimi yasal anlamda bir korumaya sahip oluyor.

Örnek verecek olursak, tutsakların yetiştirmeye çalıştığı biber, domates, çiçekler.. Tutsaklar, kış boyunca yedikleri meyve, çekirdek kabukları, maydanoz sapı ve çay atıklarını toplar, güneş havalandırmaya vurduğunda atıkları kurutup, kavanozla ezerek incecik bir toprak yaparlar. Sonrasında betona, betonu dayatanlara inat bu toprak sayesinde bir çatlaktan boy verir yeşillikler, rengarenk çiçekler yetişir, her şeye inat. Ama hapishane yönetimi tutsakların çiçek yetiştirdiğini gördüğünde çiçekleri ellerinden alıp, ezip yok etmeye çalışır. Belirledikleri bu 'yasağı' ise hiç bir şekilde açıklayamazlar.

İktidarlar hapishaneleriyle bir bireyi sadece kapatmakla kalmaz kapattığı yerde yeşilden, güneşten, insandan, yaşamdan uzak kılmaya da çalışır. Fakat yaşam, postallar her ezmeye çalıştığında yeniden bir çatlak bulup yeşermesidir çiçeğin.

KAFES

GİZEM ŞAHİN
gizem@meydangazetesi.org

Toprağın üzerinde çıplak ayak koşuyordu. Soğuk, tenine değmeden sıyrılıp geçiyordu sanki. Uzaklarda güneş batıyordu. Gitmeden, dağların eteklerinde yok olmadan yakalamak istiyordu onu. Koştu. Koşarken yoruldu, susadı, uykusu geldi, büyüdü. Ama hiçbiri alıkoyamadı yolundan. Şimdi gözlerinin kıyısına yerleşen dikenli teller vardı. Olmasaydı güneşe dokunacağına inanmıştı. Telin olduğu yer sanki çelikten bir kapı gibi geliyordu ona. Öyle korkuyordu ki telin diğer tarafına geçmekten, kendini telin koca bir duvar olduğuna öyle inandırmıştı ki elini koyup üzerinden atlayacak güce sahip olduğunu unutmuştu. Üstelik bu tellerin kıyısında biten hayat hikâyelerini de biliyordu. Geri döndü. Geri dönerken telin iki tarafını düşünüyordu. İki tarafta da aynı çiçeklerden vardı. Tel niye vardı anlayamıyordu. Teli kim örmüştü bilmiyordu. Bu tellerden her yerde vardı. Kafes gibi göründü gözüne.

Sanki kafesin içinde yaşıyorlardı; telin bu tarafındakiler de, diğer tarafındakiler de. Toprağı, gökyüzünü, yıldızları, güneşi çizgilerle ayırmanın hiçbir anlamı yoktu. Düşündükçe çıkamıyordu işin içinden. Silah sesleri kulağını yırtmasaydı çıkamayacaktı. Hızla eve koştu. Dona kaldı gördükleri karşısında. Gözleri kocaman olmuş, gördüklerine isyan eder gibi yüzünü terk etmiş, ayaklarının ucuna düşmüştü sanki. Yerde yatan cansız bedenler, hala dinmeyen silah sesleri, cansız dikenli telleri korumak için canlı bedenleri katletmenin sesini duyuruyordu tüfeklerin ucundan çıkan duman. Vatanı, devleti oluşturan insanlarken; onların vatan, devlet, bayrak için neden hiç düşünmeden öldürüldüğünü düşündü. Annesini, kardeşini, babasını düşündü. "Büyük adam"ların düşünmesi gereken her şeyi ve herkesi düşündü. Yıkılan evinin tuğlaları arasında gezinirken yemeye kıyamadığı çikolatasını gördü. Açmamıştı bile henüz. İçinden O'nu Charlie'nin Çikolata Fabrikası'na götürecek biletin çıkacağını hayal ediyordu. Dikenli tellerin kıyısında yaşayan bir çocuk için imkânsız bir hayaldi belki de. Ağlayan anneler, annelerini arayan küçükler. Hayal kurmak yasaktı dikenli tellerin kıyısında. Parmak ucundan saç telinin en ucuna kadar nefretle doldu. Sanki az önce güneşi yakalamaya çalışan çocuk değildi, büyümüştü. Birden koşmaya başladı. Rüzgâra değmeden uçuyor gibiydi. Gözleri yaşlarla dolmuştu. Gözyaşlarının içinde nefreti saklanıyordu.

Telin önünde durdu ve var gücüyle tekmelemeye başladı. Üzerinden atladı ve koşmaya devam etti. Güneş gözlerini yakıyordu. Meğerse daha yitip gitmemişti dağın eteklerinde. Gözlerini yumdu ve koştu. Canı çok acıyordu. Öfkeliydi. Her sabah önünde durup birilerini memnun etmek isten gibi okuduğu marşa, bayrağa, sınırlara, yasaklara, devlete, vatana. Öfkeliydi. Karşısında duran boşluğa var gücüyle bir taş attı, bir şeyleri ateşler gibi. Yere düştü. Sakladığı gözyaşı süzüldü yanağından. Toprağı kokladı ve gözlerini kapattı. Çünkü küçük bedenine "büyük adamların uşaklarının" bir hediyesi vardı: Küçük bir kurşun.

Kullan at Kılavuz

Kapitalist işleyiş içerisinde zaman zaman kullanılabilecek ama paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür dünyada hiçbir şeye yaramayacak bilgiler...

Gözaltı:

CENGİZHAN KARAŞİN
kullanat@meydangazetesi.org

Terör, günümüzde ana akım medya tarafından sık sık kullanılan kelimelerden biridir. Örgüt terörü, trafik terörü, maganda terörü diyerek saya saya bitiremeyen ana akım medyanın gazeteleri ve televizyonları terörden geçilmez hale gelmiştir. Hal öyle bir boyuta gelir ki bazen medyanın örgüt terörü diyerek adlandırdığı eylemleri yorumlayış ve sunuş şeklinden dolayı yaratılan korku, orman yangınları veya herhangi bir yerde herhangi bir sebepten dolayı meydana gelmiş bir patlamayı bile hemen terör kelimesinin etkisiyle yorumlamamıza, yoksa bu da mı terör dememize sebep olmaktadır.

Yolda yürürken ayağı takılsa terör diye irkilen ana akım medya, konu sayılabilecek bütün terörlerden daha tehlikeli olan polis terörüne yani gözaltı terörüne geldi mi aniden üç maymunu oynamakta, mevcut hukuksuzları saklamaktadır. Aslında bir gün gözaltı terörüne maruz kaldığımızda medyanın yanımızda olmasını beklemek pek yerinde gözükmemektedir. Bu sebepten dolayı, olası bir gözaltı durumunda ne yapmamız gerektiğini bilmek hayati önem taşımaktadır. Kanunlarca belirtilen bazı hakları (ki bu haklar devlet tarafından lütfedilmiş değil mücadeleler sonucu elde edilmiştir) bilmemiz ve bu hakları kullanmamız faydalı olacaktır.

Gözaltına alındığında:

Öncelikle gözaltına almak isteyen kolluk kuvvetlerinin gözaltı için hukuki bir sebep belirtmeleri zorunludur. Yani polis, yürüttüğünü iddia edeceği soruşturma için gözaltı işlemi uyguluyor olmalıdır. Bunun için de suçun gerçekleştiğine dair kuvvetli emareler(ipucu) bulunmalıdır. Burada önemli olan polislerin sık sık başvurdukları fiili gözaltılardır. Kağıt üstünde gözaltına uğramamanıza rağmen güvenlik güçleri karakolda "misafir olmak" gibi bir durum uydurur. Bunun sebebi de kolluk kuvvetlerinin ileride "başlarının ağrımasını" istememeleridir. Resmi gözaltı halinde savcılığa dertlerini anlatmaları gerekeceğinden, keyfi uygulamalarının ortaya çıkmaması adına sadece fiilen "misafir etmek" gibi bir yöntem seçebilirler. Böyle durumlarda gözaltı işlemi uygulayan kolluk kuvvetlerine sebep belirtmeleri gerektiği, eğer karakola gidiliyorsa Türk Ceza Kanunu ve Ceza muhakemesi Kanunu uyarınca işlem yapmaları gerektiği aksi halde karakola gidilmeyeceği belirtilmelidir.

Sonuç olarak gözaltı işlemi uygulanmış ise polislerin iddia ettikleri suçu kişiye açıklamaları, anlatmaları gerekmektedir. Bunun yanı sıra kişinin kanundan gelen haklarının kişiye açıklanması zorunludur.

Gözaltı süresi:

Bir diğer önemli husus da gözaltı süresidir. Kanunen bu süre 24 saati geçemez. Bu 24 saat içinde, varsa avukatınız veya aileniz yetkili Sulh Mahkemesi'ne giderek gözaltının kaldırılması için başvuruda bulunabilir. Sulh Mahkemesi gözaltının sona erdirilmesi yönünde karar verebilir. 24 saatlik gözaltı süresi ancak Cumhuriyet Savcısı'nın kararı ile 24 saat daha uzatılabilir. Bu uzatmalar da 3 günü geçemez.

Ayrıca gözaltı süresinin uzatılması kanunen keyfi olmamalı, uzatmayı gerektiren bir durum olmalıdır. Örneğin delillerin çokluğu, toplanmasının uzun süreceği bir sebep olarak gösterilebilmektedir. Bu süre dolduğunda gözaltı hali devam ettirilemez ve gözaltına alınan kişi tekrar aynı suçtan dolayı sadece Cumhuriyet Savcısı'nın kararı ile gözaltına alınabilir. Yani polislerin tekrar aynı suçtan dolayı gözaltı yapabilmeleri için bu sefer ellerinde yazılı karar olmalıdır.

Yakınlarını arama hakkı:

Gözaltına alınır alınmaz sahip olunan haklardan birisi de **yakınlarını arama hakkı**dır. Kişi gözaltı işlemi başladığı an bir yakınını arama hakkına sahiptir. Bunu kendi cep telefonundan da yapabilir. Eğer telefonu yoksa karakolda polislerin temin edeceği bir telefonda yapabilir. Bu konuda polislerin telefon sağlamaları kanunen öngörülmüştür. Böyle bir durumda karakol polisleri ifade alma işleminden hemen önce veya ifade sonrasında bu hakkınızı kullandırtmaya çalışabilirler. Ancak telefon kullanma hakkının geç kullanılması telafisi olmayan sonuçlara sebep olabilir. Telefon hakkınızı erken kullanmanız halinde yakınınız avukatınıza ulaşabilir veya avukat bulabilir. Bu yüzden yakınlara hemen haber edilmesi önemlidir. Burada bahsedilen yakın sadece aile üyeleri olarak algılanmamalı arkadaş yani tanıdıklarımızı da kapsamalıdır.

Sağlık kontrolü:

Gözaltına alınma halinde önemli olan hususlardan bir diğeri ise **sağlık kontrolü**dür. Gözaltı işlemi yapıldıktan sonra kişinin adli tıpta veya resmi sağlık kuruluşunda sağlık kontrolünden geçirilmesi zorunludur. Aynı durum gözaltı işlemi bittikten sonra da uygulanır. Burada önemli olan gözaltı işlemi yapan polislerin sağlık raporu için kişiye eşlik etmelerinin kanun tarafından yasaklanmasıdır. Kişiye başka polislerin eşlik etmesi zorunludur. Hastaneye gelindiği zaman kişinin doktorla yalnız görüşmesi esastır. Bu durumda polisler sizinle birlikte doktor karşısına çıkmak isteyeceklerdir, ancak bu durum da kanunen yasaklanmıştır. Eğer gözaltı sırasında herhangi bir darp veya şiddete maruz kalınmış ise bu durum doktora belgeletilmelidir, ileride açılabilecek herhangi bir haksız gözaltı veya tazminat davasında bu belge işe yarayacaktır. Eğer doktor polislerin sizinle birlikte içerde bulunmalarını söyler ve bu duruma izin verirse doktorun ismi alınıp Türk Tabipler Birliği'ne şikayet edilebilir. Son olarak hastaneye götürülme esnasında kelepçe takılmaması gerekmektedir.

İfade tutanağı:

Gözaltı işlemi esnasında en dikkat edilmesi gereken konu ise ifade alma işlemidir. İşlemediğimiz bir suçtan dolayı hüküm giymemek ve polise karşı kendimizi koruyabilmemiz için mutlaka dikkat edilmesi gereken bir konudur. Pratikte polislerin uyguladığı ve herhangi bir hukuksal dayanağı olmayan yöntemlerden biri şifai tutanak denilen ancak ileriki süreçte karşımıza çıkabilecek olan bir yöntemdir. Şifai tutanakta polisler kişiyle ifade alma işleminden önce sohbetler gerçekleştirmekte ve bu sohbetleri tutanakla belgelemektedir. Gözaltı anının stresi ve polislerin yönlendirmesiyle bir nevi avukat olmadan yapılan ifade alma işlemi söz konusudur. Burada yapılması gereken avukatınız gelmedikçe susma hakkınızı kullanmaktır. Herhangi bir sohbete veya konuşmaya katılmanıza gerek olmadığı gibi sorulan sorulara cevap vermek zorunluluğu da söz konusu değildir.

Eğer avukatınız yoksa ve tutacak paranız da yok ise barodan avukat istediğinizi polislere bildirmeniz veya telefon hakkınız ile ailenizi arayarak avukat bulmalarını söylemeniz önemlidir. En kötü ihtimalde avukatsız ifade verirseniz de mahkeme esnasında ifadenizi kabul etmeme hakkınız mevcuttur. İfade alma sırasında sadece kimlik bilgilerinizi vermeniz yeterlidir, başka türlü kişisel sorulara cevap vermek zorunluluğu yoktur. Eğer Terörle Mücadele polisleri tarafından terör suçundan dolayı gözaltına alındıysanız avukat seçiminiz de önemlidir. TEM polislerinin kadrolu avukatları olduğu devamlı insan hakları dernekleri tarafından deşifre edilen bir durumdur. Bu yüzden polislerin önerdiği avukatları seçmemeye dikkat etmek gerekmektedir.

Gözaltında kayıpların, işkencenin, kaba dayağın ve psikolojik baskının her türlüsünün rahat rahat uygulanabildiği bir ülkede gözaltı işlemine maruz kalmak her an başımıza gelebilecek bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Gözaltı terörüne karşın dikkatli olmak ve haklarımızı bilmek, bu hakları sonuna kadar kullanmak hayati önem taşımaktadır.

"Gaz Bombası Ekonomik ve Ekolojiktir"

"Telsize Kafa Attı"

Önüne gelene şiddet uygulayıp, "Biz yapmadık, miki yaptı." benzeri söylemlerle kendini savunan TC polisinin vukuatlarına bir yenisi daha eklendi.

Ankara'da yaşayan Evrim ve Banu Lüleci, karşıdan karşıya geçmek istedi. Anarya gelmekte olan polis otomobili, önce Evrim Lüleci'ye, sonra 5 aylık hamile eşi Banu Lüleci'ye çarptı. Bunun üzerine polislerle Evrim Lüleci arasında tartışma çıktı. Evrim Lüleci, tartışmayla başlayan olayı şöyle aktardı: "Tartışırken biber gazı sıktı. Kaçarak orada bulunan GSM bayiine girdim. Burada yüzümü yıkadım. Gözüm açıldıktan sonra polis yine yanıma geldi. Beni polis otomobiline bindirirlerken, A.D. adlı polis, diğerinin yanından kurtuldu. Yanıma gelerek, başıma birkaç kez telsizle vurdu. A.D. şahitlik yapmak isteyenleri korkutarak, Çankaya Polis Merkezi'ne gelmelerini engelledi. Eşim otomobilin önündeydi, 5 dakika bekledik. Eşimin hamile olduğunu, hastaneye götürmelerini söyledim. Polis memuru A.D. 'Seni hastaneye götürmeyeceğim, nezarete bir gidelim, seninle görüşeceğiz' dedi. Merkeze gittiğimizde, eşim fenalaştı. Tesadüfen bizi gören rütbeli bir karakol amiri polislere 'Bunların burada ne işi var? Çabuk hastaneye gönderin.' demesi üzerine ambulansla hastaneye gönderildik."

A.D. isimli polisten şikayetçi olan çiftin avukatı Hasan Canbolat, olayla ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

Emniyet Genel Müdürlüğü'ne Bağlı Polis Memuru Benjamin, Ekselansları Tarafından Kovuldu

Muğla'nın Bodrum ilçesinde Emniyet Müdürü Nevzat Erem'in şoförlüğünü yapan Bünyamin Dağ, amiri Erem'den şikayetçi oldu. Dağ olayı şöyle anlattı: *"2001'den beri, Erem'in şoförlüğünü yapıyorum, ama Erem beni hizmetçi gibi kullanıyor, markete bakkala fırına gönderip ev işlerini yaptırıyor..."* dedi. Erem'in köpeği "Ekselans"a da baktığını söyleyerek *"Bana köpeğin ihtiyaçlarını karşılamamı söyledi, kakasını çişini yaptırıp, mamasını ve suyunu veriyordum"* diyen Dağ *"Benim adım Bünyamin ama amirim bana Benjamin diyordu. Bu da teşkilat arasında duyuldu ve herkes benimle dalga geçer oldu bu da benim psikolojimi çok bozdu"* dedi. Bu durumdan rahatsızlığını dile getirmek için Erem'in odasına çıktığını belirten Dağ, şikayetlerini anlatmaya başladığında , amirim bana küfür ederek yakama yapışıp beni odadan kovdu dedi.

Polis memuru Bünyamin Dağ, şikayetçi olduğu için yaşayabileceği bir sürgünden Emniyet Müdürü Nevzat Erem'in sorumlu olacağını belirtti.

Devlet Reklamı

MERVE ARKUN
mervearkun@meydangazetesi.org

Uzunca bir süredir, kamu spotu adı altında "halkı bilinçlendirmek" gayesiyle hazırlanmış kısa filmler sıkça yayımlanıyor televizyonlarda. Kimi zaman yayın aralarında yayımlanan kısa filmlerle kimi zaman da yayın esnasında ekrana yerleştirilen bilgi, diyalog ve metinlerle kendini gösteren kamu spotları, "kamu hizmeti duyuruları"nı sıkça gündeme taşıyor. Devletin emniyetiyle, bakanlıklarıyla işbirliği içerisinde yaptığı kamu spotlarından başka; çeşitli dernek, vakıf ve sivil toplum kuruluşları da sıkça kullanır oldu bu propaganda aracını.

Devletin ve STK'ların çeşitli konularda "halkı bilgilendirmek, eğitmek, bilinçlendirmek amacıyla" hazırladığı kamu spotlarının asıl amacı ise çok daha görünmez bir biçimde işleniyor izleyicilere. Sigara ve alkol tüketiminden kaçak mallara, hırsızlıktan bilişim suçlarına, hayvan haklarından "çevreyi korumaya" dair birçok noktadan yola çıkarak söylem üreten kamu spotlarıyla iktidar, farklı alanlar üzerinden kendi söylemini gündemleştiriyor.

Hazırladığı kamu spotunda "Sokaklar çocukları çalmadan onlara sahip çıkın" diyen devletin Emniyet Genel Müdürlüğü, hayatlarını çaldığı TMK (Terörle Mücadele Kanunu) Mağduru Çocukları görmezden gelirken, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı hazırladığı kamu spotunda "Kimsenin kaybolmasına izin vermeyiz, çünkü biz büyük bir aileyiz." diyor. Aynı devlet yıllar boyunca işkencede, gözaltında kaybettiklerinin hesabını vermiyor. Bir başka kamu spotunda İŞKUR ile "herkesin kendi geleceğini şekillendirmesine imkân tanıyan" devlet, haksız işten çıkarmalarla, güvencesiz çalışma koşullarıyla, iş cinayetleriyle, taşeronlaştırmayla geleceksizliğin kendisi oluyor. Bizi günde bilmem kaç dakika yürümeye, koşmaya, hareket etmeye çağıran obeziteyle savaş gönüllüleri, açlık sınırının 935 Lira, yoksulluk sınırının 3 bin 48 Lira olduğu bir yerde, 739 Lira asgari ücretle geçinmeye çalışan insanların sağlıklı beslenememelerinin hesabını veremiyor. "En güzel anlarınızı silahla yok etmeyin" öğüdüyle bireysel silahlanmanın önüne geçmeyi amaçlayan devlet, milli savunma sektörüne yaptığı harcamaları açıklayamıyor bile.

Vatandaşının daha sorumluluklu, sigara içmeyen, silah kullanmayan, güvenceli işe sahip biri olmasının propagandasını yapan devlet; yarattığı toplumsal adaletsizliklerden, sürmekte olan savaşlardan, bireyi baskılayan ekonomik ve sosyal politikalarından bihaber kamu spotlarını yayınlıyor. Yayınladığı kamu spotlarıyla var olmayan adaletli bir dünyanın huzurlu vatandaşları yanılsamasını vadediyor, bu kamu spotlarıyla kendi iktidarını güler yüzlü bir şekilde içselleştirtmeye çalışıyor.

İktidarın kendini sürekli ve yeniden var etmesinde gündelik yaşamı etkileyen bir propaganda aracı haline gelen kamu spotları, televizyon izleme oranlarının en yüksek olduğu saatlerde sıkça yayınlanıyor. Devlet, bireyleri homojenleştirip hayatlarını "iyi vatandaş"a göre şekillendirerek bu siyasal propaganda aracının hasadını gündelik hayatta toplamaya çalışıyor.

ÜZERiNE DÜŞENi YAPMAK

GÜRŞAT ÖZDAMAR
gozdamar@meydangazetesi.org

Bugün, Sezen Aksu üzerine düşeni yapamamaktan yakındı ve alkış aldı. Peki, 12 Eylül döneminden bu yana üzerine düşeni yapan Bülent Ersoy'un başına neler gelmişti?

12 Eylül'ü bilmeyen, üzerinde konuşmayan, hakkında yazmayan kalmadı. Hatta 12 Eylül'ün uygulayıcısı ve uygulatıcısı olarak yargılanmaya başlanan generaller de bıktılar! "Ölsek de kurtulsak" demeye başladılar. Gerçekten de 12 Eylül'le bu generalleri yargılayarak hesaplaşılabilir mi, bu generaller ölünce 12 Eylül'den de kurtulunmuş olunur mu?

Darbenin ilk sabahından itibaren, "Aziz Türk Mileti" diye başlayan konuşmalarla kalın bir erkek sesinden kahramanlık türküleri dinletilen halka, "askerlik peygamber ocağıdır" vurgusuyla beraber ayetli bildiriler dağıtılarak ordunun yaptığı "işlerin" ne denli gerekli olduğu fikri empoze edilmekteydi. Tek kanallı olan televizyondan yayınlan bu tek yönlü programlarla birlikte yasaklar da peşi sıra geldi. İlk yasak elbette sokağa çıkma yasağıydı. Bunu gazete ve kitap okuma yahut bulundurma yasağı, siyaset yapma yasağı, örgütlenme yasağı, sendikal faaliyet yapma yasağı gibi bir dizi yasak izledi.

12 Eylül'ün mantığını kavrayabilmek için artık "klişeleşmiş" örneklerin dışına çıkmak, ince detayların izini sürmek de gerekli. Buna bir örnek vermek üzere, Zeki Müren ile Bülent Ersoy'un darbe sonrası yaşadıklarına bir bakalım.

Yasaklarla sağlanmaya çalışılan bu "huzur ve güven ortamı"nda, Bülent Ersoy, darbeyi yapan güçlü erkek sesini değil içindeki sesi dinleyip cinsiyet değişikliği ameliyatı oluyor, "aynı kulvarda bulunan" ama hem Türkçe'yi güzel konuşmasıyla hem Paşa lakabını kullanıp "paşaları" onore ettiğinden kayırılan ve elbette hala bir "erkek" olan Zeki Müren'in aksine Orgeneral Kenan Evren'in hışmına uğruyor ve sahne yasağı alıyordu. Sırasıyla, bir sağdan bir de soldan gencecik insanları asan Kenan Evren, Bülent Ersoy'a yasak getirerek gençliğin ahlaki değerlerini de koruduğunu öne sürebiliyordu.

Artık daha da zor günlerin kendisini beklemekte olduğunu gören Bülent Ersoy, tersine, yılmıyor, sahne yasağını "gazinolara gidip oturduğu masadan söylediği şarkılarla" delmeyi başarıyordu.

Darbenin daha doğrusu darbecilerin kabul görmesi için 12 Eylül'den çok önceleri planlanarak adım adım işletilen uygulamalar da halkın bunca yasağa "razı" gelmesinin, askerlerin insan hakları ihlallerine sessiz kalmanın yolunu da açmış oluyordu. Meclisin, Cumhurbaşkanı seçememesi de bu gerekçelerin biriydi. Gerçekten de üst üste yapılan seçimlerde hiçbir aday yeterli oyu alamıyordu. Seçimin bir turunda belki de bu durumu protesto etmek amaçlı olarak, bir kaç oy da Bülent Ersoy'a çıkmıştı. Evet, bildiğimiz Bülent Ersoy'a.

12 Eylül döneminde tüm etkinliklere yasaklama getirilmişken, halkın daha da uyutulması için iki şeye yasak getirilmemişti: Stadyum ve gazinolara. Bir erkek oyunu olarak görülen futbola devletin müdahalesiyle o yıl 1. ligde olmayan bir takım olan Ankaragücü'nü, devletin "gücü" ile 1. lige çıkararak tüm fikstürü allak bullak etmiş oluyorlardı. Diğer yandan da, özellikle İzmir Fuarı gibi kalabalık eğlence mekanları teşvik edilmekte, buralara çıkan "sanatçıların" da darbeyi olumlar mesajlar vermesi "telkin edilmekteydi".

Bu telkin uyarınca, başta İbrahim Tatlıses, Erol Evgin, Türkan Şoray, Ferdi Tayfur, Zerrin Özer olmak üzere bir çok tanınmış kişi darbeyi olumlar açıklamalarda bulunuyordu. Geçtiğimiz günlerde Afyon'da askeri bir cephanelikteki patlamada 25 askerin ölümünden sonra konserini iptal etmeyerek sahneye çıkan ve "30 yıldır üzerimize düşeni yapmadık" diyen Sezen Aksu, 12 Eylül'den hemen sonra "Türk Silahlı Kuvvetleri herşeyin çıkmaza girdiği bir dönemde yönetime el koymuştur. Darbe hayırlı ve uğurlu olsun." demişti.

Zerrin Özer kısaca "bekliyordum, iyi oldu", darbe sonrası Kenan Evren'e yakınlığı daha da artan Emel Sayın "beni çok memnun etti, yüreğime serin su serpildi" derken, Zeki Alasya-Metin Akpınar daha iddialı idiler: "Türk ordusunun disiplini, Atatürkçü tavrı ve demokrasiye içten inancı en büyük güvence. Ne mutlu ki bize, tüm dünyada tutucu olan ordu, biz de ise devrimci."

İşte, "huzur ve güveni yeniden tesis etme" iddiasıyla kışlasından çıkan bu "devrimci" ordu, bir çok idamın, karakollarda işkencelerin, cezaevlerinde baskı ve dayak sonucu ölümlerin, yasaklanan gazetelerin, gösterimi yasaklanıp yakılan filmlerin, sürgün edilen binlerce insanın ve boşaltılan köylerin birinci dereceden sorumlusudur.

Darbenin en şiddetli uygulandığı yıllarda bir çok düşünürü, aydını, sanatçıyı hapse atan, eserlerini yakan, kimilerini yurtdışına çıkmaya mecbur bırakan Kenan Evren'i yıllar sonra tablo yaparken görmek bu toprakların en büyük ironilerinden birini oluşturmaktadır. Ama bu "tek" ironi değildir. 2011 yılında Adalet Bakanlığı zabıt katibi alımı yapacaktır ve yazılı sınavdan sonra yapılan mülakatta sorulan sorulardan biri de şudur: "Bülent Ersoy kaç yılında gerçekleştirilen ameliyatla kadın olmuştur?"

Darbeyi yapan generallerin, toplumu disipline etmek adına herkesi emir komuta zincirine almak istedikleri bir gerçek. Zaten askerliğin "erkek işi" olarak görüldüğü bir toplumda, ordunun erkek egemen karakterini topluma dayatması çok da zor olmasa gerek. Devletin başındakilerin, insanları "tebaa"ları gibi görmelerinin bir başka sonucu olarak da, ne dinleyeceklerini de belirleme hakları varmış gibi davranmaları yalnızca 12 Eylül dönemine özgü bir durum değil. Cumhuriyetin kuruluş yıllarında da halkın batı müziği ve opera gibi batı formlarındaki eserleri dinlemeleri istenmiş, ama halk bunları anlamadığı için dinlemek istememiş, çözüm ise bizzat Atatürk tarafından alaturka müziklerin yasaklanması yalnızca batı müziğinin dinlenmesi olarak "emredilmişti".

Darbe döneminden bugünlere gelindiğinde kendi kişisel özgürlüğünün peşini bırakmayan Bülent Ersoy, Zeki Müren'in hem yaşarken hem de ölümünün ardından varlıklarının önemli bir kısmını Mehmetçik Vakfı'na bağışlamasına karşın, ülkede giderek daha da can alan savaşın bitmesi noktasında "eğer çocuğum olsaydı askere yollamazdım" diyebilme yürekliliğini göstermiş, politikacıların ve medyanın ve hatta diğer sanatçıların kendisine yüklenmesi sonucu çıkarıldığı mahkemede de aynı sözleri hakim karşısında da söyleyerek bu konuda samimi olduğunu göstermiştir.

Bülent Ersoy'un 12 Eylül'ün tüm bu cinsiyetçi ve militarist dayatmalarının karşısında fikren ve bedenen kararlılığını sürdürerek "üzerine düşeni yapması", Kenan Evren'in bizzat yarattığı "tablo"ya alkış tutanları gördükçe, daha da önem kazanmaktadır.

FESTİVAL A.Ş.

Temelini ekin-hasat sonu ya da bağbozumu şenliklerine dek dayandırabileceğimiz festivaller, artık paylaşma ve insanları bir arada tutma işlevlerinden çok, bankaların ya da şirketlerin sponsorluğunda ‘üretilen’ kültür ve sanat ürünlerinin pazarlandığı fuarlar biçimine dönüşmüş durumda.

Bir festival biterken, bir diğeri başlıyor. Üstelik alışık olduklarımızın dışında hemen her gün yeni tarzda festivaller de yaşamımıza sokuluyor usulca. Tam bir film festivali başlıyor izlenebilecek türden filmler geliyor Hollywood sinemasının dışında yeni yapımlar görebileceğiz diye düşünürken üzerine jazz festivali, daha onun dumanı tüterken tiyatro ya da müzik festivali başlıyor ve göz açıp kapayıncaya kadar bunlar da bitiyor. Zaten her yörenin kendine has yetişen sebzesi ya da meyvesi ya da o yörenin meşhur kişisi için düzenlenen festivalleri de eklersek bir festivale denk gelmeden gün geçirmek neredeyse olanaksız. Peki, bunca festival gerçekten de insanların kültürel ya da sanatsal gelişimleri için gereksinimlerini karşılıyor mu ya da ne amaçla varlar?

Temelini ekin-hasat sonu ya da bağbozumu şenliklerine dek dayandırabileceğimiz festivaller, artık paylaşma ve insanları bir arada tutma işlevlerinden çok, bankaların ya da şirketlerin sponsorluğunda ‘üretilen’ kültür ve sanat ürünlerinin pazarlandığı fuarlar biçimine dönüşmüş durumda.

Özellikle büyük holdinglerin, şirketlerin ya da bankaların ‘sponsorluğunda’ ve çoğunlukla da onların isimleriyle beraber düzenlenen festivallere bu saydığımız kapitalistlerin ilgisi tesadüfi değil elbette. Zaten varlıklarını emek sömürüsüne dayandırarak gün be gün artıran patronlar, gerçekten de sanatın ve sanatçının dostu oldukları için mi her yıl milyarlarca liralarını bu festivallere akıtmaktalar?

Elbette de değil. Patronlar için önemli olan ürünlerini satabilmek, bunun için pazarlarını ve dolayısıyla müşterilerini arttırmak. Zaman zaman daha da derinleşen kriz dönemlerinde hem parasal varlıklarını hem de itibarlarını yitiren kapitalist şirketler, geçtiğimiz yüzyılda edindikleri iki oyuncakla beraber konumlarını inanılmayacak boyutlarda kuvvetlendirdiler.

Festivalin iyisi kötüsü olmaz

Bunlardan biri reklamlar. Reklamlarda kullandıkları kavramlarla kişilerin alt benliklerine ulaşan ve satın alma eğilimlerini belirleyen şirketler, zaman zaman reklamlarında toplumca tanınan saygınlığı olan kişileri de “oynatarak” oyunu kazanmayı şansa bırakmıyor. Düşünsenize ünlü birinin kullandığı bir marka nasıl alınmaz ki.

Benzeri bir oyuncak da sponsorluktur. Özellikle kültür sanat üretimlerinde, festivallerde ve şimdilerde spor müsabakalarında ve olimpiyatlarda artık olmazsa olmaz olan şirket destekleri, masum bir bakışla bu ürünlerin üretilmesi ve sergilenmesi için gerekli ve faydalı gibi görünse de, parayı verenin düdüğü çalması örneğinde olduğu gibi, belirleyici, yönlendirici ve bunun “doğal sonucu olarak” da kısıtlayıcı ve engelleyici olmaktadır. Yani paranın sahibi olanlar, bu kültür sanat festivallerini de bir mağaza gibi düşünüp oraya gelenleri de müşteri olarak görmektedirler. Elbette ki, sunulacak eserler de müşteri profiline uygun olmak durumundadır daha baştan.

Eczacıbaşı’nın, Akbank’ın, Turkcell’in ve benzeri şirketlerin verdikleri paralarla yapılan festivaller, hem şirketlerin kirli yüzlerini gizlemeye ve hatta daha sevimli ve şirin göstermeye yönelik bir planın parçasıdır, hem de kara para aklamanın en kolay yöntemidir. Şirketler açısından baktığımızda da festivalin iyisi kötüsü olmaz diyebiliriz.

Sanatın kara para aklamaya yaradığı ifademiz biraz sert gelebilir ama benzeri bir ifadeyi bundan birkaç yıl önce bir televizyon kanalında, açtığı sergilerle sanat piyasasında oldukça bilinen bir isim olan Haluk Akakçe de söylemişti. Haluk Akakçe bu tür etkinlikleri desteklemenin, modern sanat müzesi kurmanın sanat sevgisinden değil; vergi muafiyeti de sağladığından kara para aklama yolu olduğunu söylerken piyasanın kendisine biçtiği yaramaz çocuk rolü üzerinden gene kendini pazarlıyordu ama yine de söyledikleri bugün bile geçerliliğini koruyor.

Madde Akbank’ta maneviyat Aksanat’ta

Düşünsenize, paranızı size iyi filmler sunan, iyi şarkıcıları getiren bir bankaya emanet etmekten çekinir misiniz? Ya da gittiğiniz bir bienalde tablolara bakarken aklınıza bu etkinliği size sunan ilaç şirketi mi gelir yoksa yetersiz tedavi yüzünden ölüme terkedilen çocukların sayısı mı?

Evet, şirketlerin bu etkinlikler için ayırdıkları para aslında bu çapta yapacakları bir reklam bütçesinin de bir hayli gerisinde. Üstelik konuk olarak çağırdıkları ya da yarışmanın jürisine davet ettikleri meşhurların “sansasyonel” tavırları, zaten ülkedeki gerçek problemler yerine sayfalarını magazinle doldurmaya alışkın boyalı basın için de iyi bir malzeme olacak ve bir anlamda reklamın reklamı olacak, üstelik bunun için cepten para bile çıkmayacak.

Festivalin yarışmasının jürisinde de zaten holdingin patronu ya da zevceleri yahut mahdumları olacağından, sanatın ve sanatçının dostlarının bizzat sahneye çıkarak kendilerini de ödüllendirmeleri pekala mümkün olduğundan, günümüzün “vizyon sahibi” patronlarının muhakkak el attığı bir festival vardır, yoksa da yakın gelecekte muhakkak olacaktır.

Para sahipleri bu etkinliklere akın edince onların meclisteki temsilcileri de boş durmuyorlar, onlar da festivalin yapıldığı şehrin askeri ve mülki erkânı ile beraber kırmızı halılarda arzı endam ediyorlar. Bu endam o kadar ileri boyutlarda olabiliyor ki, mesela önceki yıllarda Adana Altın Koza festivalinde kendisine ödül verilen Ali Özgentürk’ü şu sözleri söylemek zorunda bıraktırıyor; *“Bu festivaller sanat, kültür insanlarının festivalleri olmalı. Ama burda belediye başkanları devamlı sahnede konuşuyor. Bakanlar konuşuyor, Vali konuşuyor. Burada 50 tane resmi araba gördüm. Bunlar yüzünden biz bile içeri giremiyoruz.”*

Peki, bunca şirketin işin içine girmesine rağmen, festival kapsamındaki eserlerin gösterimleri daha geniş kitlelere ulaştırılabilmiş ve yeni yeni üretimlerin geliştirilmesini sağlayabilmiş, sanatla uğraşan gençlerin ufkunu açan bir durum yaratabilmiş mi diye soracak olursak, buna ne yazık ki verilecek yanıt iddia edildiğinin tersine hiç de olumlu değildir. Üstelik hem yüksek bilet fiyatları hem de festival mekânlarının seçimi, belirli bir ekonomik-sosyal tabanın festivallere erişimini engellemiş, bir anlamda festivali soylulaştırmış, sınıfı yalıttığından “yeni” izleyicinin de yeğlediği bir durum olagelmiştir.

Festivaller ve beraberlerinde geliştirdikleri yarışma kültürü, özgün üretimlerin oluşmasının tersine, o festivalin değerlendirme kurulunun ya da jürisinin beğenisine göre şekil almakta, zaten sponsor firmaların belirlediği bu durum, dar alanda hayat bulmaya çabalayan festival için de markette raflara dizilen ve alıcısını bekleyen bir üründen farkı kalmamaktadır. Sanat okullarının ve benzeri kurumsal yapıların da özgün üretimleri teşvik etmek yerine öğrencilerden, beğenilenin ve istenilenin tekrarını istemeleri, öğrencilerin de pazara daha kolay adapte olabileceklerini düşünerek, bunu talep eder olmaları yüzünden yıllar boyunca ne öyküsü güçlü, ne tekniği düzgün, ne de yeni fikirlere açık sanat eserlerine rastlanılabilmiştir.

Neticede kapitalist sermayenin desteklediği, belli bir azınlığın “ürettiği” ve gene varlıklı ve her şeyi tüketen belli bir azınlığın “tükettiği” bir pazar haline gelen festivaller, yarattıkları algıyla, özünde sorgulamanın ve eleştirmenin olduğu sanat biçimlerini gittikçe daha da uysallaştırmakta, insanlar arasındaki paylaşma ve dayanışmanın değil; şirketlerin ve patronların karlarının önemli olduğunu hem gizliden hem de açık olarak dillendirmekte ve en nihayetinde ezenlerle ezilenler arasında baştan beri var olagelen saflaşmada, ezenlerden yana konumunu daha da pekiştirmektedir.

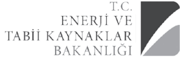

21. yy'da Teslimiyet Teorileri ve Pratikleri

Rio+20: Devlet Şirket STK Pazarlığı

Büyük halk kitlelerini temsil ettiğini iddia eden 'kurumsallaşmış' sivil toplum kuruluşları, bu STK'ların ülkeler yerelinde vakıf ve dernek fonlarıyla hareket eden 'yerel' ayakları, lobiler, uyum paketleri, faaliyet, denetleme ve güvenlik raporları... İşte Sivil Toplum "rüyasının" muhteşem döngüsü… Peki, siz bunun neresindesiniz?

Geçtiğimiz Haziran ayında Rio de Janerio'da yapılan **Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı Rio+20**'nin ardından, devletlerin üst düzey yöneticilerinin sürdürülebilir kalkınma adına tüm dünyaya verdiği öğütler, devletlerin sivil toplum örgütleriyle dünyanın geleceği üzerine kurduğu 'diyaloglar', sivil toplum kuruluşları, diğer devlet-hükümet dışı örgütler ve şirketlerin bu toplantıdan beklentilerine veya 'hayal kırıklıklarına' dair söylemleri, bir süre kafamızı ütülemeyi başarmıştı. Ki hatırlarsınız Recep Tayyip Erdoğan, Ali Babacan ve daha birçok devlet erkânı da bu zirvenin konuşmacıları arasında, dünya devletlerine 'ekonomik kalkınma' dersi vermekle meşguldüler.

Zirve süresince sivil toplum örgütleriyle devlet yetkilileri arasında bolca kokteyl ve resepsiyona tanık olduk. Yoksullukla mücadele, açlık, sürdürülebilir kalkınma, kadın sorunu, doğal kaynakların kullanımı, ekoloji, uluslararası finans yapılanmaları, Afrika'da sürdürülebilir kalkınma programları zirvede tartışılan konuların başlıcalarıydı. Yıllık milyarlarca doların altında cirosu olmayan şirketler ile büyük STK'ların ve devlet erkânlarının bu samimi kaynaşma sürecinin ardından, en dikkate değer ortak söylemlerden birisi "**paydaş katılımı** ve **diyalog geliştirme"**'nin, temel bir strateji olarak topluma yönelik politikaların merkezinde yer aldığı" oldu.

Elbette bu "paydaş katılımı" ve "diyalog geliştirme" kavramlarının hayatımızdaki yeri ve önemi, sadece Rio +20 zirvesiyle ortaya çıkmış ya da zirvenin ardından unutulup gidecek cinsten değil. Yaklaşık yarım yüzyıldır hayatımızı çevreleyen bu uzlaşma sözlüğü, farklı çevrelerce kullanılmaya ve hatta mücadele alanlarını kendi yargı mekanizmalarıyla kontrol etmeye çoktan başladı bile. Peki, biz bunun neresindeyiz?

Sivil Toplum Kuruluşları Kime Paydaş: Halksız Bir Halk Rızası

İktidarın modern biçimleri, atacağı her adımda tebaasının rızasına ve bunun yarattığı meşruluğa ihtiyaç duyar. Bu ister alınacak savaş kararlarında olsun, isterse kapitalizmin ölümcül barışında olsun çeşit çeşit yöntemlerle yapılagelmiştir. Medya ve kitle iletişim araçları yoluyla tek taraflı, yalan haber ve bilgilerle sağlanmaya çalışılan bu meşruiyet, zamanla hakim ideolojinin verdiği kalıbın şekline girmiş ve farklı kavramlarla karşımıza çıkmıştır.

Yıllar yılı şekil değiştiren yöntemleri ile kendini yenilemeye çalışan sistem, toplumsal denklemlerin, kriz politikaları ile kalkınma programlarının yapım aşamasında, işte bu 'halk rızası' ihtiyacını karşılama amacına uygun bir kavram üretti. Hükümetler, ilgili uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve 'başlıca paydaşlar' ile üretim ve tüketim modellerinin tasarımı artık birlikte yapılacaktı. 'Paydaşlık', ilk olarak bir işletme kavramı olarak ortaya çıkmasına karşın, zamanla iktidarlarca toplumsal dönüşümün merkezine 'Aarhus Sözleşmesi' ile başlayan süreçte 'çevre' kanadından alındı. Bu şekilde çevresel yıkımlara karşı oluşan toplumsal tepkilerin hepsi, istenilen bir alanda kontrollü bir şekilde toplanacaktı. İçinde yaşadığı doğası ve kendi yaşamı tehlikeye girecek her insan, artık Çevre Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporu hazırlık aşamasında yapılan resmi toplantılar dışında 'meşru' ve 'geçerli' bir söz söyleme alanını, hiçbir zaman bulamayacaktı. Ve tabi ki de, halkın 'çok da akıllı' olmadığını düşünürsek, bu söz söyleme işi de yetkin uzmanlar ve seçilmiş 'başlıca' sivil toplum kuruluşları tarafından yapılacaktı.

Zamanla bir organizasyonun, kurumun, kuruluşun ve yahut şirketin kendi faaliyetlerinden, hedeflerinden, politikalarından, aldığı sonuçlardan etkilenebilen veya onu etkileyebilen kişiler, gruplar, organizasyonlar veya sistemlere 'paydaş' denilir oldu. Çoğunlukla işletme veya kamu kuruluşlarının 'sosyal sorumluluk' organizasyonları çerçevesinde ekoloji, kadın, yoksullukla mücadele vb. alanlarda sivil toplum örgütleri ile ihtiyacını karşıladığı bu paydaşlık kavramı, içinde halk olmayan bir 'halk rızasını' yarattı.

Nasıl mı?

Yaşamın her alanında talan edilmedik yer bırakmayan şirketler, kimi zaman büyük organizasyonların birer 'paydaşı' kimi zaman da bizzat asil organizatörleri olurlar. Çevre, kadın, yoksulluk vb. gibi alanlarda 'çözüm yaratma' vaadiyle yapılan zirve ya da projeler kapsamında şirketler, aslında kendi yıkımlarını meşrulaştırmak için sivil toplum kuruluşları gibi 'duyarlı' başkaca paydaşlara ihtiyaç duyarlar. Zirveler ve organizasyonlar esnasında dışarıda "bırakılan" sessiz kitle adına, halkın sözcülüğünü yapan bu anlaşmalı sivil toplum kuruluşları, büyük şirket ve devletlerin katliamlarını 'halk sözcülüğü' yaparak meşrulaştırma misyonunu edinmişlerdir. Öyle ki, insan hakları derneklerinden, kadın ve işçi örgütlerine kadar birçok sivil toplum kuruluşu, devlet ve şirketlerin sınırlarını çizdiği alanlarda mücadele etmek şartıyla diyalog masalarına oturur, kokteyl ve resepsiyonlarda toplumun geleceğine dair kararların yılmaz birer uygulayıcısı olurlar. Kendi tabanları olduğunu iddia ettikleri halk adına hükümetlerle işbirliği yaparak yıkım projelerini adil çözümler olarak yaşamlara dayatan bu STK'lar, diğer şirket ve kamu kuruluşları ile kendilerini bu 'paydaşlık' sıfatıyla ortaklaştırırlar.

Bu STK'lar, dünyanın %1'lik en zengin sömürgecilerinin, sömürü sistemine paydaş olmak için yarışanlardır. Üstelik bu yarışa, temsil ettiklerini iddia ettikleri geriye kalan milyarlarca insanın aç kalması sayesinde girebilirler. Bu temsiliyet ve 'sahte' meşruluk karşılığında ise, banka hesaplarına akıtılan fonlar gelecektir.

Böylesi bir kısır döngüye sahip sistemde küresel şirketler, hükümetler ve diğer sömürgecilerle masaya oturup, kitleler adına diyalog süreçlerine giren paydaş STK'lar, elbette toplumun her kesimini etkileyerek manipüle etme kabiliyetine sahip olanlar arasından seçilir. 2012 yılı Haziran ayında Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı'nın ikinci ve en büyüğünün yapıldığı Rio +20'de T.C Devleti'nin hazırladığı en yeşil projeler yarışması kapsamında kendisini temsil etmeye layık gördüğü paydaş katılımcılar, dikkat çekicidir.

Haziran ayında yapılan Rio+20 zirvesinde Türkiye'nin "en iyi sürdürülebilir" kalkınma projelerini hazırlayarak temsilci paydaşlar adıyla zirveye katılan kurum ve kuruluşların neredeyse hepsinin, kentsel dönüşümden ekolojiye, kadın mücadelesinden yoksulluğa birçok alanda asıl yıkımın baş mimarları olması şaşırtıcı değil elbette.

Öyle ki, Solaklı Vadisi'nde yaşamı için direnen ve vadilerine HES yapılmasını istemeyen köylüler, bu projenin ortağı ve kredi sağlayıcısı Şekerbank'ı, çevre projeleri kapsamında dünyaya akıl verirken bulabilir. Kentsel yıkım projelerinin baş mimarı olan hükümetin yerel bekçisi İstanbul Büyükşehir Belediyesi, dünyaya nasıl faydalı birer belediye olunması gerektiğini anlatabilir. Dünyada binlerce işçiyi öldüren ve dünyadaki su rezervlerinin 3'te 1'ine yakın bir kısmını yöneten Coca Cola'nın 'ekolojik' mucit yarışmaları, yeni mucizeler yaratabilir. Elbette tüm bunların yanında dünyada yeşil ve ekonomik bir yıkımın nasıl sürdürülebileceğine dair planların bir parçası olarak Greenpeace, Tema, TTGV ve birçok sivil toplum kuruluşu, toplumu, bu sömürgecilerle kurulan bir diyalogun parçası haline getirebilir. Peki, bu diyalog, nasıl bir diyalog?

Diyalog ve Müzakere: Bir Teslimiyet Meselesi

Bugün siyasal alandan sosyal yaşama kadar birçok alanda aktif bir şekilde kullanılan diyalog kavramı, müzakereci demokrasinin en revaçta tuttuğu uzlaşma yöntemlerinden birisidir. Diyalog, sözlük anlamıyla 'karşılıklı konuşma' manasına gelse de her sözcük gibi sözlükte durduğu gibi durmaz. Ve aslında her sözcük gibi, manipüle edilmeye açıktır. Müzakerenin önü 'muarefe' ardı ise 'muahede'dir.

Yani muhatabınla ilk önce tanışır, sonra tartışır ardından da anlaşırsın. Amaç derdini sana 'müzakere yolunu açanların' dilediği şekilde çözüme ulaştırmak ise, iktidarla diyalog kurmak en kullanışlı yöntemdir. Yukarıdan lütfedilen ve yalnızca birkaç 'şanslı' temsilcinin mazhar olabildiği bu 'diyalog ve müzakere süreci', yalnızca iktidarın dilediği güzergâhta gidebilenlerin sahip olabileceği bir tür 'fırsat eşitliğine' tekabül eder.

Ancak bu fırsatlar, öyle herkesin doğuştan sahip olabileceği türden değildir. Bu eşitliğe sahip olabilmek için, ilk önce iktidarın istediği şeyleri, onun istediği yöntemlerle ve çizilen sınırlar içinde söylemek gerekir. Sınırı aşmak, toplumsal alandaki meşruluğunun iktidarlarca topyekûn saldırıya uğraması demektir. Dilediğin konuyu tartışabilir, müzakere edebilirsin ama onu asla eylemselliğe dökemezsin. Her doğrudan eylem, kamusal meşruluk hanende bir eksiye dönüşme tehlikesini taşır.

Egemen ile ezilen arasında olduğu varsayılan eşitlik ise, sosyal, kültürel ve ekonomik çelişkiler göz ardı edilerek sağlanır. İktidarla diyalog bir tür 'entegrasyon' fırsatı olarak sunulurken, sisteme entegrasyonun da anahtarını içerir. Bu süreç, sömürüyü bir takım elitler için kullanışlı hale getirirken, sömürüyü güvenli bir şekilde sürdürebilmek için vardır. Her şeye sahip olanlarla hiçbir şeye sahip olmayanlar arasında kurulacak temsili diyalog, tam da bu yüzden meşru olmaktan öte mümkün değildir.

İşçi, patron ve hükümetler arasındaki uzlaşma koşullarını sağlamak ve sömürü sistemini daha güvenli hale getirmek için kurulmuş Uluslararası Emek Örgütü (ILO), 2009 yılında yayımladığı Küresel İş Paktı'nda "diyalog" kavramının gerekliliğinin altını tükenmez kalemle çizmişti. ILO, sosyal ve siyasal gerilimin arttığı zamanlarda, sosyal diyalog mekanizmalarını önemsemenin ve daha çok kullanmanın hayati öneminden bahsederken, aslında bir devrim kavramının gerçekliğinden korkulduğunu açıkça ilan etmişti. Rusya eski Maliye Bakanı Aleksey Kudrin, Putin iktidarına karşı siyasi tutsakların derhal serbest bırakılması talebinde bulunan 120.000 kişiye yaptığı konuşmada "Bir diyalog platformu gerekiyor yoksa devrim olacak, yoksa Rusya'da barışçıl bir değişim için önümüzdeki şansı kaybedeceğiz" demişti. Ve işin en kötü yanı, efendiler, varlığını sınırsız büyüme ve sömürü kavramlarından alan kapitalizmin sınırsız büyümesine yardımcı olmak için, yanlarına işçi ve emek örgütlerini çağırıyordu.

İnsanlar arası eşitsizliğin ve adaletsizliğin 'kural' olduğu bir sistemde, rasyonel bir tartışma zeminini 'eşitlik ve adalet' şiarıyla yapmak, gerçekten de ancak liberal bir aklın ürünü olabilir. Bu nedenledir ki varlığını ezilenlerin kanını emerek devam ettirebilen bir sistemin verebileceği eşitlik, Afrika'da 30 Afro maden işçisinin 'police'ler tarafından tarandığı dakikaya kadardır. Ama her nasılsa masada söz konusu Afrika'nın kalkındırılması ise herkes 'eşittir.'

Elbette toplumsal muhalefetin bu vb. konularda iktidar üzerinde uyguladığı baskılar sınırlı da olsa sonuçlar vererek egemenleri kendi ezberlerini bozmaya zorlamakta. Ancak, ezen ile ezilen çelişkisinden doğan devrimci mücadeleye karşılık, liberal demokrasinin isyancılara 'sınırları aşmamak' şartıyla tanıdığı diyalog hakkını kullanmak, kimi zaman politik bir baskı ve manevra amacını taşısa da çoğunlukla talepkar ve düzen içi bir çözüm yoluna işaret etmektedir. Bugün mücadelenin kendisini, esnafla müşteri arasında geçen bir tür 'pazarlık' meselesi olarak gösteren ve ortada açık bir şekilde duran sınıfsal ve sosyal çelişkiyi 'karşılıklı anlaşıp konuşularak çözülebilecek' teknik bir meseleye indirgeyen sistem, kendi meşruluğunu bu tarz STK ve STK'laşmış örgütler aracılığıyla uzlaşma masalarında sağlamaktadır.

Diyalog kavramını kişiler, kurumlar ve karşıtlıklar arası çözümün 'ideal' şekli olarak gören ve bu yöntemi dayatanlar, 'diyaloğun bittiği yerde savaş çıkar' diyorlar. Bu barış nasıl bir barıştır ki yıllarca bizlere yoksulluk, acı ve kan getirdi. Silahların temsili olarak susmasına 'barış' diyebilenler, sömürünün sessiz sedasız ve kuralına göre yapılmasını istiyorlar. Hâlbuki ezenlerin egemenliğinde barış, savaş terörünün gölgesinde hepimizin rızasıyla gerçekleşmiş bir teslimiyettir. Ezilenler için arzu edilen gerçek barış, kapitalistlerin ve akıllı liberallerin diyaloglarıyla değil, ezenlerin savaşta da barışta da bitmeyen savaşına karşı, "savaşarak" kazanılacaktır. Ve bu "savaş", tüm egemenlik biçimlerini hayatlarımızın en ücra köşelerinden çıkarana dek sürecektir…

KAMU KURUMLARI

TC Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Verimlilik Genel Müdürlüğü*; Endüstriyel Verimlilik ve Çevresel Performansın KOBİ'ler Düzeyinde Paralel Olarak Geliştirilmesi*

TC Bursa İl Özel İdaresi*; Doğal Arıtma Tesisleri ile Temiz Çevre Projesi*

TC Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı*; Enerji Verimliliği Politikaları*

İstanbul Büyükşehir Belediyesi; İstanbul Yerel Elektronik Atıkların Sürdürülebilir Yönetimi Projesi

TC Konya İl Özel İdaresi*; Organik Çilek Üretimi ile Kırsal Kalkınma*

TC Orman ve Su İşleri Bakanlığı*; Küre Dağları Milli Parkı'nda "Orman Koruma Alanları Yönetiminin Güçlendirilmesi Projesi"*

ŞİRKETLER:

Anadolu Efes*; "Sürdürülebilir Tarım" çerçevesinde maltlık arpa ve şerbetçiotu tedariki için yapılan tohum ve üretim geliştirme, tohumculuk ve tarımsal destek çalışmaları*

AKÇANSA*; Atık Isıdan Enerji Üretim Tesisi*

ARÇELİK*; Az su tüketen bulaşık makinesi KAKTÜS Projesi*

COCA COLA *İçecek; Mucit Yarışması*

Eczacıbaşı*; Atık Isı Geri Kazanım Projesi*

Ereğli Demir Çelik*; Erdemir Çevre Yönetim Süreci, Çevre Performans Endeksi ve Sürdürülebilirlik Faaliyetleri*

Ford OTOSAN*; Sürdürülebilir çevre dostu otomotiv üretimi*

İÇDAŞ*; Değirmencik Entegre Tesisi Sürdürülebilir Su Yönetimi Projesi*

LIPESAA LTD.*; Bitkisel Atık Yağ Toplama Sistemi*

Şekerbank*; EKOkredi – Enerjiyi ve Emeği Koruyan Kredi*

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

ÇEVKO*; Sanayi, Yerel Yönetim Ve Tüketici İşbirliği İle Türkiye'de Sürdürülebilir Bir Ambalaj Atıkları Yönetim Sisteminin Oluşturulması - ÇEVKO Modeli*

Doğal Hayatı Koruma Vakfı*; Konya Kapalı Havzası'nda Akılcı Su Kullanımı ve İklim Değişikliği'ne Uyum Çalışmaları*

Greenpeace*; Yavru Balık Avının Önlenmesi Kampanyası*

Kars Yöresi Doğal Ürün Yetiştiricileri Derneği*; Yerel Tohumların Sürdürülebilir Köy Projeleriyle Korunması ve Kullanımı*

TEMA*; Kaçkar Dağları Sürdürülebilir Orman Kullanımı ve Koruma Projesi*

Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı *(TTGV); "Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi" Birleşmiş Milletler Ortak Programı kapsamında "Eko-Verimlilik (Temiz Üretim) Programı"*

HAYATLARIMIZ PARALİMPİK

Londra'da ATOS sponsorluğuyla 14.sü düzenlenen Paralimpik Olimpiyatları sonlandı. 4200 katılımcının 3500'ü zengin dünya ülkelerinden katılırken, savaşta herhangi bir uzvunu kaybederek sakatlanmış 800.000 kişinin yaşadığı Afganistan'dan olimpiyatlara sadece Muhammed Fahim katıldı. Bakalım Kabil Paralimpik Olimpiyatları'nın sponsoru ATOS olacak mı?

Geçtiğimiz günlerde gerçekleşen Paralimpik olimpiyatları boyunca olimpiyatlara katılan atletlerin hayata nasıl tutunabildikleri, olimpiyatların engelli bireylerin hayatını nasıl dönüştürebildiği yönünde bir çok haber yapıldı. Haberler, görüntüleri izleyen insanlar için oldukça yoğun duygular yaratmayı amaçlasa da, meseleye biraz daha farklı yönden bakanlar için gerçeği görmek hiç de zor değil.

Paralimpik Olimpiyatlarının şaşaalı açılış gününde, kapının önünde biriken bir grup protestocu vardı. Londra'da engelli ve engelsiz yüzlerce kişi, IT grubunun merkezi önünde toplanarak bir eylem yaptılar. Eylemin sebebi ise olimpiyatlardan biraz daha öncesine dayanıyor.

Geçtiğimiz seneden bu yana, Avrupa'ya yayılan kriz, İngiltere'yi de kesinti politikalarının içine sokmuştu. Krizin faturasını birilerine çıkarmak durumunda olan İngiltere için, hedef tahtalarından birine de engellileri koymak gerekiyordu. Bu doğrultuda İngiltere medyası, engellilere ayrılan ödeneklerin ülke ekonomisine zarar verdiğini ima eden yayınlar yapmaya başladı. Bu dönemde engellilere karşı artan nefret cinayetleri bu propagandanın bir göstergesiydi. Ardından koalisyon hükümeti engellilerin maaşlarında yeni bir düzenlemeye gitmeye karar verdi.

Bu çerçevede IT grubu, İngiltere Çalışma ve Emeklilik Müsteşarlığı tarafından engellilerin iş yapabilirliği konusunda karar mekanizması olarak yetkilendirilerek, devlet ile 400 milyon pound'luk bir anlaşmaya imza attı. Bu yeni düzenleme kapsamında IT grubu, engellilerin işe uygun olup olmadığı ve aldıkları yardım ödeneklerini hak edip etmediklerini yeniden değerlendirecekti. IT, geçtiğimiz yıldan bu yana, şu ana kadar engelli ödeneği alan 738.000 kişiden %40'ına işe uygundur raporu vererek maaşlarında kesintiye gidilmesini sağladı. Şirketin hükümetin kendisine verdiği görevi- yani "ödeneklerde kesintiye gitme işini" fazla fazla yaptığı kesin; fakat bu kararların ne derece sağlıklı olduğunu ise istatistikler gösterdi.

Geçtiğimiz yıl, 9 aylık bir süređe maaşları ellerinden alınan engelli vatandaşlardan 1.100'ü çeşitli nedenlerle ya hayatını kaybetti ya da intihar etti. Yaptığı işi oldukça ciddiye alan IT, teste girip işe uygunluk raporunu teslim almadığı gerekçesiyle, komadaki bir engellinin ödeneğini kesmeyi de ihmal etmedi. Daha öncesinde de şirket, ölümcül akciğer hastalığı olan Larry Newman'ın da ödeneğini keserek birkaç ay içinde hayatını kaybetmesine neden olmuştu. **Bu süreçte devletin politikasına ortak olan ve bu yeni düzenleme ihalesiyle milyonlarca pound kazanan IT grubu, engellilerin ve tedavi olamayan binlerce insanın ölümünden doğrudan sorumlu olduğunu reddetti. Ancak yetinmedi, engellilerin bir azim timsali olarak resmedildiği Paralimpik Olimpiyatları'na ortağı ATOS aracılığıyla sponsor oldu.**

Aslında Paralimpik Olimpiyatlarının organizasyonuna bakınca, var olan bu ironik durum açıkça görülmekte. Oyunun şampiyonu ya da yarışın sonunda madalyayı kazanan taraf, dünya zenginliklerinin çoğunu elinde tutan ve refah içindeki ülkelerden geliyor. 4.200 katılımcının yüzde 40'tan fazlası sadece 9 zengin ülkeden; 165 katılımcı ülkeden yüzde 80'i ise yalnıca zengin ülkelerden geliyor.

Öte taraftan, ülkelerinde devam eden savaşlar, iç karışıklıklar, yetersiz sağlık hizmetleri ya da kötü yol şartları yüzünden engelli atlet potansiyelinin oldukça yüksek olduğu üçüncü dünya ülkelerinde olimpiyatlara katılım yok denecek kadar az. Afganistan'da sadece savaşta 800.000 kişi engelli hale gelmesine rağmen, 2012 olimpiyatlarında Afganistan'dan Muhammed Fahim dışında hiç kimse katılmadı. Bu fakir bölgelerde yaşayan engellilerin çoğu yarışmalarda kullanılan ekipman fiyatlarını (örneğin Oscar Pisarius'un sahip olduğu kauçuk bacakların fiyatı €15.000) karşılayabilecek ekonomik yeterliliğe sahip değil. Olimpiyatların ilk gününde verilen 5 bisiklet madalyasının hiçbirinin fakir ülkelerden olmaması ise, tesadüf değil. Mümkün olan katılımın çoğu ise körler alanında, nedeni basit: bu alanda ekipman ihtiyacı yok.

Tüm bu olanaksızlıklara rağmen fakir ülkeler arasında başarılı olanlar da var. Bu ülkelerin ortak noktası ise, savaşın yaşandığı ülkeler olması. Bunlardan biri 1988'den bu yana oturarak voleybol alanında 6 altın madalya kazanan İran. Oyuncuların çoğu ise Irak-İran çatışmasında sakat kalan savaş gazileri. İran'ın en büyük rakibi 2004'te bu üne kavuşan Bosna Hersek. Bu takımın kaptanı Sabahudin Delalic ise 1992'de Balkanlarda yaşanan çatışmalar esnasında bir bacağını kaybetmiş.

Belki de şöyle demeli; Paralimpik oyunlarında taraflar belli, kartlar açık oynanıyor. Madalya alsın ya da almasın, kazanan da kaybeden de değişmiyor. Zaten gelinen noktada paralimpik olimpiyatlarında madalya peşinde koşmanın pek bir anlamı da yok, çünkü bu sistem içinde ezilenlere her gün paralimpik.